Le Monde
PARIS

CRIZA BELGIANĂ

REZULTATUL alegerilor care au avut loc la 23 mai în Belgia a constituit obiectul unor interpretări multiple şi contradictorii. Fără îndoială, fiecare dintre ele conţine o parte de adevăr, dar toate au un numitor comun : amploarea neaşteptată a dezavuării politicii guvernamentale.

Toţi conducătorii celor două partide victime ale consultării electorale au confirmat acest lucru, şi în special Spaak, care în seara alegerilor a recunoscut foarte sincer caracterul catastrofal al înfrîngerii sale. Amărăciunea manifestată de cei care credeau în mod sincer în înţelepciunea politicii guvernamentale se explică fără îndoială, în parte, prin eşecul personal pe care îl suferă, dar în special prin dezvăluirea falimentului unei politici pe care o considerau singura în stare să salveze ţara de criză.

Într-adevăr, pentru aparatele partidelor la putere, nu putea să existe îndoială în ce priveşte succesul acţiunii. Ele dispuneau de atuuri uriaşe. Partidul social creştin se bucură de majoritate în Flandra, partidul socialist a fost pînă în prezent atotputernic în Valonia ; unirea dintre parlamentarii celor două formaţii urma să constituie o garanţie certă de succes. Avînd asigurată în parlament o majoritate zdrobitoare prin neutralizarea dreptei flamande şi a stîngii socialiste valone, regimul unitar belgian avea o bază suficient de solidă pentru a-şi asigura stabilitatea în decursul multor ani.

Acesta era raţionamentul lui Spaak şi Lefèvre ; nu este un secret pentru nimeni că aceasta era politica regimului.

După cum se ştie, în cursul legislaturii precedente, şi după mulţi ani de eforturi, cele două partide de la putere ajunseseră la un „compromis" între teze contradictorii asupra revizuirii constituţiei. Aceste rezultate au fost şi ele compromise. Nu atît pentru că cele două partide nu mai dispun de o majoritate (într-adevăr ar fi suficient să lipsească un parlamentar sau doi din opoziţia liberală pentru ca revizuirea să fie în cele din urmă votată) ci deoarece parlamentarii care aprobaseră vechile acorduri privesc acum lucrurile dintr-un punct de vedere foarte diferit. Alegerile de la 23 mai au dovedit că ei nu cunoşteau de loc starea de spirit a opiniei publice. Statele majore ale partidului social creştin şi partidului socialist belgian au făcut o experienţă tristă în acest sens, şi ea riscă să le complice foarte mult sarcina. Într-adevăr, cele două bastioane pe care se baza politica lor sînt şubrezite : partidul socialist a pierdut 11 locuri în Valonia iar Volksunie, „concurentul" flamand al partidului social creştin, şi-a dublat efectivele în Flandra. Parlamentarii socialişti valoni ştiu foarte bine că eşecul lor se datorează acţiunii duse împotriva lor de mişcările valone. Cu toate acestea ei făcuseră totul în cursul campaniei electorale pentru ca opinia publică valonă să le ierte ceea ce ea consideră a fi o renunţare ; ei aduseseră laude „federalismului" scuzîndu-se că nu-l pot realiza imediat şi că sînt obligaţi să accepte un compromis al cărui caracter precar îl recunoşteau ei înşişi.

Partidul social creştin flamand, presat de Volksunie, dusese o campanie de supralicitaţie lingvistică, care nu a fost considerată totuşi suficient de energică de opinia flamandă.

Cu alte cuvinte, dezavuaţi din motive contradictorii pentru că au acceptat „compromisul mesei rotunde", parlamentarii care îl aprobaseră din resemnare se simt acum tot mai puţin dispuşi să respecte angajamente care au fost atît de prost apreciate de alegători. Iată motivul esenţial al impasului în care se află în prezent ţara.

Pe de altă parte, din aceleaşi motive, nu ne putem închipui în mod serios că Partidul libertăţii şi progresului, al cărui succes se explică prin motive la fel de contradictorii ca eşecul adversarilor lui, se va asocia la o cîrpeală a proiectului de revizuire a constituţiei.

După ce a criticat cu o energie rentabilă din punct de vedere electoral (în special la Bruxelles) proiectul precedent,

→

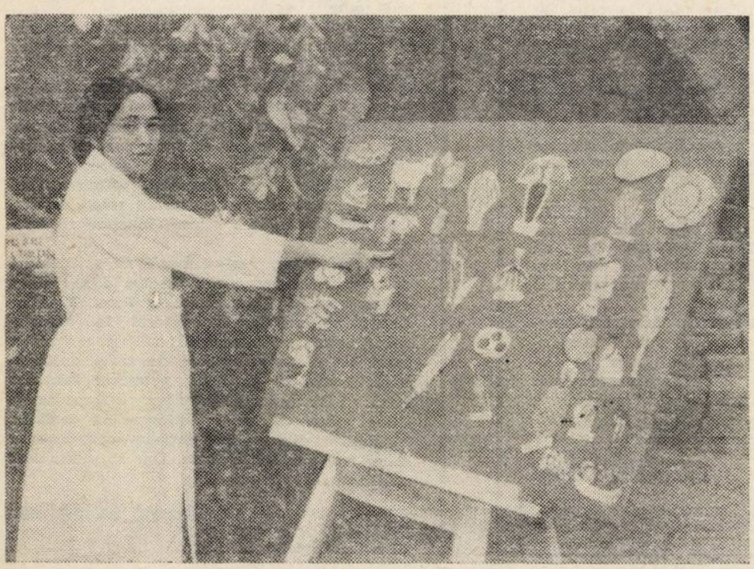

În Madagascar, echipe de specialişti ai F.A.O. duc o vie activitate în cadrul „campaniei mondiale împotriva foametei".

REFLECTOR

Mauritania a hotărît să iasă din O.C.A.M.

Mauritania a hotărît să părăsească Organizaţia Comună Africană şi Malgaşă (O.C.A.M.). Ştirea, anunţată întîi în mod oficios la Lomé (Togo), a fost confirmată oficial la Tunis de ambasadorul Mauritaniei, Mohamed Ould El Hassan.

Această ruptură nu a surprins decît pe jumătate. Deşi în februarie trecut a participat la întrunirea constitutivă de la Nouakchott a O.C.A.M., fiind numit preşedinte activ al organizaţiei, ca un omagiu adus eforturilor de conciliere pe care le-a făcut atunci, preşedintele Moktar Ould Daddah se îndepărtase după aceea de O.C.A.M. El nu a participat în luna mai la întrunirea extraordinară de la Abidjan, convocată din iniţiativa preşedintelui Houphouet-Boigny şi a prietenilor săi (moderaţi) din organizaţie. Această întrunire, la care nu au participat nici Camerunul, nici Congo (Brazzaville) avea un dublu obiectiv : admiterea statului Congo (Brazaville) şi condamnarea Ghanei pentru „manevre subversive".

Preşedintele Moktar Ould Daddah îşi exprima astfel dezacordul asupra formei (el se considera singurul împuternicit să convoace o conferinţă, şi data propusă nu-i convenea) şi asupra fondului (refuza să aprobe orientarea dată O.C.A.M. de preşedintele Coastei de Fildeş şi de prietenii lui, şi se împotrivea admiterii statului Congo-Leopoldville)

Pînă acum cîteva zile nu se înregistrase încă nici o reacţie în capitalele interesate. În buletinele lui de ştiri, postul de radio Senegal nu a făcut nici măcar aluzie la hotărîrea Mauritaniei.

În schimb, se manifestă o mare satisfacţie în cercurile politice din Conakry, care nu şi-au ascuns niciodată ostilitatea faţă de O.C.A.M. „Africa africană salută hotărîrea premierului Moktar Ould Daddah de a părăsi O.C.A.M.-ul" — a declarat recent postul de radio „Vocea revoluţiei guineene". „Programul O.C.A.M. — a adăugat postul de radio — rămîne în umbră deoarece este inavuabil... Organizaţia este menită în mod iremediabil eşecului".

După retragerea Mauirtaniei, O.C.A.M. cuprinde următoarele ţări : Camerun, Coasta de Fildeş, Congo (Brazaville), Congo (Leopoldville), Dahomey, Gabon, Volta Superioară, Niger, Madagascar, Republica Africa Centrală, Ruanda, Senegal, Ciad, Togo.

(După Le Monde)

Perspective dominicane

Situaţia din Republica Dominicană se îmbunătăţeşte, dar această afirmaţie este relativă. Ea ar fi putut fi mai rea, şi a fost cu mult mai rea, şi de aceea toată lumea este bucuroasă că încetarea focului dă rezultate, că un guvern provizoriu începe să ia formă şi că această ţară sfîşiată de lupte are o şansă de a se bucura de oarecare linişte în restul anului.

Din nefericire, nimic fundamental nu a fost rezolvat, şi nici nu poate fi rezolvat pentru cel puţin cîţiva ani de acum înainte. Dominicanii ar fi putut să-şi rezolve propriile lor probleme dacă ar fi fost lăsaţi în pace, dar intervenţia americană a luat soarta ţării din mîinile dominicanilor. „Soluţia" stabilită acum este dictată de Statele Unite cu sprijinul mai multor ţări latino-americane, dintre care numai una — Brazilia — are o oarecare importanţă.

Economia ţării era într-o situaţie foarte proastă înainte de revolta de la 24 aprilie ; astăzi, ea este într-o situaţie catastrofală. Adversitatea dintre familii, fracţiuni şi clase sociale este profundă.

Guvernul provizoriu, întocmai ca şi regina Angliei, va domni dar nu va guverna. În primele 6—9 luni de la instaurarea noului guvern va exista de fapt o ocupaţie străină, care, va fi exercitată în mod nominal de Organizaţia Statelor Americane, în realitate însă de către Statele Unite. Nu există nici un motiv pentru care nu s-ar putea ţine ulterior alegeri cinstite, întrucît au mai avut loc alegeri democratice în decembrie 1962, atunci cînd a fost ales preşedinte Juan Bosch. Cele mai multe şanse de a învinge pare a avea Joaquin Balaguer.

Dar indiferent cine va fi cîştigătorul, el, va avea în faţă o sarcină grea şi de lungă durată, şi în acelaşi timp periculoasă.

(După New York Times)

acestui partid i-ar fi greu să participe la acţiunea de salvare a proiectului fără a pune în pericol o coeziune internă pe care conducătorii lui nu reuşesc s-o menţină decît menţinîndu-se la generalităţi prudente asupra „necesităţii de a trăi împreună".

■

După cum era de aşteptat, reforma constituţiei (de altfel şi acum în stare de proiect) nu a fost bine primită nici de flamanzi, nici de valoni. Dimpotrivă, rezultatul ei nu a fost decît de a adăuga revendicărilor ambelor grupuri un nou coeficient de nemulţumire. Dar acest paradox nu este decît aparent, deoarece guvernul, confirmînd punctul de vedere al acelora care afirmă că noţiunea de unitate belgiană a dispărut definitiv şi că trebuie să fie înlocuită cu cea de existenţă a „două comunităţi", dar refuzînd în acelaşi timp acestor comunităţi orice realitate juridică şi orice mijloc de expresie, a consacrat în mod făţiş despărţirea fundamentală între fapt şi drept. Argumentul partidelor tradiţionale, care constă în a pretinde că soluţia luată în considerare este un compromis şi că, în consecinţă, este inevitabil să nu dea satisfacţie deplină părţilor în cauză, este cu totul lipsit de realism. Într-adevăr, acest argument nu ar fi valabil decît în măsura în care s-ar baza pe certitudinea că reforma proiectată este susceptibilă să potolească cel puţin o parte dintre acei pe care urmăreşte să-i satisfacă. Dar ea va avea rezultatul opus.

Această soluţie este în special periculoasă deoarece eşecul încercării riscă să acrediteze ideea că este imposibil să se ajungă la o soluţie acceptată în acelaşi timp de ambele comunităţi.

Noi am susţinut totdeauna că în lipsa unei soluţii de tip federal, Belgia este condamnată să aştepte în confuzie şi imobilism criza finală.

Iată experienţa pe care s-ar părea că vor s-o efectueze acei care practică în anticamerele regimului, izolaţi de cele două popoare pe care le conduc, jocul steril care constă în a asigura salvarea aparenţelor ceea ce, în definitiv, nu reprezintă pentru ţară decît aparenţa salvării.

L. OUTERS
secretar general al Organizaţiei Renovarea Valonă

AMERICA LATINA ŞI PENTAGONUL

Lideri politici şi intelectuali din America de Sud, dintre care mulţi pledează pentru o strînsă colaborare cu Statele Unite, sînt profund neliniştiţi de ceea ce consideră a fi o periculoasă întărire a influenţei militare în politica Administraţiei Johnson.

În aceste cercuri este larg răspîndită teama că la Washington se manifestă o tendinţă de a se supraaccentua ţelul strategic al luptei împotriva comunismului, în detrimentul obiectivelor mai largi : de a se pune capăt sărăciei şi de a se stabiliza instituţiile democratice.

Ţinînd seama de această convingere, înalţi funcţionari guvernamentali, personalităţi politice şi profesori universitari din Argentina, Chile, Ecuador, Peru şi Uruguay şi-au exprimat în ultimele săptămîni rezerve serioase cu privire la politica Statelor Unite. Poate că tema care revine cel mai des este bănuiala că Ministerul Apărării al S.U.A. joacă un rol tot mai dominant în politica latino-americană.

Această convingere s-a oglindit în neliniştea provocată de curînd prin dezvăluirea în Chile a unui proiectat studiu sociologic cu privire la „potenţialul de război intern" în America Latină. Studiul a fost pregătit de Universitatea Americană din Washington sub patronajul Ministerului Apărării. După critici aspre din partea presei de stînga şi a cercurilor universitare, ambasada americană la Santiago a dat asigurări săptămîna aceasta guvernului chilian că proiectul va fi retras.

Proiectul de studiu, cunoscut sub numele de Proiectul Camelot, a fost răspîndit de universitate printre sociologii din Argentina, Columbia, Peru şi Venezuela ca şi printre cei din Chile. El este conceput ca „un efort de 3—4 ani" care va costa aproximativ 6 milioane de dolari şi va fi finanţat de armata terestră şi Ministerul Apărării „cu colaborarea altor agenţii guvernamentale".

În timp ce cercurile americane care patronează acest proiect vor să-l prezinte doar ca un experiment obişnuit, el a fost interpretat deîndată de ziarele de stînga ca o dovadă a „complotului Pentagonului" împotriva guvernelor constituţionale. Darea la iveală a Proiectului Camelot a sporit de asemenea îngrijorarea resimţită în cercurile oficiale şi neoficiale proamericane de la Buenos Aires în ceea ce priveşte extinderea activităţii Ministerului Apărării.

Numeroşi lideri din ţările Americii Latine, care încercau să furnizeze un sprijin popular Alianţei pentru progres, îşi exprimă teama că noul accent ce se pune pe aranjamentele militare va încuraja în mod inevitabil forţele armate în ideea că trebuie să-şi asume controlul politic.

Unii diplomaţi americani împărtăşesc în oarecare măsură această îngrijorare şi există unele indicii că problema unei mai bune coordonări a activităţii Ministerului Apărării al S.U.A. cu ambasadele americane va fi ridicată cu prilejul conferinţei regionale a ambasadorilor americani din America de Sud care a început la Lima.

Un proiect al Universităţii Americane pus la dispoziţie de surse universitare explica necesitatea unui asemenea studiu prin noul accent ce se pune pe „rolul armatei S.U.A. în politica generală americană de încurajare a unei dezvoltări masive şi a unor schimbări în ţările mai puţin dezvoltate din lume".

Proiectul a fost distribuit la Buenos Aires de către dr. Rex Hopper, director al Biroului de cercetări pentru operaţiunile speciale al Universităţii Americane, cînd a vizitat Buenos Aires în luna martie. Reacţia cercurilor universitare din Argentina faţă de prevederile acestui proiect s-a manifestat prin dezamăgire şi uluire. Numeroşi sociologi criticaţi de studenţii comunişti şi naţionalişti pentru că au acceptat donaţii din surse nord-americane pentru cercetări sînt de părere că Proiectul Camelot a dat o serioasă lovitură viitoarei colaborări ştiinţifice dintre cele două ţări.

Controversa în jurul Proiectului Camelot a fost de asemenea larg discutată în cercurile guvernamentale şi politice întrucît ea a stimulat îngrijorarea deja manifestată cu privire la rolul Ministerului Apărării în politica Washingtonului pentru America Latină.

Ministrul de externe al Argentinei, Miguel Zavala Ortiz, a avertizat cu cîteva zile în urmă, într-un interviu, împotriva pericolului ca planurile economice prevăzute de Alianţa pentru progres să fie umbrite de consideren-tele strategice referitoare la combaterea revoltelor. În consecinţă, el a cerut viitoarei conferinţe a miniştrilor de externe a O.S.A. de la Rio de Janeiro să ia în dezbatere un acord colectiv de mari proporţii care să asigure „securitatea economică" a emisferei şi să nu se limiteze la propunerea pentru o forţă de pace interamericană.

„Nimeni nu este împotriva dreptului Americii de a se apăra împotriva unei ameninţări reale la adresa securităţii sale", a declarat recent o înaltă oficialitate uruguayană. „Dar, a spus el, anticomunismul nu trebuie să devină în nici o împrejurare tema dominantă a relaţiilor interamericane".

Henry RAYMONT

(Din **The New York Times**)

RELAŢIILE DINTRE IZRAEL ŞI GERMANIA FEDERALĂ SÎNT DEPARTE DE A SE FI NORMALIZAT

Ştirea acceptării de către guvernele vest-german şi izraelian a ambasadorilor propuşi de cealaltă ţară, nu înseamnă că cele două părţi ar fi pe deplin satisfăcute.

Rareori au fost stabilite relaţii diplomatice între două ţări în împrejurări atît de agitate. Pe fundalul unui trecut tragic a apărut întîi refuzul Germaniei federale de a mai furniza material militar, apoi îndelungatele şovăieli ale Bonnului şi în sfîrşit alegerea primului lui ambasador, precum şi împrejurările în care numele acestuia din urmă a fost adus la cunoştinţa opiniei publice şi în acelaşi timp la cunoştinţa autorităţilor izraeliene.

Dacă presa a fost prima care a discutat desemnarea lui Rolf Pauls în funcţia de ambasador, răspunderea revine în primul rînd vest-germanilor, afirmă izraelienii. Indiscreţii cu originea la Bonn, se afirmă la Ierusalim, au provocat o campanie în presa izraeliană, creînd uimire în rîndul conducătorilor izraelieni cărora nu li se prezentase în mod oficial nici un nume. În spatele presei, diferite partide, din care unele aparţin coaliţiei guvernamentale, precum şi numeroase organizaţii, au protestat foarte energic împotriva alegerii unui fost comandant al Wehrmachtului pentru a fi primul ambasador vest-german în Izrael.

Protestele au devenit rapid vehemente. „Nu este oare destul că vom fi nevoiţi să vedem drapelul vest-german fluturînd deasupra unui imobil din Tel Aviv şi să auzim „Deutschland über alles" în curtea preşedintelui statului în ziua primirii ambasadorului. De ce trebuie să acceptăm ca acest ambasador să fie unul din acei care au contribuit în mod activ la instaurarea ordinei hitleriste în Europa ?" — se spune în Izrael.

Conducătorilor izraelieni le este foarte greu să răspundă la această întrebare. Între ciocanul opiniei lor publice şi nicovala fermităţii guvernului federal, oficialităţile izraeliene nu dispuneau decît de o marjă infimă de manevră şi această manevră nu a satisfăcut pe nimeni. În primul rînd, ca răspuns la o interpelare în parlament, ministrul de externe, Golda Meir, a anunţat că se va supune aprobării cabinetului şi a Comisiei pentru afacerile externe a Camerei candidatura d-rului Pauls. Comisia a hotărît că nu este de resortul ei să se pronunţe asupra acceptării unui ambasador şi a lăsat acest lucru în sarcina guvernului care, la rîndul său, a declarat că problema este exclusiv de competenţa ministrului afacerilor externe, Golda Meir. Dar întrucît Golda Meir s-a internat în spital, preşedintele Consiliului de Miniştri, Levi Eshkol, a fost cel care a luat în cele din urmă hotărîrea în faţa căreia toată lumea părea să dea înapoi. În consecinţă, dr. Rolf Pauls va sosi peste trei săptămîni în Izrael fără aprobarea voluntară a oficialităţilor, şi în condiţiile puternicei opoziţii a unei opinii publice sensibilizate.

Multe ziare şi numeroşi observatori cred că insistenţa vest-germanilor pentru a obţine acceptarea d-rului Pauls urmăreşte să obţină reabilitarea Wehrmachtului, sau constituie o adevărată răzbunare a grupului pro-arab din Ministerul federal al afacerilor externe. Cercurile oficiale se declară pur şi simplu incapabile să dea o explicaţie asupra adevăratelor intenţii ale Bonnului. „Sîntem încă foarte departe de normalizarea relaţiilor dintre cele două ţări", afirmă funcţionarii izraelieni.

La rîndul lor, vest-germanii au primit fără entuziasm desemnarea lui Acher Ben Nathan ca ambasador al Izraelului la Bonn. Pînă nu demult el era director general în Ministerul Apărării şi în această calitate era strîns legat de afacerea livrării de arme vest-germane Izraelului care a provocat faimoasa criză. Desemnarea sa drept ambasador la Bonn putea da loc la interpretări penibile.

Relaţiile diplomatice izraelo—vest-germane încep sub auspicii ciudate. Dar se putea oare să fie altfel ?

André SCEMAMA

(Din **Le Monde**)

ZIARE DESPRE ZIARE

LA PRENSA

Peste patru ani (la 18 octombrie 1969) ziarul argentinian **La Prensa** va sărbători 100 de ani de la fondarea lui de către dr. José Clemente Paz. În concepția dr-ului Paz, misiunea ziarului era de „a pune capăt înșelării opiniei publice". În primul număr al ziarului el scria : „Independența, respectul față de cetățeanul particular, criticarea motivată a funcționarului public vor constitui crezul nostru... Adevăr, onoare : iată punctul nostru de plecare. Nu vom fi călăuziți de nici un mobil comercial..."

Dar numai cu principii sănătoase nu se face un ziar : și dr. Paz, în vîrstă de 27 de ani, era suficient de inteligent pentru a-și da seama de acest lucru. Presa din vremea lui era în special o platformă pentru oratoria politică. Lipseau știrile, în special acelea care să permită cititorului să tragă propriile lui concluzii și să-și formeze propria lui părere. De aceea dr. Paz s-a străduit să obțină știri și a insistat asupra unei mari exactități.

În Argentina nu existase nimic comparabil cu **La Prensa** ; și în decurs de 29 de ani faima și importanța ziarului au crescut atît în țară cît și în străinătate.

Din punct de vedere tipografic, **La Prensa** era sobră, nepreocupată de senzațional ; aceastăă politică nu s-a schimbat în decursul anilor. În prezent, știrile principale sînt publicate pe pagina întîia ; dar litera folosită continuă să aibă ceva din conservatorismul unei lumi de demult.

După ce și-a realizat ambiția — crearea unui mare ziar profund respectat — dr. Paz l-a predat fiului său, Ezequiel Pedro Paz, care, tot la vîrsta de 27 de ani, a preluat funcția de redactor-șef și director al ziarului — răspundere pe care a îndeplinit-o în mod strălucit pînă în septembrie 1943, cînd s-a retras din motive de boală. Don Ezequiel era un om cu un mare simț al răspunderii. El a trăit pentru ziar și și-a stabilit principii de viață de la care nu s-a abătut. Nu a făcut niciodată investiții în afaceri, deși în situația sa privilegiată ar fi avut posibilitatea să facă avere. Susținea că această atitudine îi este impusă de necesitatea de a apăra propria lui independență și independența ziarului.

Lucra în toate secțiile ziarului său, inclusiv în zețărie. Citea toate comentariile, fie ele cît de puțin importante, și cerea consecvență în materie de opinii.

Ziarul devenea tot mai puternic. Serviciul lui extern, chiar și înainte ca marile agenții de știri să invadeze America Latină, era unul din cele mai mari și mai costisitoare din lume. Știrile locale și oficiale publicate de ziar erau incontestabile. Forța materialelor lui și influența lui asupra opiniei publice erau în stare să zguduie ministere.

În 1951, guvernul argentinian de atunci a luat măsuri de control asupra presei, care au devenit din ce în ce mai severe. **La Prensa** nu s-a supus. Ziarul nu a acceptat să renunțe la politica pe care și-o stabilise. Guvernul Peron a hotărît măsurile ce urmau să fie luate. Publicația a fost suspendată. Salariații loiali ai ziarului au fost împușcați pe stradă de asasini plătiți. Ziarul și bunurile lui au fost confiscate.

De nouă ani, **La Prensa** apare din nou fără zarvă. Ziarul are răni de vindecat — pierderi pe tărîmul vînzării și al publicității și schimbări de personal — căci lumea nu a rămas pe loc în cursul absenței de cinci ani a ziarului dintr-un domeniu profund competitiv. Dar a rămas vechea **La Prensa**, păstrînd aceleași tradiții ca și pe vremea întemeietorului ei.

(După **The Times**)

Fișier

P.E.N. – CLUBUL

În localitatea iugoslavă Bled și-a încheiat lucrările zilele trecute cel de-al 33-lea Congres al Organizației Internaționale a Scriitorilor „P.E.N.-Club".

P.E.N.-ul — forma prescurtată a cuvintelor poets, playwrights, editors, essayists, novelists — a fost fondat în 1921 cu sprijinul larg al cunoscutului scriitor englez John Galsworthy, în scopul promovării și menținerii prieteniei și colaborării intelectuale între oamenii de litere din toate țările în interesul slujirii literaturii și înțelegerii internaționale.

P.E.N.-Clubul — ca organizație internațională a scriitorilor, editorilor, traducătorilor din toate ramurile și genurile literare, științifice și filozofice — are ca membri peste 75 de centre naționale din aproximativ 60 de țări.

Carta P.E.N., în forma finală, a fost adoptată în 1948 la Copenhaga. După Cartă, organizația are următoarea structură :

— **Congresul,** care se întrunește, de regulă, anual și alege președintele internațional pentru o perioadă de trei ani.

— **Comitetul executiv internațional** — alcătuit din delegații tuturor centrelor — se întrunește de două ori pe an. Pînă la actualul Congres de la Bled, președinte al P.E.N.-ului era profesorul olandez Victor Van Vriesland, iar printre vicepreședinți figurau Erich Kästner (R.D.G.), Victor Ocampo (Argentina), Elmer Rice (S.U.A.) etc.

P.E.N.-Clubul are statut de organism consultativ pe lîngă U.N.E.S.C.O.

P.E.N.-Clubul se află actualmente în plin proces de dezvoltare. Numeroase centre naționale au luat ființă în ultimii 2—3 ani (printre ultimii membri numărîndu-se cluburile din Coasta de Fildeș și Senegal). Numeroase centre sînt în curs de creare, în special în tinerele state independente din Africa și Asia.

În R. P. Română, centrul național este prezidat de acad. Victor Eftimiu, asistat de doi vicepreședinți (Eugen Jebeleanu și Horia Lovinescu) și un secretar (Pop Simion).

La congresul de la Bled au luat parte 500 de reprezentanți din 50 de țări. Printre ei s-au numărat Arthur Miller (S.U.A.), Rosamond Lehman (Anglia), Alejo Carpantier (Cuba), A. Hofmeister (Cehoslovacia), Yves Gandon, Claire Sainte-Soline, Claude Aveline (Franța). Delegația țării noastre a fost compusă din acad. Victor Eftimiu și criticul Radu Popescu.

Cunoscutul dramaturg american Arthur Miller a fost ales în unanimitate președintele P.E.N.-ului. Tema congresului a fost „Scriitorul și societatea actuală". S-au discutat probleme ale literaturii contemporane din diferite țări, precum și probleme ale legăturii dintre scriitor și cititori.

I. C.

PRESA ACUM 50 DE ANI

Într-un raport înaintat lordului Kitchener, generalul englez Hamilton explică eșecurile operațiunilor întreprinse în ultimele luni de armatele aliate din Dardanele : „O debarcare a oricărei armate pe un teatru de operațiuni apărat de garnizoane atît de puternice ca cele din peninsula Galipoli presupunea dificultăți fără precedent în analele militare". Generalul declară că toate debarcările trebuiau întreprinse simultan, conduse în chipul cel mai rapid și favorizate de un timp frumos.

■

Comentînd raportul generalului Hamilton asupra operațiunilor din Dardanele, ziarul londonez Times *apreciază cu severitate lipsa de precauție și insuficiența pregătirilor ce au caracterizat începutul atacului împotriva strîmtorilor.*

„Debarcarea — scrie Times *— trebuia făcută la 17 martie, dar Hamilton nu ne spune cauzele pentru care ea a întîrziat pînă la 25 aprilie. Ar fi fost o politică mai bună dacă el declara cu sinceritate că transporturile de război necesare operațiunii au fost încărcate atît de prost încît a trebuit ca ele să fie retrimise la Alexandria, unde conținutul lor a fost debarcat pentru a fi încărcat din nou. Din acest motiv, atacul pe uscat combinat cu atacul naval n-a început decît la 25 aprilie. În tot acest timp, turcii și germanii au avut posibilitatea să-și întărească pozițiile în peninsula Galipoli, care astăzi a devenit un al doilea Gibraltar. Cu toate acestea, amiralii au decis la 17 martie forțarea strîmtorilor fără sprijinul trupelor terestre. Atacul s-a dat a doua zi. Rezultatul militar a fost nul, dar a costat pierderea a trei vase de război, dintre care unul francez. A fost o lecție de neiertat".*

■

Forțele germane din Africa de sud-vest au capitulat sub presiunea trupelor engleze comandate de generalul Botha. Astfel, Germania înregistrează o nouă pierdere simțitoare în imperiul său colonial, după ce Kiau Ciau a fost cucerit de către japonezi.

■

Tagliche Rundschau *anunță din Copenhaga că România a cumpărat din Italia 30 de avioane care au și sosit la București, via Salonic.*

■

Guvernul englez a numit un ataşat naval pe lîngă legația Marii Britanii din București. Comentînd știrea, Adevărul *scrie : „Este primul ataşat naval acreditat la noi, și prin acest gest România este consacrată ca țară maritimă".*

■

Poliția din Stuttgart a arestat-o pe cunoscuta militantă socialistă Clara Zetkin pentru acțiunile inițiate de ea în favoarea încheierii păcii, împotriva războiului imperialist. Anunțînd această știre ziarele germane amintesc că și o altă lideră a mișcării socialiste din Germania, Roza Luxemburg, se află întemnițată, condamnată la un an închisoare sub acuzația de a fi pronunțat o serie de cuvîntări antimilitariste și antirăzboinice.

■

Lyon Républicain *anunță că generalul Salas urmează să execute săptămîna aceasta cu aeroplanul său uriaș un zbor Barcelona-Madrid având 50 de persoane la bordul aparatului, după care are în proiect efectuarea unui zbor Spania-S.U.A.*

1915. — Câini sanitari, dresați pentru a căuta răniții căzuți între liniile de foc

BREVIAR

7 iulie

Primul ministru al Republicii Somalia, Abdirazak Haji Hussein, a făcut o vizită președintelui Consiliului de Miniștri al R. P. Române, Ion Gheorghe Maurer. Cu acest prilej au început convorbirile oficiale româno-somaleze.

Delegația parlamentară franceză condusă de Maurice Schumann, președintele Comisiei de afaceri externe a Adunării Naționale Franceze, care la invitația Comisiei de politică externă a Marii Adunări Naționale a R. P. Române a făcut o vizită în țara noastră, a plecat spre patrie.

A sosit în Capitală Iaksa Petrici, noul ambasador extraordinar și plenipotențiar al R.S.F. Iugoslavia în Republica Populară Română.

A sosit în Capitală Nabih Al-Sabbagh, noul ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Arabe Siria în Republica Populară Română.

8 iulie

Tovarășul Ion Drînceanu, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Române în Turcia, a fost numit în calitate de trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii Populare Române în Iran, cu reședința la Ankara.

Între 15 iunie și 8 iulie, o delegație italiană condusă de Felice Di Falco, director general în Ministerul Comerțului Exterior al Italiei, a dus discuții la București cu privire la stabilirea volumului schimburilor comerciale între România și Italia pe anul 1965 și pe perioada 1966—1969. În urma tratativelor purtate la Ministerul Comerțului Exterior a fost semnat Protocolul comercial pe anul 1965 în cadrul Acordului de durată pe perioada 1962—1965. De asemenea, a fost parafat noul Acord pe termen lung, valabil pe perioada 1966—1969. S-a convenit ca acest acord să fie semnat la finele lunii septembrie la București de către miniștrii comerțului exterior ai celor două țări.

9 iulie

A plecat spre Finlanda, pentru a participa la lucrările Congresului mondial pentru pace, independență națională și dezarmare generală, care se desfășoară la Helsinki între 10—15 iulie, delegația Mișcării pentru pace din R. P. Română, condusă de acad. Athanase Joja, președintele Comitetului național pentru apărarea păcii din țara noastră.

S-a inaugurat linia internațională aeriană București-Roma. În prezent Bucureștiul este legat prin linii aeriene TAROM de 15 mari orașe europene.

La Paris s-a încheiat Congresul internațional al arhitecților. Șeful delegației române, arh. Nicolae Bădescu, președintele Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, a fost ales membru al Comitetului Executiv al U.I.A.

10 iulie

La Consiliul de Miniștri al R. P. Române a avut loc solemnitatea semnării comunicatului comun româno-somalez. Documentul a fost semnat de președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Române, Ion Gheorghe Maurer, și de prim-ministrul Republicii Somalia, Abdirazak Haji Hussein.

Președintele Consiliului de Stat al R. P. Române, Chivu Stoica, a primit pe primul ministru al Republicii Somalia, Abdirazak Haji Hussein, și persoanele care-l însoțesc. La primire au asistat Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, și Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe.

Primul ministru al Republicii Somalia a făcut o vizită ministrului afacerilor externe, Corneliu Mănescu, cu care a avut o convorbire cordială.

11 iulie

A părăsit Capitala primul ministru al Republicii Somalia, Abdirazak Haji Hussein, care, la invitația președintelui Consiliului de Miniștri al R. P. Române, Ion Gheorghe Maurer, a făcut o vizită oficială în țara noastră.

La Sofia au avut loc lucrările sesiunii a XVI-a a Comisiei de colaborare tehnico-științifică între R. P. Română și R. P. Bulgaria. Protocolul încheiat cu acest prilej a fost semnat din partea română de Ion Dumitru, adjunct al ministrului industriei petrolului și chimiei, iar din partea bulgară de Pantiu Karapanțev, vicepreședinte al Comitetului pentru construcții de mașini.

Între 6 și 10 iulie, delegați din Albania, Bulgaria, Grecia, Iugoslavia și Turcia au participat la consfătuirea de la București cu privire la reluarea activității Uniunii interbalcanice a matematicienilor. S-a căzut de acord ca cel de-al III-lea Congres al Uniunii interbalcanice a matematicienilor să se desfășoare anul viitor în Capitala țării noastre.

În cadrul manifestărilor prilejuite de apropiata sărbătoare națională a R. P. Polone, s-a desfășurat în Capitală „Duminica culturii R. P. Polone".

12 iulie

Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, a primit în audiență pe noul ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Arabe Siria la București, Nabih Al-Sabbagh, în legătură cu apropiata prezentare a scrisorilor sale de acreditare.

Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, a primit în audiență pe noul ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia la București, Iaksa Petrici, în legătură cu apropiata prezentare a scrisorilor sale de acreditare.

P. R. Nayak, secretar general al Ministerului Petrolului și Chimiei al Indiei, care la invitația Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei al R. P. Române a făcut o vizită în țara noastră, a plecat spre patrie. Oaspetele indian a fost primit de Mihail Florescu, ministrul industriei petrolului și chimiei, și Mihail Petri, ministrul comerțului exterior.

13 iulie

S-a dat publicității Comunicatul comun româno-somalez.

Gogu Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a primit un grup de membri ai organizației americane „Promovarea unei păci trainice". La întrevedere a asistat și Mircea Malița, adjunct al ministrului afacerilor externe.

În aceeași zi, oaspeții au făcut o vizită la Comitetul Național pentru apărarea păcii, unde au avut o convorbire cu reprezentanți ai acestei organizații.

Ziua națională a Franței a prilejuit Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, organizarea în Capitală a unei seri culturale franceze.

POȘTA REDACȚIEI

La reportajul „Tunisia" publicat în LUMEA nr. 27 aș vrea să adaug următoarele :

Una din cele mai pregnante schimbări intervenite în viața Tunisiei este eliberarea socială a femeii.

Încă în anul 1934 Partidul Neo-Destur a inclus în programul său măsuri pentru emanciparea femeii. Dar aceste măsuri n-au putut fi înfăptuite decît după proclamarea independenței.

În 1956 a fost adoptată o lege a familiei. Această lege a interzis poligamia și a lichidat inegalitatea femeii în relațiile matrimoniale. Conform noii legi, pentru căsătorie este necesar și consimțămîntul femeii. Nu numai soțul, ci și soția are dreptul să ceară divorțul. Dacă instanța pronunță sentința de divorț în favoarea femeii, aceasta are dreptul la o pensie de întreținere din partea soțului. Toate litigiile legate de relațiile matrimoniale sînt examinate acum de instanțe civile iar nu de tribunale ale șariatului, ca înainte. Ulterior, femeile au primit drepturi egale cu bărbații și în viața civilă, li s-a acordat dreptul de vot, iar constituția Republicii Tunisia, adoptată în 1957, nu mai face nici o deosebire de sex între cetățeni.

Cît privește vălul musulman sau cum i se zice în Tunisia „assaba", Habib Burghiba nu a edictat o lege specială care să interzică portul acestui văl, ci s-a bizuit pe forța convingerii morale, devenind el însuși un zelos agitator pentru desființarea assabei.

Astfel, chiar la Kairuan (cel mai vechi și puternic centru religios al Tunisiei) Burghiba a făcut un apel special la bărbați subliniind „răspunderea bărbaților pentru evoluția socială a fetelor al căror chip a fost pînă azi acoperit cu un giulgiu. Este inadmisibil ca jumătate din populația țării să fie exclusă de la viață și ascunsă privirilor, ca un lucru de rușine", spunea el.

L. Landskron
Bacău

Titus Corici — Ploiești : **Articolul „Eșecul unei misiuni", reprodus după revista** New Statesman **în numărul 28 răspunde întrebării dv. despre criteriile care au prezidat desemnarea membrilor misiunii Commonwealthului pentru Vietnam.**

Ștefan Condurat — Sascut Tîrg și Nicolae Raiciu, comuna Jurilovca — raionul Istria : **Despre Dimitrie Cantemir vom scrie la rubrica „Din cronica diplomației românești". Ca și în cazul altor personalități evocate în cadrul acestei rubrici, articolul se va referi la activitatea sa pe planul relațiilor externe ale Moldovei. Recenzia lucrării** Descriptio Moldaviae **și în general activitatea lui literară nu intră în preocupările acestei rubrici, care este nu de istorie a literaturii, nici de istorie propriu-zisă, ci de istorie a diplomației.**

Ion Ionescu, Bîrlad : **Am publicat hărți pe care erau însemnate teatrele de operațiuni militare din Vietnam. Vom continua.**

Prof. Nicolae Pintea, Ocna Mureșului : **Credem că precizările făcute la Poșta Redacției în nr. 27 au elucidat pe deplin problema datei introducerii calendarului gregorian.**

Gheorghe Stoica, satul Stupina, comuna Măicănești, raionul Brăila : **Anomalia situației din Vietnamul de sud (Frontul Național de Eliberare controlează patru cincimi din teritoriu și este singura conducere stabilă din Vietnamul de sud, dar guvernele efemere de la Saigon sînt considerate a fi guvernele legale ale țării) se datorește exclusiv intervenției militare americane.**

Grigore Cucu — Deva : **Amănuntele suplimentare furnizate de dv. nu răspund totuși întrebării principale a cititorului nostru : cînd anume s-a renunțat în Franța la folosirea ghilotinei.**

Ion Radu, comuna Struțari, raionul Moinești : **Despre legații, ambasade etc. am scris la rubrica „Fișier" în nr. 6 din 5 decembrie 1963. Relațiile diplomatice nu sînt o condiție absolut necesară pentru existența relațiilor comerciale. România nu are relații diplomatice cu cele trei țări indicate de dv.**

Mihai Constantinescu — București : **Sperăm că articolul din** Le Monde **reprodus la rubrica Puncte de vedere răspunde nedumeririlor dv. în legătură cu motivele crizei de guvern din Belgia.**

Dumitru Geantă — Piatra Neamț : **Vi se pare neverosimil ca un avion supersonic să coste o sumă echivalentă cu prețul a 600 000 de apartamente (cifră indicată în interviul acordat revistei de Mohammed El Fasi, președintele Consiliului Executiv al U.N.E.S.C.O.). Și totuși așa stau lucrurile. Un studiu întreprins de U.N.E.S.C.O. asupra consecințelor economice pe care le-ar avea dezarmarea și publicat într-un număr ceva mai vechi din** Courrier de l'UNESCO **cuprindea pe lîngă această echivalență și alte comparații la fel de frapante. Astfel, se arăta că un bombardier modern costă cît 75 de spitale cu cîte 100 de paturi complet echipate. Evident, și în cazul bombardierului și în cazul avionului de vînătoare supersonic este luată ca bază de calcul valoarea unui prototip nou. În lumina acestui studiu este și mai evident ce însemnătate uriașă ar avea realizarea unui acord în problema dezarmării generale și totale pentru lichidarea înapoierii economice a unui mare număr de țări, pentru lichidarea analfabetismului, a bolilor, pentru ridicarea nivelului de trai al tuturor popoarelor.**

M. Aurelian — Brașov : **În corespondența lui John Gritten publicată în numărul precedent al revistei nu s-a strecurat nici o greșeală. Lordul Milford este într-adevăr comunist. Este vorba de Wogan Phillips, care a moștenit titlul nobiliar la moartea tatălui său. Inițial, el a vrut să renunțe la titlul ereditar. Ulterior, însă, a ajuns împreună cu tovarășii săi la concluzia că ar fi util să facă auzit în Camera Lorzilor glasul Partidului comunist. Ca atare, a acceptat titlul și deci și locul din Camera Lorzilor.**

Vasile Csonka — Tg. Mureș : **Documentul pe care l-ați primit de la prietenul dv. din Franța este realmente interesant. Este vorba de un manifest al „Comitetului pentru apărarea libertăților în Portugalia" lansat cu prilejul asasinării generalului Delgado, unul dintre liderii opoziției în această țară. Reproducem partea lui finală : „Întărirea unității democratice, a unității de luptă a tuturor curentelor, mișcărilor și partidelor antifasciste favorabile acestei unități este o necesitate. Opoziția portugheză va trage desigur învățăminte din acest eveniment tragic, întărind unitatea democratică".**

lumea

Săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Populară Română

Redactor șef GEORGE IVAȘCU

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii 1, Tel. 17.60.10

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

O producție a studiourilor din R.F.G.

Decorații pentru „Copiii Minune"

SCENARIUL ȘI REGIA : Rainer Erler
IMAGINEA : W. Wurz
MUZICA : E. Thomas

CU : Karl-Heinz Schroth, Edit Heerdegen, Robert Meyn, Hans Diedrich, Hertha Konrad.

Premiul „Nimfa de aur" la Monte Carlo 1964

LUMEA — PUBLICITATE

COMBINATUL CHIMIC

craiova

produce prin chimizarea complexă a gazului metan:

Îngrășăminte cu azot pentru agricultură :
azotat de amoniu, uree, ape amoniacale, amoniac lichid.

Grupul produselor organice pentru industria de sinteză și a maselor plastice ca : acid acetic, butanol, acetat de vinil monomer, polivinil acetat-emulsie, alcool polivinilic.

LUMEA — PUBLICITATE

2 lei

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român

Scrisori din Roma, Varșovia, Londra, Paris

- Puncte de vedere din presa mondială
- Lumea în cărți și reviste

30
joi, 22 iulie 1965

lumea

Săptămîna pe glob:

ATENA
WASHINGTON
GENEVA
VIENTIANE

AL IX-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

De la 19 iulie 1965, în marea sală a Palatului Republicii din București, se desfășoară lucrările Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român. La acest eveniment de însemnătate istorică în viața partidului și a țării noastre, participă 1 357 delegați cu drept de vot deliberativ și 209 delegați cu drept de vot consultativ, aleși de conferințele regionale ale partidului.

În sală se află numeroși invitați din întreaga țară, muncitori, țărani, oameni de știință, cultură și artă, activiști de partid, ai organizațiilor obștești, de stat și de economie, vechi militanți ai mișcării muncitorești din țara noastră. La Congres se află de asemenea ca invitați delegații străine reprezentînd 57 de partide comuniste și muncitorești frățești, precum și alte partide democratice din lumea întreagă.

La propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, Congresul a păstrat un moment de reculegere în memoria tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, fiu credincios și conducător de seamă al partidului și poporului român, militant eminent al mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Pusă la vot, propunerea Comitetului Central al partidului cu privire la schimbarea denumirii „Partidului Muncitoresc Român" în „Partidul Comunist Român" a fost aprobată în unanimitate, într-o atmosferă de mare entuziasm. Delegații au aprobat, de asemenea, în unanimitate, propunerea ca prezentul Congres să fie numerotat „al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român".

Congresul a adoptat următoarea ordine de zi : 1) Raportul Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al VIII-lea și Congresul al IX-lea al P.C.R. Raportor tovarășul Nicolae Ceaușescu. 2) Raportul Comisiei centrale de revizie. Raportor tovarășul Constantin Pîrvulescu. 3) Raportul asupra Directivelor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român privind planul de dezvoltare a economiei naționale pe perioada 1966–1970. Raportor tovarășul Ion Gheorghe Maurer. 4) Raportul asupra Directivelor Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român privind planul de 10 ani pentru dezvoltarea energeticii. Raportor tovarășul Chivu Stoica. 5) Raportul cu privire la proiectul Statutului Partidului Comunist Român. Raportor tovarășul Gheorghe Apostol. 6) Alegerea Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Comisiei centrale de revizie.

Congresul se desfășoară în atmosfera entuziastă, mobilizatoare care caracterizează adeziunea întregului popor la mărețul program trasat de la cea mai înaltă tribună a partidului — Programul înfloririi multilaterale a României socialiste.

Anul III
Nr. 30 (91)

Joi
22 iulie
1965

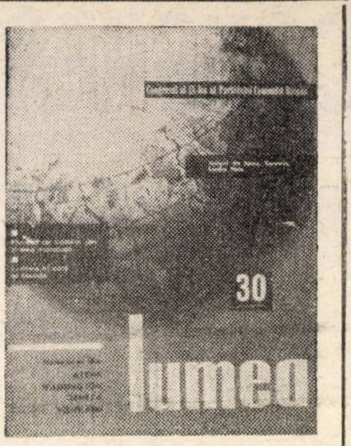

sumar

CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

p. 2 Din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu
5 Larg ecou internațional

LUMEA ÎNTR-O SĂPTĂMÎNĂ

p. 8 SAIGON — Continuă ofensiva forțelor patriotice. **N. Pătrașcu**
WASHINGTON — Acțiuni primejdioase. **Felicia Antip**
10 PARIS — Tunelul. **Florica Șelmaru**
11 O nouă amînare. **N. S. Stănescu**
12 ATENA — Criza politică. **C. Alexandroaie**
VIENTIANE — Alegerile din Laos. **Eugeniu Obrea**
13 KHARTUM — Tensiune cronică. **Ileana Nicolaescu**
14 GENEVA — Conferința internațională pentru problemele învățămîntului. **Horia Liman**
15 AMSTERDAM — Congresul C.I.S.L. **Eugen Pop**

ÎN LUMEA ȘTIINȚEI

p. 16 Șapte sateliți în trei zile
17 Mariner-4

ARTICOLE, REPORTAJE

p. 18 Dificultăți ale economiei occidentale. **Valentino Parlato**
20 Momente cruciale în America Latină. **Josué de Castro**
21 Anglia și divergențele din N.A.T.O. **Konni Zilliacus**
23 A 21-a aniversare a eliberării Poloniei. **Jerzy Kleer**
25 O Carte Albă a Ministerului Afacerilor Externe al R. D. Vietnam

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

p. 27 New York Herald Tribune, Pravda, Jeune Afrique, Tribune, Combat

PROFIL, FIȘIER

p. 31 Nguyen Huu Tho
Organizația Maritimă Consultativă Interguvernamentală

BREVIAR, POȘTA REDACȚIEI

Congresul al IX-lea al P.C.R., eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru, trasează coordonatele dezvoltării multilaterale a României socialiste. În prima zi a lucrărilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat Raportul Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al VIII-lea și Congresul al IX-lea al P.C.R. Raportul prezintă bilanțul marilor înfăptuiri ale poporului român și indică direcțiile dezvoltării viitoare a României. Redăm acea parte din raport consacrată activității internaționale a partidului, precum și capitolul V, intitulat „România, factor activ în lupta pentru triumful cauzei păcii și socialismului" (pag. 2).
Despre largul ecou internațional al Congresului P.C.R., ale cărui lucrări sînt urmărite de aproape 80 de ziariști străini, la pag. 5.

Actualitatea internațională consemnează evoluția crizei de guvern din Grecia (pag. 12), întrevederea de Gaulle-Saragat și stadiul actual al relațiilor din Piața comună (pag. 10), discuțiile interoccidentale în probleme monetare (pag. 11), alegerile din Laos (pag. 12), tulburările din Sudan (pag. 13), Congresul de la Amsterdam al C.I.S.L. (pag. 15), lansarea a șapte sateliți în Uniunea Sovietică (pag. 16) și fotografierea planetei Marte de către Mariner-4 (pag. 17).

Cartea Albă publicată de Ministerul Afacerilor Externe al R. D. Vietnam demască agresiunea americană împotriva poporului vietnamez (pag. 25). Forțele patriotice din Vietnamul de sud își continuă ofensiva victorioasă (pag. 8). Vizita lui McNamara și Lodge la Saigon va fi urmată de o intensificare a intervenției militare a S.U.A. (pag. 8).

Scrisorile de peste hotare îmbrățișează aspecte variate ale realității internaționale. La cea de-a 21-a aniversare a eliberării Poloniei, Jerzy Kleer, redactor la revista Polityka, ne relatează despre succesele industriei poloneze (pag. 23). Articolul savantului brazilian Josué de Castro este consacrat fenomenelor noi din viața politică a Americii Latine (pag. 20). Deputatul laburist Konni Zilliacus analizează atitudinea Angliei față de divergențele din N.A.T.O. (pag. 21). Corespondența din Roma, semnată de Valentino Parlato de la Rinascita, este consacrată perspectivelor economice ale unor state occidentale (pag. 18).

CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Din Raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu

Începînd de la 19 iulie, la București se desfășoară lucrările Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român, eveniment de importanță istorică în viața poporului nostru.

Cei peste 1 500 de delegați vor adopta hotărîri trasînd coordonatele dezvoltării multilaterale a României socialiste.

La lucrările Congresului participă ca invitați reprezentanți a 57 de partide comuniste și muncitorești și ai altor partide democratice.

Aproape 80 de ziariști străini sînt prezenți la București pentru a urmări desfășurarea Congresului Partidului Comunist Român.

În prima zi a lucrărilor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat Raportul Comitetului Central al Partidului Comunist Român cu privire la activitatea partidului în perioada dintre Congresul al VIII-lea și Congresul al IX-lea al P.C.R.

Raportul prezintă bilanțul marilor înfăptuiri ale poporului român în domeniul dezvoltării economiei naționale și indică direcțiile de dezvoltare a României socialiste în următorii cinci ani, în vederea continuării pe o treaptă superioară a procesului de desăvîrșire a construcției socialiste în toate domeniile de activitate economică, științifică și culturală. Și în viitor industrializarea socialistă a țării va fi obiectivul central al politicii economice a partidului. Se va acorda o atenție sporită dezvoltării intensive, multilaterale a agriculturii. Arătînd că scopul întregii politici a partidului este ridicarea bunăstării oamenilor muncii, raportul indică măsurile care se vor lua pentru realizarea ei. Se trasează de asemenea sarcina de a se dezvolta și perfecționa cercetarea științifică și învățămîntul, de a se îmbunătăți activitatea de planificare și conducere a economiei. În raport sînt analizate trăsăturile orînduirii socialiste din țara noastră, înflorirea națiunii și a statului socialist care-și găsesc oglindire în proiectul noii Constituții. Un capitol al raportului este consacrat activității Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al poporului în construcția socialistă. Subliniindu-se creșterea continuă a forței și coeziunii partidului, în Raportul C.C. al P.C.R. se arată că principiul suprem al conducerii de partid rezidă în conducerea și munca colectivă. Sînt trasate sarcinile de viitor în domeniul muncii ideologice a partidului, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a maselor.

Redăm acea parte din raport consacrată activității internaționale a partidului, precum și capitolul V, intitulat „România, factor activ în lupta pentru triumful cauzei păcii și socialismului".

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ A PARTIDULUI

Tovarăși,

În anii care au trecut de la Congresul precedent, partidul nostru și-a dezvoltat legăturile de colaborare cu partidele comuniste și muncitorești în spiritul internaționalismului proletar. Am avut convorbiri, schimburi de vizite și de experiență cu partidele comuniste și muncitorești din toate țările socialiste și cu numeroase partide din țările capitaliste. Întîlnirile și schimburile de vederi au contribuit la mai buna cunoaștere reciprocă și la întărirea unității noastre frățești. **(Aplauze puternice).**

După cum este cunoscut, în ultimii ani în mișcarea comunistă și muncitorească mondială au apărut deosebiri de vederi asupra unor probleme fundamentale ale dezvoltării sociale contemporane, ale liniei generale a mișcării comuniste, cît și asupra normelor de relații dintre partidele comuniste.

În diversitatea de condiții în care activează partidele comuniste și muncitorești – determinată de nivelul dezvoltării social-economice, de particularitățile istorice și naționale ale țărilor lor – este firesc să apară atît păreri deosebite asupra căilor cuceririi puterii politice și problemelor construcției socialiste, cît și o mare varietate a formelor și metodelor de acțiune. Modul de soluționare de către fiecare partid a sarcinilor sale nu poate constitui subiect de dispută ; este dreptul exclusiv al fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, formele și metodele de activitate, de a-și stabili obiectivele, aplicînd creator adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării sale, aducîndu-și astfel contribuția la îmbogățirea tezaurului comun de gîndire și experiență revoluționară. **(Aplauze prelungite).**

Pot, de asemenea, să apară deosebiri de vederi și de interpretare cu privire la problemele mișcării revoluționare internaționale, la fenomenele dezvoltării sociale contemporane. Desigur, este necesar ca partidele comuniste, analizînd aceste probleme, să-și expună punctul de vedere asupra lor. Așa cum se subliniază în Declarația plenarei lărgite a Comitetului Central din aprilie 1964, partidul nostru consideră că dezbaterea acestor probleme trebuie să se desfășoare în mod principial, tovărășesc pornindu-se de la concepția noastră comună despre lume și viață – marxism-leninismul – și depunîndu-se cu răbdare și perseverență eforturi pentru apropierea și înțelegerea reciprocă, pentru realizarea unității în problemele fundamentale ale luptei împotriva imperialismu-

lui, pentru pace, pentru victoria cauzei socialismului. **(Aplauze îndelungate).**

Esențial pentru realizarea și întărirea acestei unități este respectarea consecventă a normelor de bază ale raporturilor dintre partide, a principiilor independenței, egalității în drepturi și neamestecului în treburile interne ale altor partide. (Aplauze). De cea mai mare însemnătate este dezvoltarea relațiilor de încredere, stimă și respect reciproc între partide, orice problemă de interes comun discutîndu-se nemijlocit de la partid la partid, de la conducere la conducere, în mod sincer, tovărășesc. (Aplauze).

Partidelor comuniste și muncitorești din țările socialiste le revine răspunderea de a asigura coeziunea sistemului mondial socialist, dezvoltarea continuă a prieteniei și colaborării frățești dintre aceste țări, de a nu admite extinderea divergențelor dintre partide asupra relațiilor dintre state. Cu cît principiile internaționalismului proletar își vor găsi o mai deplină întruchipare în relațiile dintre țările socialiste, cu atît mai puternic se va demonstra superioritatea acestor relații asupra relațiilor din lumea capitalistă – caracterizate prin inegalitate, încălcarea suveranității și independenței naționale – **cu atît mai mult va spori forța de atracție a socialismului pe arena internațională. (Aplauze puternice).**

Epoca noastră a pus în fața partidelor comuniste sarcini de imensă răspundere, a căror îndeplinire impune unitatea mișcării comuniste sub steagul măreț al marxism-leninismului. Avem convingerea de nezdruncinat că ceea ce unește partidele comuniste – ideologia comună, unitatea de țeluri și interese, lupta comună, misiunea istorică unică – reprezintă esențialul și trebuie să precumpănească asupra oricăror deosebiri de vederi. **(Aplauze puternice).**

După cum se arată în Declarația din 1960 a partidelor comuniste și muncitorești, grija pentru întărirea permanentă a unității mișcării comuniste internaționale este suprema îndatorire internaționalistă a fiecărui partid marxist-leninist. **Corespunzător acestei îndatoriri, Partidul Comunist Român a depus toate eforturile și va milita neobosit și în viitor pentru a-și aduce contribuția la apărarea și întărirea unității partidelor comuniste și muncitorești, a coeziunii țărilor sistemului socialist mondial, în numele intereselor fundamentale ale măreței noastre cauze – victoria socialismului și păcii în lumea întreagă. (Aplauze îndelungate, urale).**

ROMÂNIA, FACTOR ACTIV ÎN LUPTA PENTRU TRIUMFUL CAUZEI PĂCII ȘI SOCIALISMULUI

Tovarăși,

Schimbările revoluționare petrecute în lume, desfășurarea vieții internaționale se caracterizează prin creșterea forțelor mondiale ale socialismului, care determină din ce în ce mai mult cursul întregii evoluții a societății, prin continuarea procesului de destrămare a sistemului colonial, sporirea rolului noilor state independente, prin amploarea crescîndă a luptelor clasei muncitoare, a mișcărilor democratice, pentru progres social. Forțe uriașe, cum nu a mai cunoscut istoria, se ridică pe toate continentele la luptă tot mai hotărîtă împotriva politicii agresive a imperialismului, pentru apărarea păcii. **(Aplauze puternice).**

Succesele țărilor socialiste, importantele progrese realizate în dezvoltarea economiei și în domeniul tehnico-științific, în înflorirea culturii și ridicarea nivelului de trai al poporului, întăresc forța sistemului mondial socialist și influența socialismului în lume, constituie un factor mobilizator în lupta oamenilor muncii din țările capitaliste pentru transformarea revoluționară a societății.

Permiteți-mi, tovarăși, ca de la tribuna Congresului să adresez un cald salut comunist partidelor frățești din țările socialiste care conduc opera istorică de construire a societății socialiste și comuniste ! (Aplauze puternice, îndelungate).

În acești ani au crescut rîndurile partidelor comuniste și muncitorești, care cuprind în prezent peste 43 milioane de membri. Ele au acumulat o uriașă experiență politico-organizatorică, s-au maturizat din punct de vedere ideologic și se află în primele rînduri ale luptei maselor muncitoare pentru interesele lor vitale. Partidele comuniste au devenit o forță uriașă și exercită o influență sporită asupra vieții politice din țările lor.

Transmitem un salut frățesc partidelor comuniste și muncitorești din lumea capitalistă, care stau în fruntea luptei împotriva exploatării și asupririi și care în multe țări activează în condițiile grele ale ilegalității, înfruntă prigoana și teroarea, ținînd sus steagul independenței naționale, al eliberării sociale a celor ce muncesc ! (Aplauze puternice).

Desfășurarea luptei de eliberare națională dă lovituri tot mai puternice putredului sistem colonial ; pe harta politică a lumii, pe locurile vechilor imperii coloniale apar noi state independente.

Țările care și-au cîștigat recent libertatea își intensifică lupta împotriva noilor forme ale colonialismului, pentru apărarea și consolidarea independenței lor naționale. Într-un șir de noi state se înfăptuiesc programe de naționalizări și reforme agrare, se adoptă măsuri economice, sociale și politice cu caracter progresist, în direcția unei dezvoltări socialiste.

Mișcarea de eliberare a popoarelor are ca sprijin firesc forțele socialismului, țările socialiste, clasa muncitoare internațională în frunte cu partidele comuniste – victoriile ei sînt indisolubil legate de schimbările intervenite în raportul de forțe pe plan mondial în favoarea socialismului, de colaborare cu țările socialiste.

La rîndul lor, mișcarea de eliberare, noile state independente constituie un aliat de nădejde al socialismului, joacă un important rol în viața internațională, manifestîndu-se ca o forță antiimperialistă activă, un factor puternic de promovare a ideilor păcii, libertății și independenței popoarelor.

Ne exprimăm deplina solidaritate cu popoarele care luptă pentru cucerirea și consolidarea independenței naționale, pentru pace și progres social ! (Aplauze îndelungate).

Una din caracteristicile dezvoltării societății contemporane este adîncirea crizei generale a sistemului capitalist. Creșterea atotputerniciei marilor monopoluri în întreaga viață socială ascute contradicțiile inerente capitalismului, atît pe plan național cît și internațional.

În țările capitaliste se intensifică lupta oamenilor muncii în frunte cu clasa muncitoare împotriva exploatării, pentru revendicări economice și politice, pături sociale largi, cercuri democratice, personalități ale vieții publice iau poziție activă împotriva politicii antipopulare a monopolurilor, pentru apărarea libertăților și drepturilor democratice.

Datorită politicii țărilor imperialiste de exploatare sub diferite forme a popoarelor, se adîncește prăpastia dintre țările capitaliste înaintate economic și țările slab dezvoltate, continuă să existe în lume vaste zone ale foametei, sărăciei și inculturii.

În lupta pentru piețe de desfacere, pentru surse de materii prime și sfere de influență, pentru menținerea și acapararea de poziții dominante asupra altor popoare, contradicțiile interimperialiste devin tot mai profunde.

Forțele agresive ale imperialismului se opun procesului de transformare social-politică a lumii, atentează la independența și suveranitatea popoarelor, recurg la represiuni colonialiste și intervenții armate deschise, periclitînd pacea mondială.

Agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam, angajarea forțelor armate americane în operațiile de război împotriva mișcării patriotice de eliberare din Vietnamul de sud și bombardarea sistematică a teritoriului Republicii Democrate Vietnam au produs o mare îngrijorare și, totodată, protestul tuturor popoarelor iubitoare de pace. Intervenția imperialismului american în Republica Dominicană este încă o manifestare a politicii de amestec în treburile interne ale unui stat suveran.

Poporul român, condamnînd cu toată hotărîrea intervenția imperialistă în Vietnam, și-a exprimat și își exprimă deplina solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez. **(Aplauze puternice).** România cere cu hotărîre încetarea intervenției americane în Vietnam și retragerea tuturor trupelor străine; poporul vietnamez să fie lăsat să-și rezolve singur treburile interne. Țara noastră a acordat și va continua să acorde sprijin poporului vietnamez în lupta sa eroică. **(Aplauze îndelungate).**

Ce ecou pot găsi și cum pot fi crezute cuvintele despre „dragoste de pace" și „legalitate internațională" rostite de diferite persoane oficiale americane, cînd continuă șirul acțiunilor agresive, al intervențiilor armate pentru susținerea unor regimuri din cele mai reacționare, respinse de popoare ?

Linia politicii de forță a cercurilor imperialiste americane și a actelor lor agresive este lipsită de perspectivă și sor-

tită eșecului. Ea este condamnată de cercurile largi ale opiniei publice mondiale și nu poate duce decît la izolarea promotorilor acestei linii, la discreditarea lor pe plan internațional și pînă la urmă la înfrîngerea acestei politici. **(Aplauze).**

Cauza progresului și civilizației omenirii impune respectarea dreptului fiecărui popor, fie el mare sau mic, de a-și alege nestingherit calea dezvoltării politico-sociale și economice, de a-și afirma ființa națională, de a-și rezolva singur treburile proprii ; aceasta constituie totodată o cerință esențială a menținerii și consolidării păcii.

Intensificarea acțiunilor agresive ale cercurilor imperialiste demonstrează că existența imperialismului constituie o permanentă sursă de pericole pentru pace, menține terenul dezlănțuirii unui nou război mondial. Mai mult ca oricînd se impun creșterea vigilenței și întărirea unității tuturor forțelor iubitoare de pace. Întărind continuu unitatea lor, luptînd într-un singur front, țările socialiste, clasa muncitoare internațională, noile state independente, mișcarea de eliberare națională, mișcarea mondială pentru apărarea păcii au capacitatea reală de a apăra pacea lumii și a salvgarda civilizația umană. **(Aplauze).**

Tovarăși,

România, manifestîndu-se ca factor activ pe arena mondială, înfăptuiește o politică externă de pace, desfășoară o activitate perseverentă pentru micșorarea încordării internaționale, pentru dezvoltarea colaborării între popoare și consolidarea păcii în lume.

Corespunzător intereselor fundamentale ale poporului român, ale cauzei socialismului și păcii, țara noastră pune în centrul politicii sale externe prietenia strînsă și alianta frățească cu țările socialiste. În acești ani au continuat să se dezvolte multilateral legăturile de prietenie și colaborare ale României cu toate țările sistemului mondial socialist, au avut loc schimburi de vizite ale delegațiilor de partid și de stat cu reprezentanții Uniunii Sovietice, R. P. Chineze, R. P. Ungare, R. P. Bulgaria, R. S. F. Iugoslavia, R. P. Polone, R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Albania, R. P. D. Coreene, R. D. Vietnam, R. P. Mongole, Republicii Cuba. Aceste întîlniri au prilejuit discutarea tovărășească a diferite probleme de interes comun, contribuind la întărirea prieteniei și colaborării dintre popoarele noastre. **(Aplauze).**

Țara noastră consideră ca o îndatorire a sa internaționalistă dezvoltarea continuă a relațiilor frățești cu toate țările socialiste, aducîndu-și contribuția activă la unitatea și coeziunea sistemului mondial socialist. (Aplauze).

Acționînd în spiritul coexistenței pașnice, România se pronunță pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare cu toate țările, fără deosebire de sistem social-politic. Considerăm că fiecare stat are de dat și de primit în cadrul circulației valorilor materiale și spirituale create de popoare.

În acești ani s-au dezvoltat și îmbunătățit relațiile, îndeosebi pe plan economic, dintre România și o serie de țări ale Europei occidentale, reluîndu-se vechi legături tradiționale. Constatăm cu satisfacție că în ultimii ani s-au extins relațiile și s-au stabilit legături cu noi state din Asia, Africa, America Latină.

Apreciem evoluția pozitivă a relațiilor dintre țara noastră și Grecia, în spiritul prieteniei care a existat întotdeauna între popoarele noastre. Dorim ca și relațiile noastre cu Turcia să ia un asemenea curs. Dezvoltarea unor legături de bună vecinătate prietenești între toate statele balcanice corespunde intereselor comune ale țărilor noastre, ale colaborării în această zonă geografică, ale întăririi păcii. **(Aplauze).**

Țara noastră va dezvolta și în viitor relațiile economice, tehnico-științifice, culturale cu toate statele, considerînd că schimburile multilaterale pe baza avantajului reciproc, fără condiții politice, fără restricții și discriminări, contribuie la micșorarea încordării internaționale și la apropierea între popoare, constituie un important factor de întărire a păcii.

Politica internațională a țării noastre are ca temelie trainică, permanentă, principiile suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. (Aplauze). România militează pentru promovarea consecventă a acestor principii pe arena internațională, considerînd că respectarea lor este o condiție esențială în vederea dezvoltării colaborării între state, întăririi încrederii între popoare, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta **(Aplauze).**

Luînd parte la activitatea Organizației Națiunilor Unite, România s-a pronunțat consecvent pentru îmbunătățirea activității acestui for internațional, încît el să oglindească realitățile lumii de azi. Ca o cerință esențială, ne pronunțăm consecvent pentru universalitatea organizației și pentru restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze, mare putere mondială, singura îndreptățită să reprezinte poporul chinez. **(Aplauze puternice).**

Țara noastră militează pentru încetarea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, pentru crearea de zone denuclearizate, pentru interzicerea necondiționată a folosirii armelor atomice și distrugerea totală a stocurilor existente. Viața dovedește că împărțirea lumii în blocuri militare agravează încordarea internațională, alimentează neîncrederea între state, existența pactelor agresive N.A.T.O., S.E.A.T.O., C.E.N.T.O. purtînd în sine și favorizînd tendințe de dominație din partea unor state imperialiste asupra altor state. Țara noastră se pronunță cu hotărîre pentru lichidarea oricăror blocuri militare.

O influență negativă asupra relațiilor internaționale are existența bazelor militare străine și a trupelor aflate pe teritoriul altor state. Angajîndu-se tot mai direct în lupta împotriva mișcărilor democratice de pretutindeni, S.U.A. au ajuns să aibă aproape jumătate din efectivul forțelor lor armate împrăștiate în diferite părți ale lumii. În interesul întăririi păcii, lichidării oricăror forme de amestec în treburile interne ale popoarelor, România se pronunță pentru desființarea bazelor militare și retragerea tuturor trupelor aflate pe teritoriul altor state.

O mare însemnătate pentru însănătoșirea climatului internațional ar avea-o înlăturarea rămășițelor celui de-al doilea război mondial prin încheierea Tratatului de pace german, pornindu-se de la recunoașterea realității istorice a existenței celor două state germane.

Militînd pentru apărarea păcii, pentru micșorarea încordării internaționale, țara noastră acordă o deosebită atenție întăririi capacității sale de apărare. Și în viitor, partidul și guvernul vor manifesta cea mai mare grijă pentru înzestrarea și pregătirea Forțelor noastre Armate, încît ele, alături de forțele armate ale celorlalte state participante la Tratatul de la Varșovia, ale tuturor țărilor socialiste, să-și poată îndeplini oricînd misiunea sacră de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului, independenței patriei, cauzei socialismului și păcii. **(Aplauze).**

Poporul nostru privește viitorul cu convingerea că prin lupta unită a popoarelor, prin acțiunea comună a tuturor forțelor păcii va fi asigurat triumful cauzei păcii, corespunzător intereselor fundamentale ale întregii omeniri. Pentru victoria acestei cauze măreție România va depune toate eforturile și își va aduce neprecupețit întreaga sa contribuție. **(Vii aplauze).**

Tovarăși,

Bilanțul măreț al întregii activități desfășurate în domeniul dezvoltării interne și al relațiilor internaționale demonstrează justețea liniei politice și organizatorice a partidului nostru, a Comitetului său Central. În activitatea desfășurată între cele două congrese, Comitetul Central nu și-a precupețit forțele pentru a fi la înălțimea încrederii ce i s-a acordat. Documentele pe care le va adopta Congresul, Directivele cu privire la planul de cinci ani și la electrificarea țării, Statutul partidului, obiectivele fundamentale și sarcinile de viitor ale politicii noastre interne și externe stabilite de Congres vor constitui programul dezvoltării întregii noastre societăți. **CEL DE-AL IX-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN VA RĂMÎNE ÎNSCRIS CU LITERE DE AUR ÎN ISTORIA ROMÂNIEI. (Aplauze puternice, îndelungate).**

Înfăptuind sarcinile noului plan cincinal, poporul nostru își va aduce contribuția sa la întărirea sistemului socialist mondial, a forțelor care luptă pentru progres social, la victoria cauzei socialismului și păcii în întreaga lume.**(Aplauze).**

Întreaga activitate a organelor și organizațiilor de partid, a comuniștilor din țara noastră este închinată fericirii poporului. Va trebui să desfășurăm o muncă tot mai intensă pentru a asigura realizarea în cît mai bune condiții a tuturor sarcinilor trasate de Congresul nostru. Să punem toată energia și capacitatea noastră de muncă în slujba patriei, a cauzei socialismului și comunismului. **(Aplauze puternice).**

Ne exprimăm deplina convingere că muncitorimea, țărănimea, intelectualitatea, întregul popor vor munci cu și mai mult elan pentru traducerea în viață a politicii partidului, pentru înfăptuirea măreților sarcini trasate de Conares. **ÎN URMĂTORII CINCI ANI POPORUL ROMÂN VA PARCURGE ÎNCĂ O ETAPĂ PE DRUMUL VIEȚII SALE NOI, SE VA APROPIA ȘI MAI MULT DE PISCURILE ÎNALTE ALE CIVILIZAȚIEI, DE SOCIETATEA COMUNISTĂ ! (Aplauze puternice, îndelungate).**

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului ! **(Ovații, urale, întreaga asistență se ridică în picioare).**

Trăiască și înflorească România socialistă ! **(Aplauze, ovații îndelungate).**

Sub steagul invincibil al marxism-leninismului să se dezvolte necontenit unitatea țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale ! **(Ovații, urale).**

Trăiască pacea și prietenia între popoare ! **(Aplauze puternice, îndelungate).**

LARG ECOU INTERNAŢIONAL

Din Bucureşti pornesc în aceste zile telegramele transmise de corespondenţii de presă străini veniţi să asiste la lucrările Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român. Transcrise în paginile presei de peste hotare, difuzate la posturile de radio şi televiziune, aceste telegrame, precum şi numeroase articole şi comentarii conturează imaginea istoricului eveniment din viaţa poporului român. Ele fixează lapidar coordonatele tabloului actual al României socialiste şi perspectivele însufleţitoare trasate la Congres pentru etapa următoare de dezvoltare a patriei noastre.

În mod firesc, organele de presă din ţările socialiste scot în evidenţă semnificaţia Congresului pentru viitorul poporului şi al ţării, bilanţul marilor înfăptuiri pe drumul socialismului obţinute de poporul nostru sub conducerea Partidului Comunist Român.

Ziarele din ţările socialiste relatează amplu ideile conţinute în raportul C.C. al P.C.R. prezentat de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, precum şi caracteristicile principale ale celorlalte rapoarte prezentate la Congres.

„Congresul — scriu corespondenţii *Pravdei* la Bucureşti — *este un eveniment important în viaţa partidului, a clasei muncitoare şi a întregului popor. Oamenii muncii români văd în partidul comunist avangarda lor pe drumul construcţiei socialiste, pe care merg de două decenii, organizatorul transformărilor istorice înfăptuite în ţară în anii puterii populare. În aceste transformări se vede măreţia şi puternica forţă vitală a orînduirii socialiste, triumful ideilor marxism-leninismului.*

Poporul României socialiste a străbătut un drum glorios — scrie mai departe *Pravda — şi el are cu ce se mîndri. Succesele sînt remarcabile şi în industrie şi în agricultură. Socialismul a învins pe pămîntul românesc, la oraş şi la sat. Comuniştii români şi toţi oamenii muncii privesc cu optimism în viitor.*

Deasupra Bucureştiului, deasupra întregii Românii flutură steaguri. Sînt steagurile socialismului. Cît de lungă şi eroică a fost lupta, cît sînge a fost vărsat pentru ca acum să fluture libere aceste steaguri! Sub aceste steaguri oamenii muncii din ţară luptă cu abnegaţie pentru ca să sporească bogăţiile patriei, să asigure înflorirea mai departe a economiei şi culturii, ridicarea bunăstării maselor largi. Congresul va intra în istorie ca o pagină importantă în letopiseţul republicii socialiste, el va stabili noi planuri, a căror înfăptuire va asigura înflorirea în continuare a ţării".

La rîndul său, într-un comentariu referitor la deschiderea lucrărilor celui de-al IX-lea Congres al P.C.R., postul de radio Moscova arăta: *„Noi, oamenii sovietici, ştim bine că Partidul Comunist Român a adus o contribuţie însemnată la experienţa colectivă a construirii socialismului. Într-o situaţie internaţională complicată, poporul român a rezolvat cu cinste problema extrem de importantă a făuririi bazei economice a socialismului".*

În mesajul adresat Congresului de C.C. al Partidului Comunist Chinez se relevă: *„Partidul Comunist Român se bucură de un înalt prestigiu în rîndurile poporului român (...) România a obţinut succese măreţe în transformarea socialistă şi în opera de construire a socialismului. România a şi devenit o ţară socialistă cu o industrie şi o agricultură înaintată".*

„Susţinînd cu fermitate principiile şi normele marxist-leniniste ale relaţiilor dintre partidele frăţeşti şi ţările frăţeşti, Partidul Comunist Român a apărat unitatea mişcării comuniste internaţionale şi a lagărului socialist. Partidul Comunist Român a adus o contribuţie însemnată la lupta împotriva politicii de agresiune şi război a imperialismului, pentru apărarea păcii mondiale".

Ziarele centrale din Pekin au publicat numeroase relatări despre Congresul al IX-lea al P.C.R. şi au anunţat hotărîrea cu privire la noua denumire a partidului. Ziarele *Jenminjibao, Guanminjibao* informează în corespondenţele din România despre marile succese obţinute de oamenii muncii în cinstea Congresului. *Jenminjibao* publică un reportaj despre realizările economiei naţionale a României.

Rabotnicesko Delo, organul C.C. al P. C. Bulgar, scrie sub titlul *„Al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român în numele socialismului şi păcii": „Acest eveniment are loc în condiţiile în care partidul şi oamenii muncii încheie cu succes planul economic şesenal şi îşi îndreaptă atenţia şi eforturile spre dezvoltarea mai departe a economiei naţionale, în scopul realizării unei etape superioare în procesul de desăvîrşire a construcţiei socialiste".*

Ziarul subliniază că dezbaterile pe marginea raportului şi tonul general al cuvîntărilor sînt în armonie cu exigenţele înalte pe care partidul le pune în faţa poporului român în actuala etapă a construcţiei socialiste.

Într-un alt mesaj de salut, cel al C.C. al P.S.U.G. se spune: *„Succesele celor două ţări socialiste ale noastre constituie o contribuţie importantă la întărirea comunităţii ţărilor socialiste, întregii mişcări comuniste mondiale şi a tuturor forţelor păcii."*

Ziarul *Neues Deutschland* publică o corespondenţă despre Congresul P.C.R. sub titlul „Marele avînt al construcţiei socialismului în România". Se reproduc extrase din Raportul tovarăşului Ceauşescu referitoare la principalele rezultate obţinute în economie de la ultimul Congres al Partidului şi la liniile de dezvoltare ale ţării în viitorii cinci ani. *Berliner Zeitung, Neues Zeit, Der Morgen* şi alte ziare din Republica Democrată Germană publică de asemenea relatări despre problemele dezbătute la cel de-al IX-lea Congres al P.C.R.

Ziarul *Nodon Sinmun* (Phenian) reliefează în editorialul consacrat Congresului că acesta *„va deschide noi perspective pentru ridicarea României la un nou nivel al economiei şi al progresului social, pe baza succeselor obţinute pînă acum. Acest Congres este o expresie a fidelităţii şi devotamentului fără margini al Partidului Comunist Român şi al poporului român faţă de marxism-leninism, internaţionalismul proletar şi cauza păcii, faţă de socialism şi comunism precum şi o demonstraţie a forţei unite a rîndurilor partidului".*

Ocupîndu-se în mod deosebit de succesele obţinute de ţara noastră în construcţia socialismului în ultimii şase ani, ziarul cehoslovac *Rude Pravo* subliniază: *„Aşa cum a arătat tovarăşul Ceauşescu, industrializarea socialistă constituie un factor hotărîtor pentru asigurarea suveranităţii şi independenţei naţionale a ţării".*

Într-un alt articol, *Rude Pravo* menţio-

neazâ : *„În discuțiile în legătură cu toate documentele Congresului se distinge aprobarea largă a metodei industrializării socialiste, pe care a ales-o România — dezvoltarea cu precădere a ramurilor de bază ale industriei grele, ca bază pentru creșterea continuă a întregii economii naționale, menținerea ritmului înalt actual al industrializării".*

Într-o corespondență din București a ziarului *Rude Pravo* se spune : *„România consideră dezvoltarea în continuare a relațiilor frățești cu toate țările socialiste un angajament al său internaționalist, o contribuție a sa la întărirea unității și coeziunii sistemului socialist mondial. România va dezvolta în continuare relații cu toate celelalte țări, în spiritul coexistenței pașnice, pe baza principiilor suveranității, independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și a avantajului reciproc".*

Redînd extrase din raportul C.C. al P.C.R., prezentat Congresului de tovarășul Nicolae Ceaușescu, și scoțînd în evidență succesele obținute în industrializarea socialistă a României, ziarul *Trybuna Ludu,* organ al C.C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, citează aprecierile cu privire la politica externă a țării noastre și la activitatea P.C.R. în relațiile cu alte partide comuniste și muncitorești, subliniind poziția Partidului Comunist Român în ce privește modul în care trebuie rezolvate problemele care se ridică în dezvoltarea acestor relații.

Ziarul *Nepszabadsag* din R. P. Ungară a publicat extrase din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, în care se relevă marile înfăptuiri ale oamenilor muncii din România și perspectivele țării, activitatea internațională a P.C.R. și aportul României ca factor activ al vieții internaționale.

Ziarul *Magyar Nemzet* arată că *„sub toate aspectele, Congresul constituie o etapă esențială, importantă în întreaga dezvoltare a României. Congresul va constitui o importantă piatră de hotar și în viața partidului. Totodată, scrie ziarul, perioada care a trecut de la ultimul Congres a adus o creștere și o întărire fără precedent a rîndurilor partidului".*

Într-o corespondență din București, ziarul iugoslav *Borba* — după ce se ocupă de realizările dezvoltării economice a României — scrie referitor la poziția internațională a P.C.R. că, în prezența reprezentanților mișcării muncitorești internaționale, *„tovarășul Ceaușescu a expus poziții care au fost aplaudate de către delegațiile și oaspeții prezenți. În fond acestea sînt pozițiile expuse în Declarația Plenarei C.C. al P.M.R. din anul trecut".*

Revista *Komunist,* organul Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, relevă : Congresul P.C.R. *„are ca sarcină să examineze și să aprobe în primul rînd politica viitoarei dezvoltări economice a țării. Caracteristica principală a acestui program o constituie eforturile de a se menține în continuare ritmul rapid al dezvoltării economice".*

Ziarul iugoslav *Politika* publică, la rîndul său, o corespondență a trimisului special consacrată lucrărilor Congresului P.C.R. în care se spune : *„Acest eveniment are o importanță deosebită în viața politică a României. De aceea sînt de așteptat și rezultate care, în viața partidului și în dezvoltarea țării, vor avea o importanță istorică".*

În mesajul de felicitări al președintelui Ho Și Min adresat Congresului al IX-lea al P.C.R. se afirmă: *„Partidele și popoarele noastre sînt legate printr-o veche și strînsă prietenie. În lupta lui de salvare națională împotriva S.U.A., poporul vietnamez s-a bucurat de simpatia și sprijinul partidului, guvernului și poporului român frate. Ne folosim de acest prilej pentru a vă exprima sincere mulțumiri".*

Cotidianele albaneze *Zeri i Popullit* și *Bashkimi* au publicat informații despre deschiderea și desfășurarea lucrărilor celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. *Zeri i Popullit* scrie despre atmosfera de muncă entuziastă din întreaga țară, despre intrarea în funcțiune a unor noi obiective industriale în cinstea Congresului.

În coloanele presei din țările capitaliste au apărut zeci și zeci de articole, comentarii și corespondențe consacrate Congresului, în care sînt recunoscute activitatea creatoare și realizările poporului român în construcția pașnică, succesele dobîndite sub conducerea și pe baza programului științific elaborat de partidul comuniștilor.

L'Unita, organul Partidului Comunist Italian, publică o corespondență semnată de corespondentul ziarului la București, Sergio Mugnai.

Autorul scrie că *„prin votul exprimat de 1 500 de delegați, P.M.R. devine P.C.R.".* După ce se arată că la lucrări participă și reprezentanți din partea a 57 de partide comuniste și muncitorești, în corespondență se afirmă că raportul prezentat de tovarășul Ceaușescu a scos în relief transformările profunde din ultimii ani în economia României, în structura socială și în viața oamenilor muncii, precum și *„triumful deplin al socialismului la orașe și sate, lichidarea exploatării omului de către om, factorii care constituie cea mai mare victorie a politicii partidului".*

Raportul, se arată în continuare, în corespondență, subliniază faptul că România va continua să dezvolte colaborarea multilaterală cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste și, în general, cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza avantajului reciproc.

În corespondență se subliniază atitudinea P.C.R. de condamnare fermă a intervenției americane în Vietnam. *„România înfăptuiește o politică externă de pace, de dezvoltare a colaborării între popoare, se pronunță pentru universalitatea O.N.U. și pentru restabilirea drepturilor legitime ale Chinei populare, pentru dezarmare, pentru crearea zonelor denuclearizate, pentru interzicerea necondiționată a folosirii armelor atomice și pentru distrugerea stocurilor existente, pentru lichidarea blocurilor și bazelor militare și pentru retragerea tuturor trupelor de pe teritoriile străine, pentru încheierea tratatului de pace german, pornind de la recunoașterea realității istorice a existenței celor două state germane".*

Postul de radio Roma informa luni seara : *„Atenția internațională este îndreptată spre București, unde se desfășoară Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, care examinează Directivele economice, politice și ideologice ce vor sta la baza activității acestui regim comunist".*

Într-un amplu articol, ziarul italian *Paese Sera* subliniază *„continuitatea oamenilor, continuitatea politicii și continuitatea dezvoltării economice fără salturi a României care nu are nici tendințe și nici formule de plan fanteziste".* După ce reproduce o serie de cifre în legătură cu dezvoltarea economică a țării noastre din ultimii ani și cu prevederile pentru perioada 1966—1970, autorul articolului scrie : *„După cum se vede, obiectivul de a atinge un stadiu de dezvoltare industrială modernă și la un înalt nivel continuă să se afle pe primul plan. Este asigurată, de asemenea, continuitatea unei linii care tinde să ducă România la un nivel egal cu țările cele mai avansate".*

Sub titlul *„Prima hotărîre a Congresului de la București : Partidul Muncitoresc Român își reia numele de Partid Comunist",* ziarul *L'Humanité* organ al C.C. al Partidului Comunist Francez, relatează despre lucrările Congresului referindu-se la numărul delegaților și invitaților din țară și străinătate și la schimbarea denumirii partidului. L'Humanité scrie că Congresul a păstrat un minut de reculegere în memoria lui Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Referindu-se la acea parte din Raportul tovarășului Ceaușescu, care se ocupă de situația din mișcarea comunistă și muncitorească internațională, ziarul citează următorul pasaj : *„Avem convingerea de nezdruncinat că ceea ce unește partidele comuniste — ideologia comună, unitatea de țeluri și de interese, lupta comună, misiunea istorică unică — reprezintă esențialul și trebuie să precumpănească asupra oricăror deosebiri de vederi". Vorbitorul,* scrie ziarul, *a condamnat hotărît agresiunea americană în Vietnam și intervenția în Santo Domingo. Poporul român,* a spus el, *„și-a exprimat și își exprimă deplina solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez".*

„Cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. va fi considerat fără îndoială, scrie ziarul *Le Monde,* printre marile evenimente ale anului. Analele mișcării comuniste mondiale cunosc puține documente atît de sobre și clare ca Proiectul Directivelor Congresului, elaborat de Comitetul Central al partidului în legătură cu dezvoltarea economiei României în cursul noului plan cincinal.

Atitudinea conducătorilor români este caracterizată prin chibzuință și realism. Progresul României — conchide *Le Monde* — este caracterizat printr-un efort de dezvoltare industrială avînd puține precedente în indiferent ce sistem economic al timpurilor moderne".

„Trecînd în revistă diferitele sectoare de activitate economică și socială — scria corespondentul agenției *France Presse* la București — *raportul a furnizat date impresionante cu privire la ritmurile de creștere îndeosebi în domeniul industrializării și potențialului hidroelectric. Cifrele sînt, de asemenea, satisfăcătoare în domeniul agriculturii, datorită creării cooperativelor. Bucureștiul a făcut un bilanț al unei perioade de cinci ani, în cursul căreia România și-a întărit considerabil potențialul economic și industrial".*

George Andersen, unul dintre principalii comentatori ai ziarului *Combat,* care apare la Paris, după ce citează o serie de date și cifre marcînd succesele României pe plan industrial, accentuează că *„în cursul ultimilor ani România a efectuat cu adevărat un mare progres".* Iar *Les Echos,* organul marii finanțe franceze, scrie : „Congresul va marca o etapă nouă în dezvoltarea economiei țării. În domeniul economic, România urmează de cîțiva ani un progres rapid. Populația va continua să beneficieze de progresul producției".

Într-un articol despre cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, ziarul *Volksstime,* organul P.C. din Austria se ocupă de ritmul înalt al dezvoltării economiei românești. Referindu-se la problemele de politică externă cuprinse în raport, ziarul scrie că *„România va promova în continuare, în anii următori, colaborarea frățească multilaterală cu țările socialiste, precum și cooperarea cu alte state indiferent de sistemul lor social". Volksstime* menționează că Raportul *„a condamnat cu toată hotărîrea intervenția imperialismului american în Vietnam".*

Ziarul englez *Daily Worker* reproduce extrase din Raportul tovarășului Ceaușescu, citînd pasajul în care se arată că ceea ce unește partidele comuniste reprezintă esențialul și trebuie să precumpănească asupra oricăror deosebiri de vederi.

Corespondența trimisului special al ziarului *Times* subliniază în special eforturile economice ale țării. Referindu-se îndeosebi la noul proiect de plan, ziarul scrie că el „reafirmă necesitatea industrializării susținute în cadrul dezvoltării economice a României".

În S.U.A., ziarul *Washington Post* arată că la Congres asistă, ca invitați, „conducători importanți a mai mult de 50 de partide comuniste. Delegațiile străine cuprind conducători ai tuturor țărilor comuniste din Europa și Asia, precum și conducători de partid din țări îndepărtate ca Islanda, Uruguay și Irak".

Ziarul algerian *El Moudjahid* subliniază că *„în ultimii ani România și-a întărit considerabil potențialul economic și industrial iar acum face un bilanț al tuturor acestor realizări".*

În ziarul *l'Aurore,* corespondentul agenției americane U.P.I., Henry Shapiro, constată : „România a continuat dezvoltarea ei economică; ea și-a extins schimburile comerciale atît cu Occidentul cît și cu Răsăritul". Același corespondent scrie într-un comentar U.P.I. : „Optimismul României privind posibilitățile sale de a realiza obiective economice se bazează pe ritmul anual impresionant de creștere".

În momentul cînd ediția noastră intra în rotativă soseau noi și noi telegrame de presă vădind ecoul internațional larg pe care îl înregistrează dezbaterile celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român. Toate comentariile și articolele consacrate evenimentului principal pe care-l trăiește poporul nostru aduc mărturii ale prestigiului ascendent pe care și l-a cucerit România socialistă în lume.

Într-o pauză a Congresului. Conducători ai partidului în mijlocul unor vechi membri de partid

LUMEA ÎNTR-O SĂPTĂMÎNĂ

SAIGON

Continuă ofensiva forțelor patriotice

În ultima săptămînă a continuat seria victoriilor obținute de F.N.E. în lupte care s-au purtat în mai toate regiunile Vietnamului de sud. Un comunicat al Armatei Naționale de Eliberare face bilanțul operațiilor din primele șase luni arătînd că ele s-au soldat cu scoaterea din luptă a 90 000 de militari din forțele guvernamentale și 3 000 de soldați și ofițeri americani ; comunicatul menționează, de asemenea, cucerirea unei mari cantități de material militar (20 000 de arme, dintre care 125 de tunuri și mortiere) și distrugerea a 296 avioane.

A luat sfîrșit bătălia — care a durat peste o săptămînă — din zona Thuan Man. Rețeaua de puncte întărite existentă acolo urmărea să asigure controlul guvernului de la Saigon asupra localităților Thuan Man, Hoanh Cham și Cam Ga. Ca rezultat al atacului partizanilor au fost distruse trei batalioane ale trupelor guvernamentale. În satul fortificat Dat Suk, ultimul punct aflat sub control guvernamental din provincia Kontum, un grup de americani și cîteva unități din armata regulată sud-vietnameză duc o bătălie fără speranțe — aprovizionarea fiind asigurată exclusiv de elicoptere. Continuă să fie aprovizionată exclusiv pe calea aerului și baza militară de la Pleiku. A fost atacată cu tir de mortiere garnizoana din Dong Xoai — teatrul unor lupte sîngeroase la începutul lunii trecute. Unui atac similar i-a fost supusă și baza de antrenament a „trupelor speciale" sud-vietnameze de la Budop (la 135 km nord de Saigon). Fără să dea cifre, un purtător de cuvînt american a precizat că „trupele speciale" au înregistrat pierderi importante. Ca și în numeroase alte cazuri, partizanii au reușit să se retragă înainte de sosirea întăririlor americane.

Hotărîți să continue agresiunea, militarii americani au elaborat — în fața insuccesele din interiorul țării și a primejdiei de încercuire a unor unități — o tactică nouă, constînd în acțiuni care să pornească de la enclavele strategice întărite create pe litoralul sud-vietnamez ; principalele puncte sînt : Hue, Da Nang, Chu Lai, Quang Ngai, Qui Nhon, Nhatrang, Cam Ranh, Phan Thiat și Vung Thau. Dar nici acestea nu prezintă o siguranță deplină pentru americani : baza de la Da Nang (care, de altfel, se dovedise deja vulnerabilă) a fost supusă unui atac violent chiar în ajunul vizitei de inspecție a ministrului apărării al S.U.A., McNamara. Baza de la Vung Thau a devenit direct amenințată în cursul zilei de duminică, cînd forțele patriotice au reușit să întrerupă circulația dintre Vung Thau și Bien Hoa, aruncînd în aer șapte poduri și blocînd șoseaua în trei puncte. „Două baze americane izolate", „Vietcongul întrerupe comunicațiile între Saigon și mare" — anunțau, după această acțiune, titlurile unor ziare americane. Baza terestră de la Bien Hoa, unde se află una din cele mai puternice concentrări de trupe americane, fusese și ea supusă — tot în cursul săptămînii trecute — unui atac al partizanilor ; „mortierele trăgeau la 15 metri de liniile americane" s-a arătat ulterior în comunicatul oficial american. În aceste condiții, nici noua tactică nu va reuși să îmbunătățească situația trupelor americane și saigoniste.

Luni, cu ocazia împlinirii a 11 ani de la semnarea acordurilor de la Geneva, Comitetul Central al Frontului Național de Eliberare a adresat un apel armatei și poporului sud-vietnamez. Apelul cere soldaților încadrați în trupele guvernamentale să întoarcă armele împotriva ocupanților, arătînd că „o națiune, oricît de mică și slabă, poate — atunci cînd este unită, hotărîtă să lupte și să urmeze o linie politică justă — să învingă orice agresor". Apelul cheamă poporul „să-și dubleze eforturile pe drumul spre noi și tot mai importante victorii", subliniind că scopul acestei lupte este, după alungarea intervenționiștilor și răsturnarea guvernului de la Saigon, „instaurarea unui guvern democratic de coaliție națională".

„Forțele armatei noastre și poporului nostru — se încheie apelul Comitetului Central al F.N.E. — sînt mai puternice decît oricînd, prietenii noștri din lumea întreagă sînt mai numeroși ca oricînd, iar poziția noastră este aceea a unor învingători".

N. PĂTRAȘCU

WASHINGTON

Acțiuni primejdioase

Întrebat de un gazetar ce metodă folosește guvernul american pentru a hotărî să trimită noi efective militare în Vietnam — planificarea pe termen lung sau constatarea periodică a necesităților sporite — ministrul apărării McNamara a răspuns că sînt utilizate ambele metode. „Situația se modifică și atunci ne modificăm și noi planurile — a adăugat el. Schimbările de situație scapă controlului nostru".

Așadar, strategul nr. 1 al Statelor Unite se mărturisește a fi depășit de evenimente. Sîntem, s-ar părea, departe de zilele în care sumbra invenție americană, „escaladarea", era prezentată la Washington ca un infailibil sistem automat de intimidare a adversarului. Pășind pe calea agresiunii în trepte, intervenționiștii au ajuns să calce în gol.

De altfel, atunci cînd McNamara declara cele de mai sus (în momentul plecării sale spre Saigon în compania fostului și viitorului ambasador H. Cabot-Lodge) se anunțase că chemarea sau nechemarea sub arme a unor rezerviști americani va fi hotărîtă în funcție de constatările pe care le vor face ei doi în Vietnamul de sud. Se insuflă opiniei publice ceea ce comentatorii au numit un „pesimism preventiv". După o declarație a cărei frază-cheie fusese „situația din Vietnam se va înrăutăți și mai mult înainte de a se îmbunătăți", președintele Johnson a organizat săptămîna trecută o conferință de presă televizată pentru a spune în esență : „Este foarte posibil ca într-un viitor apropiat să fie necesare noi hotărîri grave". Americanii află despre implicarea directă și amplă a țării lor într-un război terestru, de tip coreean, pe pămîntul Asiei. Analogia merge pînă la capăt : senatorul Morse a anunțat că se pregătește un plan de implicare în conflict a Organizației Națiunilor Unite. Ei află, de asemenea, că nu vor mai avea dreptul să cunoască cifrele pierderilor suferite de forțele militare ale Statelor Unite : de acum înainte sînt secrete. Sînt preveniți de posibilitatea de a se trimite în curînd în Vietnam trei divizii ale forțelor terestre și li se spune că aceasta ar face necesară chemarea sub drapel a 200 000 de oameni din rîndurile rezerviștilor și ale gărzii naționale, prelungirea duratei serviciului militar, sporirea numărului noilor recruți și suplimentarea creditelor militare.

Unii corespondenți de presă de la Washington sînt înclinați să vadă în aceste măsuri o formă de „escaladare psihologică" în care ar intra și amenințările cu bombardarea orașelor Haiphong și Hanoi, cu alte cuvinte o campanie pentru intimidarea poporului vietnamez, în speranța — vană — că acesta va putea fi făcut să capituleze de teama unei intensificări a agresiunii. Criza politicii vietnameze a Statelor Unite este un fenomen din ce în ce mai greu de ascuns. În timp ce soldații americani ucid și sînt uciși în Vietnam în proporții tot mai mari, la Washington se inițiază noi măsuri de natură să agraveze situația.

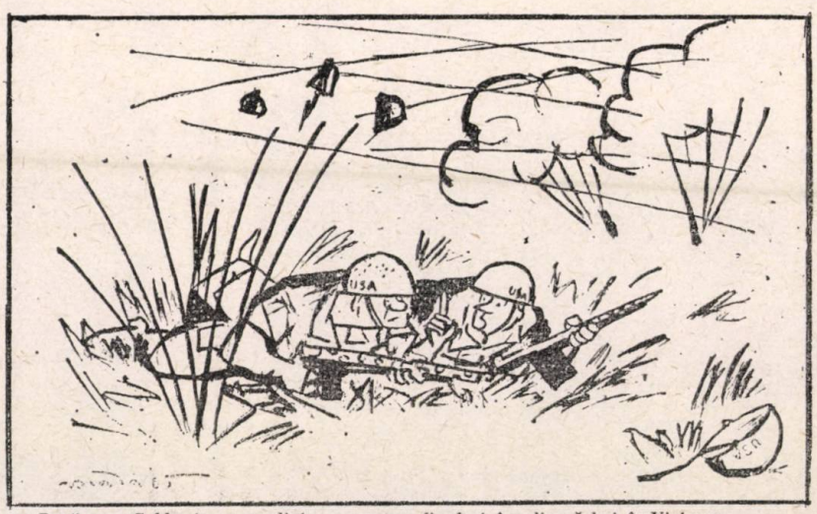

— Dacă era Goldwater președinte, acum am fi fost în plin război în Vietnam...
(Din Stockholm Tidningen)

Schimbarea intempestivă a ambasadorului Maxwell Taylor — inspectat în aceste zile de predecesorul şi în acelaşi timp succesorul său — ilustrează perfect impasul american. Într-un moment atît de critic nu se îndepărtează un personaj care ţine toate firele decît dacă s-a dovedit a fi absolut incapabil sau dacă guvernul nu se mai poate pune de acord cu el, în privinţa viitoarelor acţiuni. De data aceasta însă, ne aflăm în faţa unui caz special. Pe un plan mai general, demiterea lui Taylor (nici un gazetar american nu crede în versiunea demisiei din proprie iniţiativă) reprezintă consacrarea falimentului doctrinei „războaielor locale", elaborată de el. Taylor este şi creatorul „trupelor antiguerilă" pe care le-a experimentat, în conformitate cu propriile sale teorii, în Vietnamul de sud. Rezultatul se cunoaşte. Maxwell Taylor a fost unul dintre cei mai înfocaţi susţinători ai bombardării Republicii Democrate Vietnam. Barbarele bombardamente continuă, dar la Washington s-a recunoscut oficial că ele nu influenţează situaţia militară din Vietnamul de sud. Tocmai de aceea s-a şi recurs la angajarea directă în război a trupelor terestre americane.

Ambasadorul înlocuit nu crede însă în eficienţa acestei tactici. Generalul amator — precum s-a văzut — de aventuri militare dintre cele mai riscante, o consideră prea primejdioasă pe aceasta din urmă. Singurul element de prudenţă în „doctrina" lui era avertismentul de a nu se folosi trupe americane pe sol, de teama unei „coreenizări" a războiului. Cu prilejul unei vizite pe care a făcut-o luna trecută la Washington, Taylor a cerut — ne informează revista *Time* — ca guvernul să hotărască întîi cu mai multă claritate şi precizie cum să fie folosite trupele americane existente în Vietnamul de sud şi abia după aceea să trimită forţe suplimentare. Sfatul său n-a fost ascultat. Generalul cu patru stele pleacă de la Saigon înfrînt. Planurile militare iniţiate de el sau aduse la îndeplinire sub patronajul său au dat greş. La Washington i se mai reproşează că în anul pe care l-a petrecut la Saigon a îngăduit să se schimbe de şase ori guvernul, cu alte cuvinte n-a izbutit să asigure stabilitatea politică internă atît de insistent reclamată.

Dar oricît de important ar fi fost rolul jucat de Maxwell Taylor, în Vietnamul de sud a eşuat nu el ci politica agresivă americană. Guvernul american a pus mare preţ pe găsirea unei persoane care să-l înlocuiască. A fost solicitat mai întîi Averell Harriman. Acesta a refuzat postul. Se va întoarce deci Cabot-Lodge care, în anul petrecut departe de Saigon, a făcut două călătorii de-a lungul şi de-a latul lumii, la cererea preşedintelui Johnson, solicitînd sprijin pentru politica vietnameză a S.U.A. Ar fi fost greu să se găsească un om care să se fi identificat mai perfect cu această politică decît Cabot-Lodge. El merge şi mai departe decît Taylor. Întrebat cu cîteva săptămîni în urmă de un ziarist : „Dacă un guvern saigonez le-ar cere americanilor să plece, ce-aţi face ?", Taylor a răspuns : „Am pleca. Şi încă repede". În aceeaşi perioadă, Cabot-Lodge afirma : „Sîntem în Vietnam pentru că am fost solicitaţi de Vietnamul de sud. S-ar putea să fim obligaţi să rămînem chiar dacă această invitaţie ar fi anulată."

Revenind la vechiul său post, Cabot-Lodge găseşte în Vietnamul de sud o situaţie infinit mai grea decît cea pe care a lăsat-o la 29 iunie 1964 cînd l-a părăsit pentru a se ocupa, acasă, de probleme electorale. Pe atunci în Vietnamul de sud se aflau 16 000 de militari americani cu rolul oficial de „consilieri". Acum sînt peste 70.000, combatanţi în deplina accepţiune a cuvîntului şi se crede că el însuşi, înapoiat la Washington după inspecţie, va cere sporirea numărului lor. Ambasadorul se schimbă dar orientarea politică nu. Toate acţiunile primejdioase iniţiate pe vremea lui Taylor vor fi continuate şi chiar intensificate. McNamara şi Cabot-Lodge au discutat la Saigon cu guvernul sud-vietnamez „posibilitatea creării unui comandament comun americano-sud-vietnamez a unor acţiuni terestre împotriva Vietnamului de nord sau a unei noi escaladări în privinţa raidurilor aeriene împotriva Vietnamului de nord" (din declaraţia lui Sylvester, ministru adjunct al apărării al S.U.A.).

Toate aceste planuri nesăbuite sînt concepute într-o atmosferă de precipitare. La Washington, scrie săptămînalul britanic *The Observer*, „s-a accentuat convingerea că Johnson nu are nici o soluţie pentru problema Vietnamului, că încearcă pur şi simplu să cîştige timp, sperînd, împotriva raţiunii, că se va ivi ceva".

Agresiunea americană a deteriorat în mod îngrijorător atmosfera internaţională. În loc să pună capăt aventurii care le dăunează în primul rînd lor şi care constituie totodată principala cauză a actualei încordări internaţionale, Statele Unite trimit mereu emisari în diverse ţări pentru „a-şi explica" politica. A fost, de pildă, obiectul misiunii lui George Ball la Paris.

La sesiunea recentă a Consiliului Permanent al N.A.T.O., Ball a găsit o audienţă mai mult decît rece. El a anunţat „o vară grea în Vietnam", intensificarea eforturilor militare americane, continuarea „escaladării", excluderea oricărei soluţii politice înainte de sfîrşitul musonului. I s-a răspuns de către colegii vest-europeni prezenţi că opinia publică din ţările lor este consternată de politica americană — chiar şi în ţările ale căror guverne o sprijină — şi că toată lumea se teme de riscurile „escaladării".

Dorinţa tot mai fermă a unui număr crescînd de ţări de a se disocia de politica intervenţionistă a Statelor Unite este, evident, unul din principalele motive ale deteriorării alianţelor militare sub egidă americană. Pentru a distrage atenţia de la această realitate, în S.U.A. se fac eforturi pentru a îndrepta întreaga artilerie a propagandei împotriva guvernului francez şi mai ales împotriva generalului de Gaulle, care este prezentat drept „geniul rău" al N.A.T.O., al S.E.A.T.O. etc. Dar pactele se destramă nu pentru că aşa vrea preşedintele Franţei, ci pentru că tehnica antrenării automate a unor state suverane în aventuri războinice nu mai corespunde spiritului vremii. „Escaladării" americane în Vietnam — începe a-i răspunde o detaşare în trepte a aliaţilor de politica cu implicaţii războinice.

Felicia ANTIP

REFLECTOR

Apelul lui Ho Şi Min cu prilejul aniversării acordurilor de la Geneva

Cu prilejul zilei de 20 iulie — cea de-a 11-a aniversare a acordurilor de la Geneva — preşedintele Ho Şi Min a dat luni publicităţii un apel în care se spune printre altele :

Acordurile de la Geneva din 1954 recunoşteau în mod solemn suveranitatea, independenţa, unitatea şi integritatea teritorială a Vietnamului. Imperialiştii S.U.A. au folosit însă toate mijloacele posibile pentru a sabota aceste acorduri. De peste zece ani ei duc un război agresiv împotriva părţii de sud a ţării în încercarea de a o transforma într-o colonie de tip nou şi o bază militară a S.U.A.

Sub steagul glorios al Frontului Naţional de Eliberare, eroicii noştri compatrioţi din Vietnamul de sud şi armata de eliberare, uniţi într-un singur gînd, luptă cu hotărîre pentru eliberarea sudului, apărarea nordului şi reunificarea patriei, contribuind în acelaşi timp la salvgardarea păcii şi independenţei altor naţiuni.

Pentru a-şi salva primejdioasa lor situaţie, imperialiştii S.U.A. au trimis recent în Vietnamul de sud zeci de mii de militari ai S.U.A. şi ai ţărilor lor satelite spre a intensifica războiul lor agresiv, şi au folosit avioane pentru a efectua raiduri sălbatice împotriva părţii nordice a ţării noastre.

Imperialiştii S.U.A. recurg la violenţă în încercarea de a supune poporul nostru şi ameninţă Indochina, Asia de sud-est şi întreaga lume. Dar ei s-au înşelat amarnic.

În faţa agresiunii S.U.A., poporul nostru din nord şi din sud s-a unit ca un singur om şi este hotărît să lupte. Sîntem hotărîţi să luptăm pînă la victoria finală, chiar dacă va trebui să continuăm lupta timp de cinci ani, zece ani, 20 de ani sau chiar mai mult.

Sarcina noastră este de a obliga guvernul S.U.A. să respecte acordurile de la Geneva din 1954, să înfăptuim cele patru puncte enunţate de guvernul Republicii Democrate Vietnam, cele cinci puncte clar enunţate de Frontul Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud, pentru a îndeplini misiunea noastră sacră de a rezista agresiunii S.U.A. şi de a salva ţara.

Rezistenţa Vietnamului faţă de agresori se bucură de simpatia şi de sprijinul sincer al popoarelor din ţările socialiste, popoarelor din Asia, Africa şi America Latină şi al popoarelor din toate celelalte ţări.

Demisia guvernului libanez

Demisia bruscă a preşedintelui consiliului de miniştri libanez, Hussein Oueini, şi a cabinetului său, în ziua de 20 iulie a fost primită cu surpriză de cercurile politice din Liban. Doar cu o zi înainte Oueini obţinuse un succes în parlament prin votul de încredere primit în legătură cu proiectul de lege cu privire la modificarea aparatului juridic. Ziarul **Al Ahrar** (de tendinţă baasistă) anunţase totuşi în ediţia lui de dimineaţă că „preşedintele republicii a cerut demisia imediată a cabinetului Hussein Oueini". Nimeni nu a acordat însă atenţie acestei ştiri. Parlamentul s-a reunit în aceeaşi zi pentru a continua dezbaterile asupra diferitelor proiecte de legi supuse spre examinare sesiunii extraordinare a Camerei. Peste 40 de deputaţi erau reuniţi în momentul în care s-a anunţat că şedinţa s-a aminat deoarece „guvernul a demisionat".

Cabinetul lui Hussein Oueini a fost format la 18 noiembrie anul trecut după ce noul preşedinte al Republicii, Charles Helou, prezentase jurămîntul. Oueini păstra în acest fel preşedinţia consiliului de miniştri care-i fusese încredinţată „cu titlu provizoriu" la 20 februarie 1964 după demisia lui Rachid Karame.

Oueini deţinea de asemenea funcţia de ministru al apărării şi de ministru de externe.

PARIS

Tunelul

Cei 4 807 metri care fac din Mont Blanc vîrful cel mai înalt din Europa, cei peste 11 kilometri ai modernului tunel rutier săpat de-a curmezişul masivului (este cea mai lungă lucrare de acest fel din lume), ar fi fost date suficiente ca să justifice interesul suscitat de ceremoniile inaugurale de la sfîrşitul săptămînii trecute. Totuşi, spre dezamăgirea probabilă a celor două societăţi constructoare — una franceză, una italiană — precum şi a cantonului Geneva care a contribuit la finanţarea lucrărilor, aspectul de performanţă tehnică al realizării a trecut pe un plan secund. L-au eclipsat problemele politice. Mai precis, problemele relaţiilor inter-vest-europene, care se menţin, din noaptea bruxelleză de 30 iunie, în aceeaşi stare de confuzie şi tensiune. Îndeplinirea în comun a tradiţionalului gest inaugural de către preşedinţii de Gaulle şi Saragat avea poate să ofere, nădăjduiau cercurile integraţioniste din Occident, un prilej favorabil pentru abordarea acestor chestiuni litigioase. Nu cumva, tăind panglicile de două ori tricolore pentru a deschide accesul tunelului, şefii de stat francez şi italian vor putea croi drum şi proiectelor de unificare vest-europeană ?

Chiar discursurile oficiale au demonstrat că fiecare dintre vorbitori îşi păstrează optica proprie. După ce o parte a ceremoniei s-a desfăşurat pe teritoriul francez, lîngă Chamonix, după ce preşedinţii de Gaulle şi Saragat s-au urcat în automobil şi au parcurs împreună tunelul, festivităţile au continuat la Courmayeur, în regiunea italiană Val d'Aosta. Aci au fost rostite cele două cuvîntări. Şi preşedintele de Gaulle, şi preşedintele Saragat, au tratat importanta construcţie tehnică înfăptuită în comun ca o expresie şi o verificare a posibilităţilor de dezvoltare a relaţiilor franco-italiene. Dar preşedintele Saragat a vorbit despre „marea şi nobila construcţie menită să pecetluiască în mod trainic fraternitatea nu numai a popoarelor noastre, dar a celor din şase ţări europene", definind tunelul ca „un instrument eficace al integrării economice", „prefigurare şi etapă a uniunii mai largi pe care, împreună cu popoarele noastre, alte popoare aliate şi co-asociate o aşteaptă". Răspunzînd, preşedintele de Gaulle a subliniat că tehnica modernă înlesneşte pretutindeni apropierea între ţări, amintind canalizarea Mosellei, realizată împreună cu R.F.G. ; tunelul sub Marea Mînecii ce urmează să fie început în colaborare cu Marea Britanie ; proiectul de folosire a Rinului şi Ronului pentru asigurarea unei comunicaţii — navale, rutiere şi feroviare — între Marea Nordului şi Mediterană, avînd legătură cu Dunărea. Preşedintele Franţei şi-a exprimat încă o dată dorinţa ca relaţiile de cooperare să ajungă să se dezvolte „nu numai în occidentul Europei, dar pe toată întinderea ei, purtînd firesc pecetea unor realizări tehnice la scara unei asemenea epoci" şi a încheiat făcînd elogiul sensului şi perspectivelor unei „Europe europene".

Vila Bagnara din apropiere a slujit drept cadru dejunului oficial la care preşedintele de Gaulle a fost oaspetele preşedintelui Saragat, apoi convorbirilor franco-italiene la nivel înalt. Acestea au durat cam o oră şi jumătate : 45 de minute cei doi şefi de stat au discutat între patru ochi, apoi au continuat asistaţi de miniştrii de externe. La capătul acestor întrevederi, ambele părţi au informat pe ziarişti că schimburile de păreri „s-au desfăşurat într-o atmosferă de mare francheţă şi cordialitate", că au fost „utile" nu numai din punct de vedere al „prieteniei şi cooperării franco-italiene", dar şi pentru că, în problemele actualităţii vest-europene, au îngăduit interlocutorilor „să se explice cu toată limpezimea". Aceleaşi surse însă — e relatarea agenţiei *France Presse* — „au ţinut să sublinieze că fiecare a rămas pe poziţiile sale şi că criza care a început la 30 iunie rămîne întreagă, după cum şi era de aşteptat".

— Şi Piaţa Comună Agricolă ?
— Încă nu s-a copt

(din Le Canard enchaîné-Paris)

Dacă tunelul de sub Mont Blanc începe treptat să funcţioneze (pentru moment numai ziua şi încă interzis camioanelor de mare tonaj), în ceea ce priveşte „integrarea" vest-europeană „ieşirea din tunel" pe care o sperau unele cercuri occidentale nu s-a produs. Şi nici nu se face presimţită — cu toate că „strîngerea de mîini de sub Alpi încheia o serie de convorbiri discrete în legătură cu Piaţa comună", cum scria săptămînalul parizian *L'Express*, amintind întrevederile pe care, în marginea sesiunii Consiliului ministerial N.A.T.O., Couve de Murville le-a avut cu colegii săi din Italia, Olanda şi Belgia. Acesta din urmă, Paul-Henri Spaak, în ciuda ingratei sale situaţii de ministru al unui guvern care-şi supravieţuieşte, a reţinut îndeosebi atenţia observatorilor. Pentru că, deşi vechi şi cunoscut partizan al „integrării" — sau poate tocmai de aceea şi preocupat să nu dărîme punţile — el susţinuse la Bruxelles argumentele tehnice ale delegaţiei franceze. Spaak a fost de altfel şi cel mai explicit dintre aceşti vizitatori ai ministrului de externe al Franţei. În timp ce, ieşind de la Quai d'Orsay, colegii săi s-au mulţumit să-şi exprime satisfacţia pentru tonul amical pe care se desfăşurase convorbirea sau optimismul în ceea ce priveşte viitorul, Spaak a declarat ziariştilor : „...După părerea mea, o nouă propunere a comisiei Hallstein ar fi elementul nou, susceptibil să ne ducă mai departe".

Deşi în general Parisul pare mai degrabă înclinat către discuţii bilaterale între parteneri, formula preconizată de Spaak este poate una pe care nu ar respinge-o. Mai ales dacă aşa-numita comisie Hallstein ar fi... fără Hallstein. „În urma unei declaraţii neoficiale făcute în capitala franceză, scria recent *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, la Bonn s-a întărit impresia că preşedintele de Gaulle nu este favorabil unei noi candidaturi a lui Hallstein..." Articolul oglindind părerea, curentă în cercurile C.E.E., că actuala criză nu va putea fi aplanată înainte de sfîrşitul anului, a-

Generalul de Gaulle şi preşedintele Saragat, la inaugurarea tunelului rutier de sub Mont Blanc

daugă : „Atunci Republica Federală va avea un nou guvern, iar generalul de Gaulle va fi probabil ales din nou ; în acest caz reînnoirea compoziției comisiei de la Bruxelles va fi oricum pusă în discuție".

Săptămîna trecută au și circulat în presa vest-germană unele rumori în legături cu eventuala demisie — din proprie inițiativă ? sugerată ? — a acestuia. Un purtător de cuvînt al C.E.E. a dezmințit prompt și cu energie zvonurile. Iar la Bonn, după o întrevedere Erhard-Hallstein și una Schröder-Hallstein, s-a afirmat în cercurile oficiale că guvernul federal ar fi favorabil reînnoirii mandatului președintelui comisiei executive a C.E.E. Cum însă, pe de altă parte, se știe că în rîndurile guvernului R.F.G. se manifestă o anumită dispoziție pre-electorală de a da mai multă mlădiere diplomației sale în divergențele cu Franța, unii observatori se arată deopotrivă amuzați și sceptici față de ipoteza eventualei conversiuni a lui Walter Hallstein — părinte cunoscut al unor construcții abstracte și rigide, cărora politica externă federală le datorează penibile impasuri — la teoria și practica supleței.

Florica ȘELMARU

O nouă amînare a discuțiilor monetare

Timp de trei ani, Franța a desfășurat, pe toate căile și la toate nivelurile, un adevărat atac concentric împotriva actualului sistem monetar internațional occidental, considerînd că sistemul bazat pe recunoașterea dolarului și lirei sterline ca unice monede bazate pe aur — și deci folosibile în tranzacțiile internaționale — nu mai corespunde raporturile reale de forțe pe plan financiar. Altădată, Statele Unite și Anglia dețineau majoritatea stocurilor de metal prețios, ceea ce asigura încrederea internațională în monedele naționale ale celor două țări capitaliste. Pe acest fond, Anglia și mai ales S.U.A. au acumulat treptat un mare volum de datorii externe pe care, în fapt, le-au finanțat restul țărilor capitaliste în mîinile cărora s-au îngrămădit sume importante de dolari.

Cîtă vreme exista așa-numita „foame de dolari" în Europa occidentală, nimeni nu se gîndea să ceară convertirea dolarilor în metal. Astăzi însă, stocurile de aur americane convertibile sînt de cinci ori mai mici decît totalul datoriei externe a S.U.A.

Plecînd de la aceste considerente, economiști și oameni de stat francezi — și în primul rînd Jacques Rueff — au pus din ce în ce mai insistent problema unei modificări a sistemului bazat pe Gold Exchange Standard (vezi *Lumea* nr. 7/1965). Se propunea reevaluarea pozițiilor dolarului și lirei sterline în funcție de devalorizarea lor reală în raport cu aurul, formarea unei noi unități monetare internaționale, ridicarea rolului francului pe piața mondială.

Oficialitățile americane au fost refractare însă chiar și față de discutarea posibilității sau necesității unei reforme a sistemului monetar internațional. Lipsa de elasticitate a poziției S.U.A. a iritat cercurile financiare și de stat din Franța, care și-au manifestat nemulțumirea atît cu prilejul reuniunii din septembrie 1964 de la Tokio, a F.M.I., cît și cu ocazia conferinței de presă din februarie 1965 a generalului de Gaulle, cînd s-a afirmat deschis că „dolarul nu mai poate fi socotit echivalent cu aurul" și că „hegemonia dolarului trebuie să înceteze".

La jumătatea lunii iulie, lucrurile păreau să ia o întorsătură nouă. Ministrul de finanțe american, Henry Fowler, într-o declarație făcută la Hot Springs, Virginia, făcea cunoscut : „Președintele m-a autorizat să anunț că Statele Unite sînt gata să participe la o conferință monetară internațională pentru a studia măsurile pe care le putem lua împreună pentru a ajunge la îmbunătățirea substanțială a acordurilor monetare internaționale".

La Paris, prima reacție a fost favorabilă, considerîndu-se că însuși faptul că americanii sînt dispuși să discute îmbunătățirea sistemului este un pas înainte pe calea apropierii punctelor de vedere. Dezamăgirea nu a întîrziat însă să se producă. Un comitet consultativ american în probleme monetare s-a întrunit la 16 iulie la Washington sub președinția lui Douglas Dillon. Cu acest prilej experții americani au ajuns la concluzia că baza pe care trebuie îmbunătățit sistemul monetar este cea existentă astăzi și că rolul principal al dolarului ar trebui menținut cu orice preț.

În fața acestei orientări care nu modifica în nici un fel poziția anterioară a S.U.A., ministrul de finanțe francez, Valéry Giscard d'Estaing a făcut luni o serie de declarații viu comentate în Occident. El a precizat că Franța socotește neoportună ținerea unei conferințe monetare internaționale occidentale în momentul de față și, în general, atîta vreme cît situația financiară a S.U.A. și a Angliei nu este restabilită în mod durabil.

Comentariile presei occidentale pe marginea declarațiilor lui Giscard d'Estaing sînt foarte împărțite, mergînd de la aprobarea cea mai deplină pînă la manifestarea unei nemulțumiri fățișe. Este interesantă reacția ziarului englez *Times*, care afirma într-un comentariu din 20 iulie : „Înainte de a-i acuza din nou pe francezi, este necesar să studiem cauzele diferendului care-i opune permanent americanilor pe francezi, în domeniul financiar. Francezii sînt convinși că sistemul actual permite autorităților americane (și într-o mică măsură și celor engleze) să dispună de o independență monetară pe care acestea o refuză restului lumii. Americanii au fost îndreptățiți să mențină deficite dincolo de o perioadă normală... De aceea, francezii au conchis că trebuie să fie aduse modificări sistemului monetar actual".

Devine deci clar că o discutare internațională a problemelor monetare nu va putea avea loc cel puțin pînă în septembrie cînd se va reuni la Washington în sesiunea sa anuală Fondul Monetar Internațional. În acest răstimp, fără îndoială că Franța va urmări cu multă atenție evoluția balanței americane de plăți. Pînă atunci însă, oficialitățile franceze continuă să păstreze în rezerve doar atîta monedă americană cît e necesar pentru a face față plăților curente și cotelor-părți ale datoriilor externe, convertind în aur orice cantitate de dolari pe care o încasează.

N. S. STĂNESCU

REFLECTOR

Sfîrșit de legislatură în parlamentul turc

Parlamentul turc și-a încheiat sesiunea. Pentru deputați, sfîrșitul acestei legislaturi, începute la 15 octombrie 1961, marchează deschiderea campaniei electorale în vederea viitoarei consultări de la 10 octombrie. Ultima ședință a Adunării naționale nu a prilejuit, așa cum se așteptau unii, criza pe care ar fi putut-o provoca un atac public al șefului opoziției, Ismet Inönü, împotriva președintelui Republicii, generalul Gemal Gursel. Acesta din urmă renunțase, cu cîteva ore înainte de deschiderea ședinței, la funcția de președinte de onoare al unei „asociații de luptă împotriva comunismului", ceea ce ar fi determinat reținerea lui Inönü. Partidul republican al poporului consideră că această grupare este folosită de către Partidul justiției drept instrument electoral. Scopul ei este de a crea în țară o stare de spirit antidemocratică, ceea ce i-ar dezavantaja pe adepții lui Inönü.

250 000 de sclavi, un milion de iobagi

Un document al Consiliului economic și social al Națiunilor Unite (E.C.O.S.O.C.) relevă că în prezent în unele regiuni ale lumii mai există circa 250 000 de sclavi de tip clasic : ei nu dispun de nici un fel de bunuri, pot fi vînduți și cumpărați și chiar torturați. E.C.O.S.O.C. a ajuns la aceste constatări după ce a adresat, la cererea secretarului general al O.N.U., un chestionar în 15 puncte statelor membre și instituțiilor specializate ale O.N.U., precum și unor organizații neguvernamentale. Prima întrebare și cea mai importantă se referea la măsurile legislative și administrative luate de guverne și destinate să prevină și să elimine sclavagismul. O serie de state, printre care Arabia Saudită, nu au răspuns la această întrebare. Există mărturii potrivit cărora pelerinajul la Mecca este însoțit de un vast trafic de sclavi. Alte state, cum ar fi Republica Ciad, au declarat că nu au luat nici o măsură pentru lichidarea sclavagismului.

Tot ca urmare a anchetei efectuate de E.C.O.S.O.C. s-a constatat că în America Latină există circa un milion de muncitori agricoli care au un statut comparabil cu cel al iobagilor europeni din Evul Mediu. În legătură cu aceasta, răspunsurile furnizate de Ecuador arată că în Anzi mai există obiceiul de a se da în arendă muncitorilor agricoli un lot de pămînt, iar aceștia, în schimb, sînt obligați să presteze un număr de zile-muncă pe săptămînă pe domeniile proprietarului. Familia care ocupă lotul de pămînt este legată de domeniul respectiv și nu-l poate părăsi nici chiar în cazul schimbării proprietarului.

„Bacuri zburătoare"

Presa franceză afirmă că proiectul de construire a tunelului submarin dintre Dover (Anglia) și Calais (Franța) ar fi fost „torpilat". Devansînd marea lucrare, menită să ușureze transportul de pe un mal pe celălalt al Canalului Mînecii, o companie de armatori a comandat uzinelor engleze de avioane Westland construirea unor „bacuri zburătoare" pe perne cu aer. Aceste vehicule, cunoscute sub numele de Hovercraft, pot lua la bord 40 de automobile și 126 de pasageri. Se crede că la prima lor dare în exploatare, în primăvara anului 1968, „bacurile zburătoare" vor reduce timpul de parcurgere a Canalului Mînecii de la 90 la 20 de minute.

Bacurile Hovercraft vor fi puse la încercare, în vara acestui an, în regiunea Kyushu din Japonia, în fiordul Aalesund din Norvegia, între Hamburg și insulele învecinate, între San Francisco și Oakland.

ATENA

Corespondentă de la
C. ALEXANDROAIE

Criza politică

Va reuşi oare premierul Novas să-şi completeze guvernul ? Şi dacă va reuşi, va risca un vot de neîncredere al parlamentului ? Sau va demisiona înainte de a ajunge măcar în parlament ? Guvern de compromis, condus de fostul vicepreşedinte al guvernului Stefanopoulos ? Ori se va forma o nouă echipă ministerială condusă de Papandreu ?

Acestea sînt doar cîteva din ipotezele avansate în actuala criză politică din Grecia, după răsturnarea de la putere a guvernului Papandreu. Este o situaţie în care aproape toate ipotezele menţionate mai sus aveau şanse aproximativ egale. Ne aflăm într-o etapă de confruntări directe şi în culise între forţele politice, la care participă şi elemente extrapolitice, de la negocieri, întruniri, şedinţe fulger, mitinguri şi demonstraţii antiguvernamentale, arestări, intervenţii ale poliţiei, pînă la lipirea pe autobuze şi ziduri a portretului fostului premier Papandreu.

Confruntarea este dură şi îmbracă forme din cele mai variate. În prezent, guvernul Novas care are 20 de miniştri, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din numărul necesar, depune eforturi insistente pentru completarea echipei ministeriale.

Cei 20 de miniştri, la care se adaugă fostul ministru al apărării Garoufalis, au părăsit practic grupul parlamentar al Uniunii de centru. Numărul deputaţilor grupului parlamentar al Uniunii de centru, care era înainte de izbucnirea crizei politice de 171 — din cei 300 de deputaţi ai Parlamentului grec — s-a redus la 150. În această situaţie, Uniunea de centru nu mai poate forma singură un nou guvern. De aceea unii observatori din capitala Greciei vorbesc despre „sfărîmarea unităţii partidului". Fostul premier Papandreu, care nu şi-a spus încă ultimul cuvînt, mai deţine încă controlul asupra unei mari părţi a deputaţilor partidului de guvernămînt.

Operaţiunea spargerii unităţii partidului de guvernămînt se dovedeşte a fi mult mai grea, dacă nu imposibilă, spre deosebire de ceea ce îşi imaginau anumiţi factori politici de dreapta. Într-adevăr, fostul premier Papandreu, care nu şi-a spus încă ultimul cuvînt, deţine controlul asupra unei mari majorităţi a deputaţilor partidului de guvernămînt, fapt care prevesteşte — dacă între timp nu va interveni vreo manevră excepţional de abilă — naufragiul în parlament al guvernului Novas.

Situaţia critică prin care trece noul guvern a determinat, după cum scrie ziarul *Athinaiki,* „ivirea unor mari disensiuni în rîndurile echipei Novas, care ar putea duce la demisia lui Kostopoulos (ministru al apărării şi afacerilor externe). Şi alţi miniştri îşi exprimă nemulţumirea faţă de eventualitatea sprijinirii guvernului în parlament de către deputaţii partidului de dreapta E.R.E.". Premierul a refuzat să accepte ideea sprijinirii actualului guvern pe voturile celor 99 de deputaţi E.R.E. şi pe o minoritate a deputaţilor centrului.

În faţa dificultăţilor, guvernul depune eforturi pentru a stabili un contact cu liderul centrului, Papandreu, în vederea găsirii unei soluţii comune pentru actuala criză. Potrivit ziarului *To Vima,* lui Papandreu i s-ar fi transmis propunerea de a se constitui un nou guvern care să restabilească unitatea deplină a taberei Uniunii de centru, sub conducerea unui premier care să se bucure de încrederea tuturor. Fostul şef al guvernului a respins însă categoric ideea unei colaborări cu Novas.

Se fac şi speculaţii despre posibilitatea formării unui nou guvern sub conducerea lui Stefanopoulos, fost vicepreşedinte în guvernul Papandreu. Se subliniază că prin această acţiune — în cazul în care ar fi sprijinită de liderul Uniunii de centru, Papandreu, şi ar fi excluşi din partid actualii miniştri, — s-ar putea obţine covîrşitoarea majoritate a voturilor parlamentului. Papandreu refuză însă să-şi precizeze poziţia.

Se presupune că Papandreu aşteaptă ca regele să se convingă de imposibilitatea formării unui guvern după înlăturarea sa de la putere şi să-l însărcineze pe el cu formarea echipei ministeriale. În favoarea unei asemenea soluţii se pronunţă cu fermitate marea majoritate a opiniei publice greceşti. Impunătoare mitinguri populare au avut loc în capitală şi în numeroase oraşe ale ţării sub lozincile „Democraţie", „Trăiască Papandreu". În fruntea demonstraţiilor se află deputaţi ai Uniunii de centru şi ai E.D.A.

Se pare că guvernul Novas a început să ţină seama de această forţă în orientarea acţiunilor sale politice. În prezent el înclină spre un compromis, pentru temperarea atmosferei încordate din ţară.

Atena, 20 iulie

Ciocniri în timpul unei demonstraţii în favoarea lui Papandreu, în faţa parlamentului grec

VIENTIANE

Alegerile din Laos

Patet Lao controlează aproape trei cincimi din teritoriul laoţian. Cele trei cincimi teritoriale corespund — pe planul populaţiei — unei jumătăţi din numărul locuitorilor. O consultare electorală care ignorează punctul de vedere a 50 la sută din populaţia ţării este contestabilă şi se situează extrem de departe de posibilitatea reflectării fidele a raportului de forţe între grupările politice ale ţării. La o populaţie care depăşeşte 2 000 000 de oameni, agenţiile străine menţionau 15 000, maximum 20 000 alegători. În fapt, alegerile nu numai că nu s-au desfăşurat pe totalitatea teritoriului ţării, dar n-au permis nici măcar o reală consultare a populaţiei din provinciile în care votul a avut loc. La Vientiane, oraş cu 100 000 locuitori, s-au prezentat în faţa urnelor doar... 3 000 persoane. După *Le Monde,* alegătorii s-au recrutat din acele categorii care nu puteau provoca dificultăţi autorităţilor : ofiţeri, slujbaşi ai aparatului guvernamental şi notabilităţi locale. Se reeditează alegerile din 1960, pe care cotidianul parizian le califica drept „o caricatură de democraţie".

La 24 de ore înaintea deschiderii centrelor de votare, *France Presse* constata la Vientiane o atmosferă de nervozitate. Capitala laoţiană devenise scena unor explozii. Bombe cu plastic spărgeau liniştea oraşului. Din depărtare răzbătea zgomotul unui tir de mortiere. Primejdia unei noi lovituri de stat era evocată de opinia publică, însă era dezminţită categoric de oficialităţi. Spectacolul loviturilor de stat nu-i mai impresionează pe laoţieni. Lupta pentru putere între generalii şi coloneii din gruparea de dreapta a furnizat destule episoade demne de scenariile clasice ale operetei politice. Păcat doar că rebeliunile născute din imaginaţia unor militari domici de funcţii superioare s-au soldat cu inutile pierderi de vieţi omeneşti. Aranjamentele finale — în ceea ce priveşte supremaţia în zona dreptei — au rămas apanajul a douătrei familii extrem de bogate şi puternice, dintre care se detaşează faimoasa familie Sananikone.

202 candidaţi şi-au disputat şansele de a pătrunde în parlamentul laoţian. Ei reprezentau dreapta lui Boun Oum şi o parte din neutralişti — pe cei grupaţi în jurul lui Suvanna Fumma. Partidul Neo Lao Haksat şi forţele neutraliste care au refuzat să urmeze politica lui Suvanna Fumma nu recunosc legalitatea actului electoral consumat duminică. Stînga laoţiană consideră că în actualele împrejurări, cînd amestecul străin agravează situaţia internă şi creează primejdia unei reluări pe scară largă a operaţiunilor militare, desfăşurarea unor alegeri generale este practic irealizabilă. O condiţie esenţială pentru pregătirea unei consultări electorale cu respectul normelor democratice, ar fi îndeplinirea întocmai a acordurilor — pe care abia s-a uscat cerneala — referitoare la normalizarea vieţii politice din Laos. Mecanismul tripartit pus la punct la Zürich şi Valea Ul-

cioarelor şi consacrat în 1962 la Geneva este paralizat. *Christian Science Monitor* scria : „Se presupune că guvernul laoţian ar fi un guvern tripartit". În practică, afirmă ziarul american, el este „controlat de anticomunişti". Miniştrii Patet Lao sînt împiedicaţi să-şi exercite atribuţiile, iar la Vientiane nu poate funcţiona guvernul de coaliţie în totalitatea lui. Dreapta socoteşte capitala ţării drept o zonă asupra căreia poate să exercite fără nici o reţinere un control sever.

Alegerile (sau mai curînd simulacrul electoral) de duminică ar urmări să pună capăt existenţei — de altfel formale — a guvernului de coaliţie. Noul parlament urmează să formeze în august un nou guvern care să consacre abandonarea formulei tripartite. Dar dizolvarea guvernului de coaliţie ar putea avea consecinţe din cele mai grave, readucînd problema laoţiană pe cîmpul de luptă. De altfel, trebuie încă o dată subliniat, intervenţia S.U.A. este de natură să amplifice tensiunea politică din această mică ţară asiatică. Aviaţia americană (camuflată uneori sub firme particulare) întreprinde raiduri asupra teritoriilor controlate de Patet Lao. Unele cercuri militare americane socotesc însă nesatisfăcător acest gen de operaţiuni. Ele preconizează o intervenţie directă a trupelor americane şi „crearea unei zone unice de operaţiuni militare din Tailanda pînă în Vietnamul de sud". Experienţa sud-vietnameză a Pentagonului ar urma să fie aplicată şi în Laos. „Escaladarea" militară este, după unii, prefaţată de măsuri politice în rîndul cărora se înscrie şi votul unei minorităţi din alegători.

Rezultatele alegerilor vor fi cunoscute de-abia peste o lună. De fapt, ele nu prezintă nici un interes. Important este dacă aceste alegeri parţiale vor marca sau nu o ruptură iremediabilă. „Laosul ar putea fi tîrît într-un război la fel de greu ca cel din Vietnamul de sud" — scria *The Scotsman*.

Patet Lao consideră că reglementarea dosarului laoţian se poate obţine prin îndeplinirea a trei condiţii : a) încetarea intervenţiei S.U.A. ; b) reluarea tratativelor tripartite ; c) restabilirea guvernului unităţii naţionale, guvern în atribuţiile căruia se înscrie şi organizarea unor alegeri generale.

Eforturile constructive ale forţelor patriotice n-au găsit încă răsunetul cuvenit în sferele oficiale de la Vientiane.

Eugeniu OBREA

KHARTUM

Tensiune cronică

Tensiunea politică sudaneză a devenit cronică. Direcţiile evenimentelor alternează. Cu cîteva săptămîni în urmă agenţiile de presă anunţau acţiuni ale forţelor guvernamentale împotriva insurgenţilor ; de data aceasta, ofensiva a fost preluată de „sudişti". Ciocnirile între grupurile de răsculaţi şi trupele guvernamentale, limitate în amploare şi oarecum obişnuite pentru tabloul politic sudanez din ultima vreme, s-au intensificat, sfîrşind prin recentele atacuri de o violenţă şi proporţii încă neîntîlnite. Lupta a început la Wan, principalul cen-

→

Sanaa : lăzi cu arme şi muniţii americane cu care a fost dotată fosta armată regală yemenită

ADLAI STEVENSON

Fotografie făcută la Londra, cu 45 minute înaintea morţii

S-a spus despre Adlai Stevenson, care a încetat din viaţă pe neaşteptate la Londra săptămîna trecută, că a fost una dintre personalităţile cele mai influente din viaţa politică a ultimului deceniu în Statele Unite. Aptitudinile sale deosebite şi eşecurile — uneori dureroase nu numai pentru el — ale carierei sale, au făcut să fie privit ca un simbol al intelectualităţii americane cu vederi liberale.

Prezenţa lui Stevenson în viaţa politică americană s-a impus o dată cu campania pentru alegerile prezidenţiale din 1952. Atunci, ca şi patru ani mai tîrziu, la următoarele alegeri, cînd a reprezentat din nou partidul democrat, el a fost înfrînt de o combinaţie de împrejurări care nu ar fi putut acorda victoria nici unui rival al generalului Eisenhower. Stevenson a realizat însă atunci două lucruri : a reintrodus în limbajul politic american o sobrietate pe care n-o mai cunoscuse de la o personalitate considerată adesea drept modelul lui Stevenson : Abraham Lincoln. Şi, lucru mai important, discursurile lui Stevenson au formulat cîteva din principiile şi ideile politice care şi-au găsit mai tîrziu expresia în programele „Noii Frontiere" a lui Kennedy.

Stevenson îşi începuse de fapt cariera politică cu 20 de ani mai înainte, în epoca Administraţiei lui Franklin Delano Roosevelt. În timpul războiului, Stevenson a început să cîştige experienţă pe planul politicii externe întîi ca asistent al secretarului Departamentului marinei militare, apoi ca asistent al secretarilor de stat Stettinius şi Byrnes. Această experienţă l-a determinat pe preşedintele Truman să-i încredinţeze unul din cele mai importante roluri în delegaţia americană la primele sesiuni ale organizaţiei.

Adlai Stevenson a exercitat o puternică influenţă în cercurile intelectuale şi mai ales printre tinerii universitari. S-a apreciat curajul cu care el s-a pronunţat în public cu vehemenţă împotriva senatorului McCarthy şi a intoleranţei şi atmosferei de suspiciune şi teroare întreţinute de acesta.

Pentru Stevenson, spun comentatorii, a fost dezamăgitor faptul că nu a ajuns niciodată la un post executiv. Este, de exemplu, paradoxal faptul că omul care a contribuit într-o măsură atît de mare la explicarea peste hotare a politicii Statelor Unite nu a deţinut nici măcar funcţia de secretar de stat.

Funcţia de principal delegat al Statelor Unite la O.N.U. (în care fusese numit de Kennedy în ianuarie 1961) l-a obligat adesea pe Stevenson să acţioneze, din dispoziţia Administraţiei, pentru a justifica unele acţiuni politice ale ţării sale cu care nu era de acord. El şi-a exprimat de mai multe ori intenţia de a demisiona în perioada agresiunii americane împotriva Cubei, şi apoi în timpul intervenţiei în Vietnam şi Republica Dominicană. „Timp de şase săptămîni, spunea el recent, a trebuit să apăr la O.N.U. politica ţării mele în Santo Domingo, deşi acolo era vorba de o gafă monumentală de la început şi pînă la sfîrşit. Aceste şase săptămîni la O.N.U. m-au costat mai mulţi ani de viaţă".

Neîndoielnic, aceste dezacorduri şi faptul că a luat adesea cuvîntul în favoarea unor puncte de vedere pe care nu le împărtăşea, explică de ce ultimii ani ai vieţii lui Adlai Stevenson s-au petrecut într-o atmosferă lipsită de pasiunea şi strălucirea intelectuală care-l caracterizaseră în perioada în care participase la luptele politice.

Mircea IVĂNESCU

tru al provinciei Bahr El Ghazal. Fiecare stradă, fiecare casă au fost disputate, ambele părți suferind însemnate pierderi. Capitala provinciei Equatoria, Juba, a devenit apoi scena unei bătălii sîngeroase. Asaltul neașteptat, în plină noapte, și în același timp orientat spre obiective precise — aeroportul, depozitele de benzină și alimente, reședința guvernamentală — a putut fi respins numai cu mare greutate de forțele guvernamentale. În cea de-a treia capitală provincială a Sudanului meridional, Malakal, situația este de asemenea încordată, anumite știri semnalînd prezența în vecinătate a unor detașamente de răsculați. Se pare, de altfel, că ofensiva declanșată de insurgenți este dirijată de un centru de comandă unic, după un plan de ansamblu care urmărește înlăturarea autorităților locale credincioase guvernului dela Khartum și antrenarea majorității locuitorilor la o revoltă generalizată. Momentul ales este oarecum favorabil desfășurării răscoalei. Ploile torențiale au umflat apele Nilului, paralizînd circulația fluvială, mlaștina fără de sfîrșit a Bahr El Ghazal-ului este inundată, orice urmă de drum s-a șters, singura legătură posibilă între Khartum și sudul țării a rămas cea aeriană. Pe această cale însă întăririle militare pot fi expediate cu mare greutate.

În afara condițiilor naturale prielnice, răsculații au contat desigur și pe factori politici. Orientarea noului guvern, din ce în ce mai depărtată de linia moderată a precedentei echipe, pare să nemulțumească mase largi ale populației. Formată în urma unor alegeri neconcludente, în care partidele de dreapta din nord au reușit să-și impună majoritatea, actuala coaliție guvernamentală este de pe acum dezbinată, fără ca vreunul dintre partide să dispună de suficiente mandate pentru a forma singur un cabinet. Pe acest fundal, cererea formulată de deputații partidului Umma, ca fostul președinte Abboud să fie eliberat, a amplificat încordarea politică, partidul de guvernămînt național-unionist situîndu-se pe o poziție opusă. Înfruntările din parlament, dezbinările din guvern, s-au reflectat în puternicele demonstrații antiguvernamentale ce s-au desfășurat pe străzile Khartumului.

„Tulburările politice de la Khartum nu constituie însă decît un episod secundar ce plutește la suprafața curentului subteran care, la o distanță de 1 000 de km, este pe cale să transforme în război civil neînțelegerile dintre nord și sud" — remarca de curînd cotidianul francez *Le Monde*, referindu-se la cauzele actualei situații politice sudaneze. Problema sudului (expusă pe larg în numere anterioare ale revistei noastre), nerezolvată în fond la conferința „mesei rotunde" de la Khartum, nu pare a putea fi reglementată nici de actualul guvern, cu toate intențiile anunțate. „Măsurile necesare pentru asigurarea ordinii în regiunile amenințate de rebeli", concretizîndu-se în reprimări severe ale răsculaților, întîmpină acum rezistența organizată a acestora, care, după cum am văzut, controlează aproape întreg teritoriul din sudul Sudanului.

Zilele trecute autoritățile de la Khartum au anunțat hotărîrea guvernului „de a continua politica de pînă acum față de regiunile din sud ale țării și de a nu ezita să pedepsească persoanele și organizațiile care acționează împotriva intereselor țării".

Ileana NICOLAESCU

BONN: „Legile excepționale"

La Bonn, chestiunea „legilor excepționale" continuă să fie la ordinea zilei. Pînă în prezent au fost aprobate (mai întîi în camera inferioară a parlamentului, apoi în Bundesrat) cinci din cele șapte „legi excepționale". Titlurile lor se referă la „corpul civil de apărare", „asigurarea aprovizionării cu apă", „asigurarea economică", „asigurarea transporturilor" și „asigurarea alimentației". Adoptarea acestor legi este rezultatul a șapte ani de dezbateri parlamentare (vezi LUMEA nr. 27).

Într-o declarație recentă, guvernul R. D. Germane și-a exprimat poziția față de tentativele de introducere a „legilor excepționale" în R.F.G., subliniind că aceste legi sînt în contradicție cu obligațiile ce decurg din acordurile de la Potsdam, cu normele democratice și cu interesele păcii.

Vinerea trecută, Bundesratul a reluat problema în discuție, convocînd așa-numitul „comitet de mediere" pentru a discuta și celelalte două legi excepționale (legea privind „construcțiile de apărare" și legea pentru „autoapărare"). Inițiativa Bundesratului a corespuns de altfel unor preocupări mai vechi ale „comitetului financiar", iar cheltuielile financiare pe care le-ar implica adoptarea acestor legi au fost îndelung discutate. Cu toate că secretarul de stat Schäfer din Ministerul de Interne a încercat să dea, pare-se, unele asigurări liniștitoare, majoritatea reprezentanților landurilor s-au declarat nesatisfăcuți. (Secretarul de stat — menționează corespondentul ziarului **Frankfurter Allgemeine Zeitung** — a refuzat să dea indicații precise în legătură cu cheltuielile pe care le-ar implica traducerea în viață nu numai a celor două legi în discuție, ci, în general, a „legislației excepționale".)

Opoziția reprezentanților parlamentari față de adoptarea „legilor excepționale" nu a privit însă chestiunea numai din punct de vedere financiar. Ministrul Hemsath, de pildă, reprezentant al landului Hessen, a contestat însăși constituționalitatea legilor de urgență, deoarece nici un text constituțional nu se referă la eventualitatea introducerii „stării excepționale". Prin adoptarea unor asemenea texte de lege, subliniază mulți parlamentari, „drepturile guvernului s-ar extinde într-o măsură inadmisibilă". Deputații social-democrați (care în sesiunile parlamentare anterioare au impus respingerea proiectelor guvernamentale de modificare a constituției), s-au pronunțat și de data aceasta împotriva „legislației excepționale". În intervențiile lor, ei au arătat că „avînd în memorie ce a însemnat totalitarismul nazist, nu vor să încredințeze guvernului împuterniciri constituționale speciale" (Reuter).

R. P.

GENEVA

Corespondență de la Horia LIMAN

Conferința internațională pentru problemele învățămîntului

În holul Palatului Wilson s-a deschis de cîteva zile o expoziție cuprinzînd două colecții de albume. Cea dintîi prezintă pictura clasică franceză, pictura asiatică, sculptura în Muzeul Louvre, pictura europeană și îndeosebi cea rusă și sovietică. A doua colecție reunește reproduceri din operele lui Van Gogh, Gauguin, Degas, Pissarro, Toulouse-Lautrec și Renoir. Expoziția este destinată participanților la cea de-a 28-a conferință internațională pentru învățămînt care își desfășoară aici lucrările sub auspiciile U.N.E.S.C.O. și ale Biroului internațional de educație. Pentru a ajunge în sala de conferințe trebuie să traversezi încăperile Bibliotecii internaționale de pedagogie și colecții documentare. Rafturile ei adăpostesc un fond de peste 100 000 de lucrări pedagogice, colecții de manuale, literatură pentru copii, studii legislative, colecții de reviste de specialitate. Iar în sala de conferințe, 250 de delegați din 90 de țări dezbat o problemă dramatică : cea a sutelor de milioane de adulți neștiutori de carte din diferite regiuni ale lumii, dramă a cărei amploare apare mai pregnant prin contrast cu prezența nevăzută a lui Pestalozzi și Rodin, Makarenko și Goya.

Sînt patru decenii de cînd Biroul internațional de educație (B.I.E.), creat la Geneva ca un institut interguvernamental, vehiculează experiența membrilor săi în domeniul învățămîntului, stimulînd lupta împotriva ignoranței. Metoda lui principală de lucru este ancheta. Printre temele abordate pînă acum — majoritatea servind ca documentare pentru conferințele anuale convocate — se numără formarea și situația cadrelor didactice, predarea limbilor vii, organizarea educației preșcolare, accesul femeilor la învățămînt, predarea artelor plastice în școli, organizarea învățămîntului rural, literatura pentru copii etc. Rezultatele anchetelor sînt discutate în conferințe, care adoptă recomandări pentru ministerele țărilor participante. Din 1947, Conferințele sînt convocate în colaborare cu U.N.E.S.C.O.

Alegerea Genevei ca sediu al B.I.E. este cum nu se poate mai potrivită. Pe porțile vechiului oraș se mai află și astăzi gravată deviza reformatorilor : „Post tenebras lux", iar țelul Biroului internațional de educație este risipirea beznei pentru a face loc luminii.

Directorul general al Ministerului Educației Naționale din Liban, Fouad Sawaya, ales președinte al celei de-a 28-a sesiuni a Conferinței, a subliniat în ședința inaugurală că importanța educației constă în faptul că ea angajează viitorul generațiilor. „Trebuie făcut totul pentru ca, datorită educației, omenirea să știe să spună NU la tot ceea ce o amenință".

La rîndu-i, șeful delegației române, C. Ionescu-Bujor, director general în Ministerul Învățămîntului, a situat educația

pe treapta cea mai înaltă a tradiţiilor ei umaniste : „Ea trebuie să îmbrăţişeze marile idealuri ale omenirii şi să realizeze respectul reciproc între popoare, preţuirea mutuală a valorilor lor culturale, ea trebuie să urmărească extirparea urii de rasă şi să creeze climatul favorabil înţelegerii între popoare, ea trebuie să militeze pentru pacea lumii".

În această perspectivă, conferinţa cărturarilor reuniţi în Palatul Wilson are o semnificaţie deosebită. Pe ordinea de zi figurează două probleme : alfabetizarea adulţilor şi predarea limbilor străine în şcolile secundare de învăţămînt general. Dezbaterile au scos de pe acum la lumină numeroase aspecte care, fiecare în parte, ar merita o analiză specială. S-au cristalizat însă cîteva realizări majore în cîteva idei directoare, a căror traducere în viaţă este esenţială.

Pentru a se asigura succesul acestei uriaşe campanii mondiale de eradicare a analfabetismului, trebuie pornit de la înseşi izvoarele problemei. S-a realizat un acord unanim asupra principiului că planurile de alfabetizare nu sînt eficiente dacă nu sînt integrate organic în planurile de dezvoltare a economiilor naţionale. Accesul la cunoaştere, la posibilitatea înţelegerii lumii şi a progresului nu este un scop în sine. Finalitatea acestei activităţi este în mod obligatoriu crearea unei armate de cadre care să poată sprijini la rîndu-i eforturile de dezvoltare socială, economică, culturală şi politică a întregii colectivităţi a ţării. Seminarul ibero-american care a avut loc în septembrie 1964, la Madrid, a evidenţiat în mod pregnant că deficienţele structurii social-economice care se fac resimţite mai ales în mediul rural, constituie cauza principală a numărului considerabil de analfabeţi din această parte a lumii. Reprezentanţii continentului latino-american au acordat conceptului de „alfabetizat" un sens larg. Ei l-au discutat prin prisma raportului intim dintre procesul de educaţie şi fenomenul dezvoltării economice, relevînd însemnătatea armonizării interesului pentru cunoaştere cu principiul cointeresării materiale.

S-a constatat de asemenea că procentul analfabeţilor este sensibil mai ridicat în rîndurile populaţiei feminine. Considerînd rolul pe care femeia trebuie să-l joace în familie, în educarea copiilor, în viaţa socială, se impune acordarea unor şanse egale cu acelea ale bărbaţilor, astfel încît emanciparea ei să nu fie formală.

O problemă care preocupă atît ţările în curs de dezvoltare, cît şi cele avansate — fireşte, la diapazon diferit — este aceea a cadrelor didactice. O coincidenţă de loc lipsită de semnificaţie a făcut ca un raport comun al Organizaţiei Internaţionale a Muncii şi Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură (U.N.E.S.C.O.) să apară chiar în zilele cînd se desfăşoară lucrările conferinţei de la Palatul Wilson. Raportul se ocupă de necesitatea ameliorării condiţiilor profesionale, sociale şi economice ale personalului din domeniul învăţămîntului şi se bazează pe studiul amplu întreprins de două comisii de experţi în anii 1963 şi 1964. Proiectul de recomandări — care se prezintă sub forma unui instrument internaţional cuprinzînd ansamblul problemei, respectiv obiectivele învăţămîntului, politica şcolară, drepturile şi îndatoririle cadrelor didactice, penuria de cadre didactice, calificarea profesională, situaţia economică şi condiţiile de muncă, — urmează a se discuta cu ocazia unei reuniuni de experţi ai celor două organizaţii internaţionale, în ianuarie 1966, la Geneva.

În sfîrşit, nu vom face decît o scurtă referire la cea de-a doua problemă de pe ordinea de zi. Într-o analiză publicată recent de B.I.E. se arată că limbile vii se predau în toate şcolile secundare ca discipline obligatorii în 90 la sută din ţările care au răspuns la ancheta întreprinsă. Există ţări în care întreaga populaţie şcolarizată a studiat cel puţin o limbă străină de circulaţie internaţională. Aceasta corespunde dezvoltării tehnicii moderne, a schimburilor comerciale, culturale şi politice, intensificării contactelor între popoare, nevoii de cunoaştere reciprocă.

Geneva, 20 iulie

AMSTERDAM

Congresul C.I.S.L.

La Congresul C.I.S.L. („Confederaţia Internaţională a Sindicatelor Libere") s-a discutat mult în jurul unor sume de bani. Mai precis, despre modul cum a fost folosit „fondul de solidaritate" al organizaţiei (2,5 milioane de dolari).

Într-un interviu acordat publicaţiei olandeze *Heet Parol*, George Meany, preşedintele centralei sindicale americane A.F.L.-C.I.O., a acuzat comitetul executiv al C.I.S.L. că a dat o destinaţie necorespunzătoare „fondului de solidaritate", ceea ce a determinat conducerea sindicatelor nord-americane să ceară şi să obţină restituirea contribuţiei sale, în valoare de 800 000 de dolari.

Aceste declaraţii ale lui Meany au stîrnit proteste furtunoase, care au pus în umbră dezbaterea problemelor de pe ordinea de zi. Preşedintele Uniunii sindicatelor olandeze, Roemers, a calificat drept falsuri afirmaţiile lui Meany şi i-a cerut acestuia să precizeze în faţa congresului ce are de criticat.

Şi Meany a precizat : Mijloacele „fondului de solidaritate" trebuie folosite exclusiv în scopurile luptei anticomuniste.

Pentru mulţi participanţi la congres, această „explicaţie" a lui Meany n-a constituit o surpriză. Recent, într-un interviu acordat ziarului *New York Times* de un lider al A.F.L.-C.I.O. (anonim) s-a ridicat problema „reorganizării" C.I.S.L. şi a „necesităţii" unor schimbări în orientarea ei. Într-un „memorandum" cu privire la C.I.S.L., care a fost difuzat în cercurile conducătoare ale A.F.L.-C.I.O., s-a anticipat „precizarea" făcută de Meany la Amsterdam. Mai voalat sau mai deschis, Omer Becu, secretarul general al C.I.S.L., şi unii colaboratori ai săi sînt învinovăţiţi că nu au o atitudine consecventă faţă de „sindicatele comuniste" (aşa sînt denumite de Meany sindicatele din ţările socialiste şi sindicatele revoluţionare din alte ţări) şi nu acţionează cu fermitate împotriva lor. „Schimbările petrecute în lume în 15 ani — se arată în acest memorandum — nu cer de la C.I.S.L. să-şi schimbe scopurile de bază. Acum, ca şi atunci, sarcina principală a C.I.S.L. este lupta împotriva comunismului".

Ar fi greşit să se deducă de aici că liderii de dreapta ai C.I.S.L. au renunţat →

REFLECTOR

Succesorul lui Stevenson

Decizia preşedintelui Johnson care l-a desemnat pe Arthur Goldberg ca succesor al lui Adlai Stevenson în funcţia de reprezentant principal al Statelor Unite la O.N.U. a constituit o surpriză pentru observatorii politici de la Washington. Ei presupuneau că această funcţie ar putea reveni lui Dean Rusk, lui George Ball, sau consilierului special al preşedintelui, McGeorge Bundy.

Goldberg era înainte de această decizie prezidenţială judecător la Curtea Supremă a Statelor Unite, funcţie pe care o deţinea din 1962. Înainte de aceasta a fost ministru al muncii în Administraţia Kennedy. El a întreprins numeroase călătorii în Europa, Asia şi Africa, atît în perioada cînd deţinea portofoliul ministerial, cît şi după aceea, pentru a participa la diferite conferinţe juridice internaţionale.

Presă şi diplomaţie

Ziarul *New York Journal American* cere rechemarea ambasadorului Franţei la Washington, Hervé Alphand, susţinînd că „el şi-a depăşit atribuţiile atunci cînd a condamnat intervenţia preşedintelui Johnson în Republica Dominicană. Diplomatul francez a lăsat să se înţeleagă că preşedintele nostru a născocit o problemă fantomă pentru a justifica trimiterea de trupe la Santo Domingo".

Ce a determinat poziţia ziarului american ? Cititorii noştri cunosc dintr-un număr precedent al revistei esenţa cuvîntării ţinute de Hervé Alphand la Monticello, la casa memorială a fostului preşedinte american Thomas Jefferson. Ambasadorul francez a apărat atunci dreptul Franţei de a-şi face auzită vocea în problemele mondiale, chiar dacă acestea afectează direct politica americană.

La 12 mile depărtare de Dublin a fost instalat recent cel mai original far din lume, construit din doi cilindri de beton prefabricat care intră unul într-altul. Cînd se pompează apă în jumătatea de jos, turnul farului se ridică la 35 m deasupra mării.

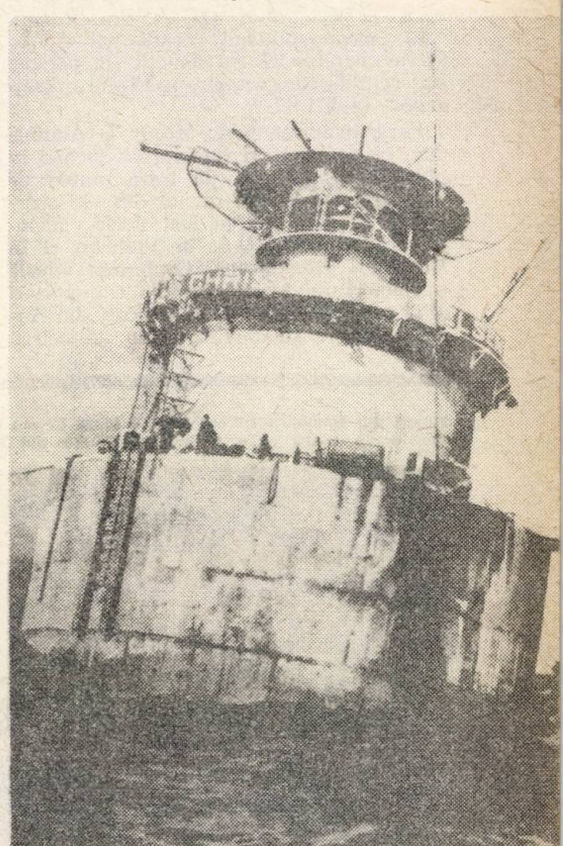

la orientarea şi politica lor anticomunistă. Numai că unii lideri ai sindicatelor afiliate la C.I.S.L. îşi dau seama că nu se pot ignora total schimbările petrecute în lume.

C.I.S.L. a luat fiinţă în 1949, cînd liderii de dreapta ai sindicatelor britanice şi olandeze au iniţiat desprinderea unor sindicate din Federaţia Sindicală Mondială, care a luat fiinţă în 1945.

După datele C.I.S.L., au aderat la ea organizaţii sindicale din 59 de ţări. (Trebuie arătat însă că, în multe din aceste ţări, ca Franţa şi Italia, sindicatele afiliate la F.S.M. sînt mai puternice şi se bucură de o influenţă mai mare decît centralele afiliate la C.I.S.L.). Acţiunile scizioniste ale conducătorilor de dreapta din C.I.S.L. au dăunat mult intereselor clasei muncitoare, ale cărei sindicate au fost divizate. Dar, în ultimii ani, cînd programul economic şi politic al monopolurilor a intensificat gradul de exploatare a oamenilor muncii, a cîştigat teren ideea unei punţi între sindicate de diferite afilieri internaţionale, ideea unităţii lor de acţiune pentru apărarea unor interese economice şi sociale comune. Sub presiunea sindicatelor, conducerile unor organizaţii afiliate la C.I.S.L. au stabilit contacte cu sindicate de altă apartenenţă internaţională, au organizat cu ele acţiuni unitare, uneori de mare amploare. Pentru a da numai un singur exemplu recent, în Franţa, Confederaţia Generală a Muncii (afiliată la F.S.M.) şi organizaţia Force Ouvrière (afiliată la C.I.S.L.) au pregătit în comun „Ziua naţională de acţiune" în sprijinul greviştilor de la „Peugeot" şi a revendicărilor generale cu privire la îmbunătăţirea salarizării. Colaborarea dintre sindicate cu afilieri deosebite se manifestă şi pe plan internaţional. Astfel uniunile profesionale internaţionale ale minerilor aparţinînd F.S.M. şi C.I.S.L. au abordat unele probleme ale muncitorilor din această ramură de pe poziţii comune. Nu de mult, o delegaţie a Federaţiei metalurgiştilor din Belgia (afiliată la C.I.S.L.), a participat la Congresul C.G.T. din Franţa.

În „memorandumul" conducerii A.F.L. aceste manifestări ale unităţii de acţiune sînt considerate „contrare spiritului organizaţiei" (a C.I.S.L.).

Furia manifestată de Meany la Amsterdam se datoreşte şi faptului că tocmai în preajma congresului, un mare număr de sindicate occidentale (multe din ele aparţinînd de C.I.S.L.) au luat poziţie împotriva agresiunii S.U.A. în Vietnam şi în Republica Dominicană. Conferinţa anuală a Sindicatului lucrătorilor din transporturi şi al oamenilor muncii necalificaţi din Anglia a cerut guvernului să se „disocieze de politica americană în Vietnam". Mari sindicate din Canada — ca cele din industria de automobile şi din industria energetică — au cerut, în unanimitate, publicarea unei declaraţii guvernamentale care să sublinieze că statul canadian nu sprijină politica S.U.A. în Vietnam şi în Republica Dominicană.

Or, conducătorii centralei sindicale americane susţin această politică.

Manevra întreprinsă de Meany la Amsterdam pentru sprijinirea politicii S.U.A. faţă de Vietnam şi Republica Dominicană n-a reuşit. Deşi — sub presiunea ameninţării cu retragerea din C.I.S.L. (unde contribuţia financiară a A.F.L.-C.I.O. este cea mai mare) — în rezoluţiile congresului au fost incluse formulări care să-l satisfacă pe Meany, reacţia multor lideri sindicali a dovedit o anumită prudenţă, expresie a unei poziţii pe care, înainte de congres, *Le Nouvel Observateur* o explica în felul următor : „Atunci cînd citim textul lui Meany şi Lovestone (referire la „memorandum") nu putem să nu fim frapaţi de faptul că ei iau o poziţie foarte înapoiată în comparaţie cu cea a multor liberali americani : astfel, de exemplu, A.F.L.-C.I.O. sprijină fără rezerve politica preşedintelui Johnson în Vietnam şi organizaţia sindicală a Statelor Unite a justificat intervenţia infanteriei marine americane în Republica Dominicană. Şi atunci cînd Meany şi Lovestone cer C.I.S.L. să adopte «o atitudine mai militantă», mulţi sindicalişti europeni se tem ca nu cumva acest «militantism» să tindă a sprijini planuri care nu pot fi, mai mult sau mai puţin, mărturisite şi care sînt inspirate de organisme «publice» americane..."

Poziţia luată de numeroase sindicate din Europa occidentală împotriva politicii americane în Vietnam şi Republica Dominicană a influenţat lucrările Congresului de la Amsterdam. Anticomunismul a apărut din nou ca un instrument de diversiune, din ce în ce mai discreditat, ca un paravan străveziu al politicii cercurilor agresive imperialiste.

În sindicatele din S.U.A. orientarea conducerii A.F.L.-C.I.O. în relaţiile cu patronatul a fost calificată, în ultimul timp, prin termenul de „sclerozare" (ceea ce explică şi aşa-zisa „revoltă în sindicate" — schimbarea unui mare număr de lideri care nu apărau interesele muncitorilor). Poziţia anacronică a lui George Meany la Congresul C.I.S.L. a arătat că diagnosticul pus politicii interne sprijinite de el este perfect aplicabil şi politicii sale internaţionale.

Eugen POP

Tinerii din Hamburg au organizat o mare demonstraţie, solicitînd posibilităţi sporite de acces spre şcolile superioare din R. F. G.

CORESPONDENŢĂ DE LA MOSCOVA

ŞAPTE SATELIŢI ÎN TREI ZILE

Acesta este noul record realizat de tehnicienii sovietici ai rachetelor cosmice :

16 IULIE : a fost plasată pe o orbită circumterestră staţia Proton-1. În aceeaşi zi şi-au luat zborul cinci sateliţi ai Pămîntului, de tipul „Cosmos", purtînd numerele 71—72—73—74 şi 75.

18 IULIE : a pornit, pe o vastă orbită circumsolară, nava cosmică Sonda-3.

Pe lîngă valoarea în sine a acestei performanţe de ansamblu, fiecare lansare îşi păstrează însemnătatea ei specială şi anume :

Staţia ştiinţifică Proton-1, a cărei greutate utilă este de 12,2 tone bate recordul mondial în materie de corpuri grele lansate în spaţiul cosmic. (Recordul precedent, de 9 tone, era deţinut de americani.) Pentru lansarea lui Proton-1 — denumire care arată că acest satelit este cap de serie — a fost folosită o rachetă de un tip nou, în stare să dezvolte o forţă propulsivă extraordinar de mare. Comentînd acest fapt, Bill Moyers, purtătorul de cuvînt al Casei Albe, a declarat, la Washington, că el este „o confirmare impresionantă a stadiului de dezvoltare în care se află programul cosmic al Uniunii Sovietice" şi, în acelaşi timp, „atestă existenţa unui program cosmic foarte energic înfăptuit de U.R.S.S.". La rîndul lui, ziarul francez *La Croix* numeşte staţia ştiinţifică Proton-1 „un gigant cosmic" şi consideră lansarea aceasta drept un succes excepţional în domeniul forţei rachetelor.

În ce priveşte misiunea încredinţată lui Proton-1, se ştie că staţia a fost utilată cu o aparatură ştiinţifică specială pentru a transmite informaţii despre particulele cosmice cu energii supraînalte. În acest scop, i s-a imprimat o mişcare de rotaţie în jurul Pămîntului, cu apogeul la 627 km şi perigeul la 190 km.

Cei cinci gemeni din seria Cosmos, plasaţi în jurul Pămîntului pe orbite aproape circulare, au fost lansaţi de o singură rachetă purtătoare, construită anume pentru a proiecta în spaţiu mai multe corpuri cosmice, în serii rapide. Succesul operaţiei a fost complet. Cei cinci Cosmos, care ridică numărul acestor sateliţi la 75, evoluează normal şi comunică datele obţinute de aparatajul lor ştiinţific, în conformitate

cu programul de cercetări spațiale început cu primul „Cosmos", la 16 martie 1962.

După o singură zi de repaus, tehnicienii sovietici au lansat stația cosmică automată Sonda-3. De data aceasta, racheta purtătoare, și ea foarte puternică, a fost formată din mai multe trepte. Lansarea s-a desfășurat în condiții complexe. Ultima treaptă a rachetei a plasat pe orbită un satelit greu al Pămîntului, de la bordul căruia și-a luat startul, la un moment dinainte calculat, o rachetă cosmică. Aceasta a comunicat stației automate Sonda-3 viteza cosmică necesară pentru plasarea ei pe o orbită în jurul Soarelui. Sonda-3 este destinată unei foarte lungi călătorii. Aparatajul ei, considerabil îmbunătățit față de celelalte „Sonde", va fi solicitat pentru comunicări la mari distanțe, în spațiul interplanetar. În același timp, un sistem-rețea de comenzi și măsurători, instalat pe Pămînt, dirijează zborul, determină parametrii traiectoriei și recepționează informațiile transmise de stație. Se va crea astfel posibilitatea unui studiu aprofundat al vînturilor și plasmei solare, al razelor cosmice, al erupțiilor solare și al cîmpului magnetic interplanetar.

Referindu-se la aceste recorduri mondiale și mari performanțe cosmice, agenția *France Presse scrie:* „Pînă în prezent, sovieticii au întrecut pe americani în domeniul puterii rachetelor, al masei satelizate, al duratei zborurilor omenești și al numărului cosmonauților trimiși în spațiu".

D.N.

MARINER-4

Succesul sondei spațiale americane „Mariner 4" care, la 14 iulie, a ajuns la mai puțin de 15 000 km de suprafața planetei Marte, a fost deplin. Dubla ei misiune: fotografierea „planetei roșii" și sondarea atmosferei ei s-a încheiat printr-o reușită depășind toate speranțele savanților și tehnicienilor de la „Jet Propulsion Laboratory" din Pasadena (California) care poartă răspunderea pentru această experiență extraordinară.

Din toate timpurile, Marte a stîrnit imaginația oamenilor. Nu este cumva o planetă locuită? Nu vor debarca oare într-o zi marțienii pe planeta noastră? Descoperirea, în 1877, de către astronomul milanez Schiaparelli a faimoaselor „canale" de pe Marte a sporit la maximum entuziasmul publicului, unii savanți de seamă considerînd că ele fuseseră construite de marțieni pentru a iriga regiunile de deșert ale Ecuatorului cu apa provenită din topirea calotelor glaciale ale polilor...

Această teorie a avut o vogă îndelungată. Dar primele trei fotografii luate de „Mariner 4" nu arată nici urmă de canale. De altfel, de multă vreme astronomii considerau aceste „canale" mai degrabă drept un lanț de depresiuni, de pete întunecate, decît figuri geometrice regulate. Cît despre posibilitatea existenței vieții pe Marte, ea rămîne o enigmă. „Mariner 4" nu avea misiunea de a o detecta. Se va putea da un răspuns la această întrebare pasionantă abia după ce alte aparate spațiale vor izbuti să aterizeze lin pe solul marțian. Printre specialiști predomină părerea că în cazul în care pe această planetă există viață, ea ar putea îmbrăca doar forme inferioare: licheni, microorganisme.

Și totuși „Mariner 4" a adus informații extrem de interesante asupra planetei Marte. Primele trei fotografii — din cele 21 luate de aparatul de fotografiat al sondei — au dezvăluit forme de relief cu dimensiuni de cîțiva kilometri. Ele nu au fost văzute niciodată de astronomi. Cu ajutorul celor mai puternice telescoape fusese posibil să se deosebească doar porțiuni mai mari de 60 de km. Cu „Mariner 4" se pot vedea elemente de 20—30 de ori mai mici. În partea apuseană a regiunii Amazonis, „Mariner 4" a fotografiat printre altele o depresiune de forma unui bob de fasole care seamănă foarte mult cu un crater. Astronomul francez Audouin Dollfus, primul care a depistat vapori de apă în atmosfera planetei Marte și care a evaluat presiunea acestei atmosfere, nu a fost surprins de această dezvăluire. Marte este bombardat probabil de meteoriți, la fel ca și Luna. Totuși, consideră Dollfus, formele eventualelor cratere marțiene trebuie să fie mult mai tocite, așa cum este de altfel întreg relieful marțian.

De altfel, pe aceeași fotografie se văd ondulații care ar putea fi dune. Climatul planetei Marte este foarte uscat și solul ei este acoperit probabil de o rocă fărîmicioasă. Existența unui relief pe Marte, dezvăluit de „Mariner 4", nu constituie o surpriză. Observațiile telescopice, făcute în special la observatorul francez din Pic du Midi, în Munții Pirinei, permiseseră să se depisteze depozite de gheață care se mențineau pe alocuri mult după începutul primăverii marțiene. Se trăsese concluzia că ele se mențin mai multă vreme în regiunile înalte.

„Mariner 4" a adus de asemenea precizări asupra atmosferei din Marte în cursul experienței denumite „de ocultație", cînd semnalele radio transmise de „Mariner 4" nu au ajuns pe pămînt decît după ce au trecut prin atmosfera marțiană. „Mariner 4" a dezvăluit că atmosfera din Marte este mult mai puțin densă decît se credea. Se pare că presiunea ei nu depășește 20 de milibari, adică a 50-a parte din presiunea atmosferică terestră la nivelul mării.

„Mariner 4" a arătat de asemenea că Marte nu are cîmp magnetic (se poate deci presupune că nu posedă un nucleu de roci în fuziune) și nu are centuri de radiații, ceea ce reiese de altfel din lipsa de cîmp magnetic. Planeta este însă înconjurată de o ionosferă la o altitudine de aproximativ 40 de kilometri.

Astfel, deși examinarea datelor furnizate de „Mariner 4" abia începe — și această activitate va dura luni de zile — sonda spațială americană aduce o mulțime de precizări. Călătoria fantastică de 228 de zile a lui „Mariner 4" spre „planeta roșie", călătorie în cursul căreia a străbătut distanța astronomică de 520 milioane de km, s-a dovedit rodnică și aceasta cu atît mai mult cu cît, pe lîngă informațiile aduse asupra planetei însăși, „Mariner 4" a furnizat numeroase amănunte asupra spațiului interplanetar, vînturilor solare, erupțiilor solare, razelor cosmice etc.

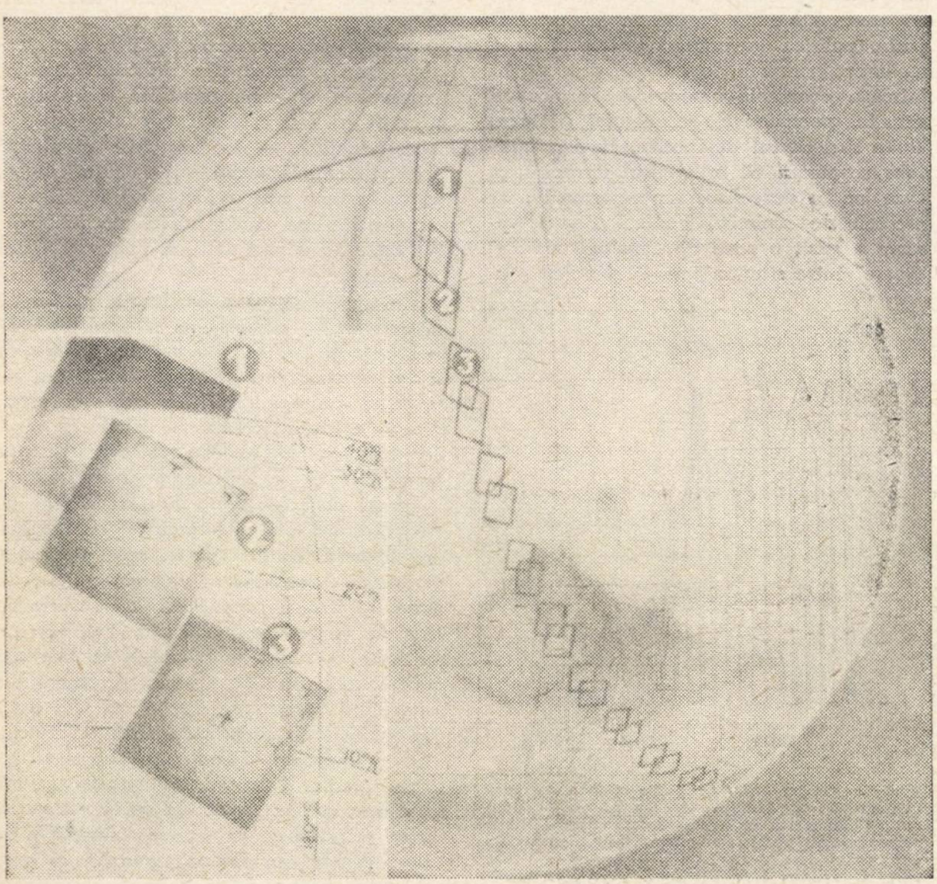

Suita de dreptunghiuri indică drumul urmat de „Mariner-4", precum și regiunile pe care le-a fotografiat în timpul zborului în jurul planetei Marte. În stînga: primele trei fotografii realizate de „Mariner-4"

Serge BERG
corespondent al Agenției France Presse

SCRISOARE DIN ROMA

Dificultăți ale economiei occidentale

Vîntul cald de vară nu a făcut să piară de pe cerul lumii capitaliste acei nori aducători de furtună pe care îi semnalau la începutul anului observatorii publicației londoneze *Economist*. Prima jumătate a anului a trecut și dezvoltarea economică occidentală nu și-a reluat ritmul din anii precedenți.

Încetinirea ritmului în S.U.A.

În Statele Unite ale Americii, după 53 de luni de creștere economică neîntreruptă, preocupările pentru viitorul apropiat devin tot mai intense, și temele de politică economică au deschis un conflict evident între consilierii lui Johnson, în frunte cu Gardner Ackley, și grupul conducător al sistemului bancar condus de W. M. Martin, președintele asociației Federal Board Reserve. În momentul de față, considerațiile asupra conjuncturii economice a țărilor capitaliste pun, în mod necesar, în prim plan tendințele de recesiune și tensiune internă. Se poate adăuga că situația economiei capitaliste în totalitatea ei tinde să reflecte nu numai oscilațiile conjuncturale ci și modificările de tendințe într-o perioadă îndelungată, deoarece componentele politice exercită o influență de o importanță deosebită; este de ajuns să ne gîndim numai la influența pe care o are asupra Wall Street-ului războiul din Vietnam și la întrebările care s-au pus recent în urma ruperii tratativelor de la Bruxelles pentru crearea unei piețe comune agricole. După părerea noastră, fenomenele conjuncturale se desfășoară pe o cale diferită de aceea din deceniul al 6-lea. Dar înainte de a analiza această problemă, considerăm util să facem o rapidă trecere în revistă a situației conjuncturale din principalele țări capitaliste, pentru a încerca apoi să trecem de la această expunere concretă la unele generalizări.

În Statele Unite, în primele patru luni ale anului, producția industrială a crescut cu 1,4 la sută, adică într-o măsură sensibil inferioară celei înregistrate în primele patru luni ale anului 1964. Dar și mai semnificativă ni se pare dezumflarea „boom"-ului în vînzarea automobilelor, în tendințele în mod substanțial excedentare ale pieței acțiunilor, deficitul mare al balanței de plăți și reducerea rezervelor de aur. La scurgerea aurului american în străinătate contribuie acum în mare măsură și politica generalului de Gaulle care, imediat ce are posibilitatea, își trimite mesagerii la Fort Knox pentru a schimba dolarii în aur. Aspectul cel mai grav al situației economice americane îl constituie faptul că în ultimii ani, prin Administrația Kennedy și apoi prin aceea a lui Johnson, economia americană a mers înainte în mare parte prin creșterea sporită a cheltuielilor publice („războiul împotriva sărăciei") și prin reducerea, în primul rînd, a impozitelor directe (adică a impozitelor pe veniturile societăților și pe veniturile personale), și, mai recent, prin reducerea impozitelor indirecte îndeosebi asupra beneficiilor realizate din bunurile de consum durabile. Această politică a avut ca rezultat creșterea profiturilor cu o rapiditate aproape fără precedent. (După cum subliniază, de pildă, revista americană *Fortune*, în 1964 profiturile celor mai mari societăți americane, în număr de 500, au crescut cu 16 la sută, permițînd sporirea acestora cu 17,2 miliarde dolari). Dar această evoluție nu poate continua la infinit. Pe de altă parte, politica guvernului a limitat și a modificat germenii de inflație, prezenți în întreaga economie americană. În această situație, perspectivele economiei Statelor Unite sînt destul de incerte. Revista *Fortune* scontează că în viitorul apropiat va avea loc „o dezvoltare super-normală", iar președintele societății Federal Board Reserve a găsit o serie de „analogii neliniștitoare" între situația actuală și aceea precedentă crizei din 1929. Rezultatul concret al unor astfel de aprecieri a fost o scădere a acțiunilor Wall Street-ului.

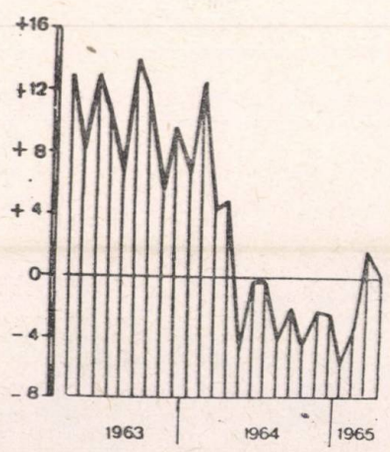

Evoluția conjuncturii în Italia reiese în mod evident din graficul de mai sus, publicat de revista Rinascita, **care ilustrează sporul lunar al producției industriale italiene (în procente față de nivelul lunii precedente). Începînd din mai 1964 și pînă în februarie 1965, producția industrială nu a înregistrat nici un fel de creșteri. Abia în martie 1965 s-a obținut o creștere de 2 la sută, anihilată și ea de reducerea la zero a sporului producției în aprilie 1965.**

Contradicțiile economiei vest-europene

Dacă în Statele Unite, „marea societate" anunțată de Johnson nu are perspective favorabile în lunile următoare, nici în Anglia nu pare mai bună soarta „revoluției tehnologice" preconizată de Wilson și încredințată spre realizare lui Cousins.

Constrînși să navigheze într-un climat de incertitudine, laburiștii încearcă să evite stîncile periculoase ale inflației și ale depresiunii și continuă să ducă acea politică care este definită printr-o formulă absolut britanică — politica de „stop and go", ceea ce s-ar putea traduce prin „oprește-te și mergi înainte" sau prin formula „un pas înainte și unul înapoi". În situația actuală o deosebită îngrijorare este provocată de accentuata lipsă de lire sterline care decurge din deficitul balanței comerciale și din activitatea speculativă. Glasuri tot mai persistente pledează — în acest context — în favoarea reevaluării lirei sterline. Dezechilibrul balanței comerciale în luna mai a fost de 109 milioane de lire sterline, iar în luna iunie, rezervele valutare au scăzut sub un miliard de lire sterline.

În situația actuală, în Franța, planul de stabilizare — elaborat în septembrie 1963 — a reușit să frîneze sporirea prețurilor și să blocheze inflația care tocmai era pe cale să înceapă. Dar, ca orice cură, aceasta a avut și efecte secundare. În cazul de față este vorba despre blocarea dezvoltării și deci de solicitarea guvernului de a spori cheltuielile publice cu scopul de a contracara tendințele recesive care tocmai izbucniseră. În Franța, indicele producției industriale continuă să rămînă sub nivelul atins în luna aprilie 1964. Cererea bunurilor de consum este scăzută. Prețurile cu ridicata la materiile prime și la bunurile de investiție confirmă slaba desfășurare a activității productive. Prețul cel mai mare al politicii de stabilizare, dusă de autoritățile financiare franceze conform și recomandărilor Comisiei Economice a Pieții comune, a fost plătit de cei ce muncesc prin șomaj, care la 1 iunie atingea cifra de 140 000 de oameni, precum și prin scăderea puterii de cumpărare a salariilor.

În Germania occidentală, în martie s-au manifestat semne de încetinire a ritmului

de dezvoltare, dar rezultatele din mai şi iunie au confirmat că dezvoltarea continuă. S-au intensificat contradicţiile pe piaţa mîinii de lucru în ciuda cererii masive şi continue de mînă de lucru străină — italiană, spaniolă, greacă etc. În situaţia actuală, conjunctura în Germania occidentală se pare că este caracterizată mai ales prin tensiunea pe piaţa mîinii de lucru, determinată de lipsa unei cantităţi suficiente de forţă de muncă, prin sporirea preţurilor în interior şi prin creşterea tot mai rapidă a importului faţă de export. De fapt, în puţinele ţări din Europa occidentală în care dezvoltarea continuă — printre care se numără şi Germania occidentală — îşi manifestă prezenţa şi presează puternice tendinţe inflaţioniste care au determinat organele Pieţei comune să reamintească recomandarea făcută în aprilie anul trecut în ce priveşte necesitatea de a promova o politică austeră.

În Italia, „miracolul" existent în perioada anilor 1950—1960 nu a generat alte „miracole". Dimpotrivă, „miracolul" a fost urmat de o fază lungă de netă scădere a ritmului activităţilor productive, dacă nu chiar de o recesiune, în care are loc un proces de reorganizare capitalistă. Să ne referim la datele conjuncturale. În primele patru luni ale anului 1965, indicele producţiei industriale a manifestat o scădere de 2 la sută faţă de aceeaşi perioadă a anului 1964 ; deosebit de gravă este criza activităţii în sectorul construcţiilor, unde, după cum demonstrează cifrele, se înregistrează o scădere a proiectării, scădere ce variază între 15 la sută la Torino şi 75 la sută la Napoli (în medie se calculează că în întreaga ţară proiectările au scăzut cu 40—50 la sută faţă de anul trecut).

Depozitele din bănci cresc mai repede decît sumele valorificate, şi această imobilizare a capitalurilor este indicele cel mai elocvent al stagnării investiţiilor. Nu se poate spune că este mai bună nici situaţia pieţei mîinii de lucru. Din datele publicate de Institutul central de statistică reiese că în perioada aprilie 1964 — aprilie 1965 numărul oamenilor muncii folosiţi în producţie a scăzut de la 19 558 000 la 19 046 000, ceea ce reprezintă o scădere de peste jumătate de milion, care se adaugă unei cifre şi aşa destul de mari de şomeri totali şi parţiali. Or, şomajul a existat în Italia chiar şi în anii cei mai buni ai „miracolului", menţinîndu-se întotdeauna la un nivel ridicat (aproximativ un milion de persoane).

Tot pe plan strict conjunctural, şomajului i se adaugă fenomenul de reducere a orarului de muncă în unele sectoare de producţie, cu scăderea corespunzătoare a salariului. Numărul de ore nelucrate de muncitorii aflaţi în producţie a crescut de la 13,8 milioane în semestrul al doilea al anului 1964 la 20,7 milioane în primele cinci luni ale anului 1965. În această fază a economiei italiene este tipic faptul că pe fondul stagnării producţiei şi al creşterii şomajului începe să se înregistreze o creştere a preţurilor de consum şi a costului vieţii. Costul vieţii în primele patru luni ale anului a crescut cu aproximativ 6 la sută, fără să fie completat de o creştere egală a salariului nominal şi traducîndu-se astfel prin scăderea puterii de cumpărare a oamenilor muncii. Împreună, creşterea şomajului şi a costului vieţii fac loc unei reduceri a valorii reale a fondului naţional de salarii. Şi în Italia, ca şi în Franţa, dificultăţile economice şi politice ale stabilizării sînt plătite direct şi din greu de oamenii muncii.

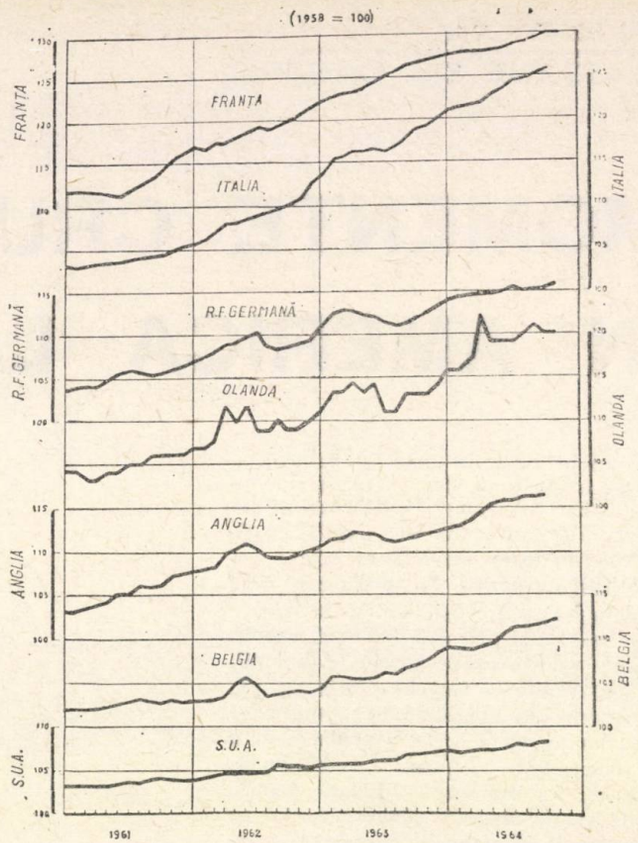

Graficul publicat de Notes rapides sur la situation économique **(supliment al săptămînalului** Problèmes économiques) **arată evoluţia costului vieţii în ţările Pieţei comune, Anglia şi Statele Unite. Faţă de 1958, socotit ca bază, costul vieţii a crescut către sfîrşitul anului 1964 astfel : în Franţa cu 30 la sută, Italia cu 27 la sută, R.F.G. cu 17 la sută, Olanda cu 20 la sută, Anglia cu 13 la sută, Belgia cu 12 la sută, Statele Unite cu 8 la sută. Creşterea costului vieţii se datoreşte îndeosebi sporirii chiriilor, a preţurilor la mărfurile de larg consum, ca şi scumpirii unor servicii.**

Dacă situaţia economică a ţărilor capitaliste din Occident evoluează în acest fel, în Extremul Orient se pare că s-a încheiat „miracolul" economic japonez. Chiar dacă unii indici de producţie continuă să înregistreze încă rezultate pozitive, folosirea forţei de muncă manifestă scăderi continue. Numeroase întreprinderi au intrat într-o criză gravă, ceea ce a făcut necesară intervenţia guvernului pentru salvarea lor. Ni se pare aici oportun să amintim că, analizînd situaţia din Japonia, cotidianul francez *Le Monde* a arătat că ceea ce li se întîmplă „ucenicilor vrăjitori din Tokio ar trebui de fapt să dea de gîndit tuturor celor care — la Washington sau în altă parte — cred că economia mondială (capitalistă — n.n.) este destinată de acum înainte unui progres neîntrerupt, la adăpost de orice criză".

Perspective conjuncturale incerte

Prezenta trecere în revistă — succintă — a conjuncturii economice în principalele ţări capitaliste ridică o serie de întrebări în legătură cu condiţiile şi perspectivele economice ale lumii capitaliste. Aceste întrebări au constituit recent obiectul unei ample dezbateri care a avut loc la Roma, la întrunirea internaţională de la Institutul Gramsci, cu privire la tendinţele de evoluţie a capitalismului european. La această reuniune s-a ajuns la o concordanţă de vederi, deşi cu unele accente diferite, în legătură cu imposibilitatea de a menţine în anii viitori, în ţările vest-europene, acelaşi ritm de creştere ca şi în trecut. Chiar şi consideraţiile cele mai prudente, ale profesorului Maurice Dobb, arată că în anul viitor dezvoltarea economiei capitaliste va avea de făcut faţă unui şomaj — probabil crescut, şi deci unei elasticităţi scăzute a mîinii de lucru în diferite ramuri de producţie.

După părerea economiştilor Institutului din Moscova, a prof. Bettelheim de la Sorbona din Paris şi a unor specialişti francezi, trebuie constatată acum încheierea unei faze de dezvoltare a economiei ţărilor capitaliste în sensul că în deceniul viitor nu vor mai acţiona sau vor acţiona cu o eficacitate scăzută unii dintre factorii stimulatori din deceniul trecut (disponibilitatea mîinii de lucru neutilizate, sporirea cererii dinafară, dezvoltarea invenţiilor tehnice în procesul de modernizare a întreprinderilor). În cazul Europei occidentale trebuie adăugate şi alte consideraţii. Prima, în legătură cu faptul că în prezent se manifestă un proces de degradare a situaţiei economice şi financiare a ţărilor în curs de dezvoltare ; aceasta nu poate să nu se repercuteze asupra ţărilor Europei capitaliste, care sînt în prezent principalii furnizori ai „celei de a treia lumi". A doua, în legătură cu creşterea interdependenţei între economia Statelor Unite şi economia vest-europeană : o interdependenţă care face şi mai dificilă decît în deceniul al cincilea conlucrarea între cele două părţi ale lumii capitaliste cu dezvoltare diferită. Scăderea ritmului în economia americană este cu atît mai gravă cu cît investiţiile din bugetul statului au sporit considerabil. De aceea ar trebui probabil puternic contracarată printr-o politică de susţinere a cererii, atît a celei interne cît şi a celei externe. În acest sens se explică importanţa acordată în S.U.A. rundei Kennedy şi Trade Expansion Act-ului.

În această nouă fază de creştere a interdependenţei între diferitele ţări capitaliste, o scădere a ritmului de dezvoltare ar face loc — şi chiar face loc — ascuţirii concurenţei internaţionale şi a conflictelor între diferite ţări şi accelerării procesului de concentrare.

Valentino PARLATO
Redactor la
revista **Rinascita**

Roma, 20 iulie

UN ARTICOL
de JOSUE DE CASTRO

MOMENTE CRUCIALE ÎN AMERICA LATINĂ

Eram în Peru, în timp ce Santo Domingo ardea în flăcări pe rugul suferinţelor latino-americane. Frămîntarea şi furia care răzbăteau din mica insulă au găsit ecou în toate inimile şi au stîrnit masive luări de poziţie. Mi se părea că asist la deşteptarea Americii Latine, la deşteptarea unei lumi care află, în sfîrşit, cauzele mizeriei sale şi care se pregăteşte de luptă. Această trezire la realitate este colectivă ; ea nu mai este apanajul cîtorva spirite lucide. Ea se referă acum la popoare, ca şi la conducători. Popoarele, multă vreme asuprite, ies din apatie. Lideri politici, multă vreme timoraţi, părăsesc tactica de aşteptare şi, depăşind reticenţele, sînt nevoiţi să urmeze avîntul popoarelor. Dacă 1960 a fost considerat anul Africii, mi se pare că 1965 va fi anul Americii Latine. În acest sens, Santo Domingo a jucat rolul unui revelator puternic şi brutal. Ochii nu mai privesc doar printre gene, iar evidenţa şi-a făcut apariţia.

Intervenţia Statelor Unite în Republica Dominicană i-a înmărmurit pe latino-americani. Se părea că ei descoperă abia acum o anumită faţă a forţei, pe care mulţi o ignorau înainte şi care le-a fost prezentată altfel decît cum e în realitate. E vorba de faţa unei puteri dominante care nu va ezita să folosească tunurile.

O dată cu cele întîmplate la Santo Domingo, America Latină a înţeles că se revine la vechea metodă şi că ea este pusă în situaţia de a suporta, ca şi Vietnamul, o nouă doctrină americană care se pretinde a fi cu aplicaţie universală. Afirmînd că America constituie zona lor de influenţă privilegiată, Statele Unite îşi arogă dreptul de a interveni oriunde cred de cuviinţă pentru a apăra concepţia lor foarte „originală" despre libertate şi nu mai puţin originala lor definiţie a comunismului.

Astfel, S.U.A. nesocotesc principiul neintervenţiei în treburile interne ale unui stat şi acest dispreţ loveşte cu atît mai dureros ţările Americii Latine cu cît ele sînt actualmente copleşite de un curent anticolonialist comparabil cu cel care a frămîntat nu de mult Asia.

Există totuşi un punct comun între diferite guverne ale Americii Latine şi Americii de Nord : respingerea comunismului. Dificultăţile încep însă o dată cu definiţia. Este numit comunist oricine doreşte planificarea, repartiţia echitabilă a produselor, limitarea privilegiilor companiilor străine, diversificarea economiilor locale. În sfîrşit, este considerat comunist cel ce combate oligarhiile naţionale cărora Statele Unite le asigură supravieţuirea.

La Guayaquil, ca şi în alte oraşe, au avut loc mari manifestaţii populare împotriva regimului dictatorial din Ecuador

Santo Domingo a conferit comunismului o mare putere de atracţie. Pentru a distruge 58 de comunişti, mai mult sau mai puţin legendari, a fost nevoie de desfăşurarea zadarnică a mercenarilor lui Barreras şi a celor 30 000 de puşcaşi marini ! Disproporţia este atît de surprinzătoare, încît îţi vine să crezi că expresia „superman" a fost creată în est şi nu în vest. Susţinînd cu tărie regimuri nepopulare şi subminînd regimurile populare (deşi au promis să le apere), Statele Unite oferă comuniştilor splendide cîmpuri de acţiune...

Ar fi mult mai potrivit un acord asupra sensului cuvintelor : ce înseamnă apărarea democraţiei cînd ea nu există decît sub forma unei individualizări a bogăţiei şi a unei socializări a privaţiunilor ? Cine ar vrea să moară pentru apărarea libertăţilor „democratice" de care se bucură doar o mînă de oameni, iar milioane de oameni duc o existenţă inumană ?

Un fenomen nou : anticolonialismul şi antiimperialismul cuprind acum toate popoarele care se ştiu exploatate, brutalizate, jefuite şi care s-au hotărît să reacţioneze. Majoritatea echipelor de guvernămînt latino-americane, în ciuda legăturilor pe care le întreţin cu Statele Unite — şi deşi unele nu se pot menţine decît cu sprijinul acestora — fie că au manifestat o dezaprobare netă a S.U.A., fie că au exprimat puternice reticenţe. Ele au acceptat să traducă într-un limbaj moderat reacţiile populare brutale, dar sînt din ce în ce mai reduse posibilităţile lor de a guverna împotriva aspiraţiilor cetăţeneşti : ele vor fi obligate să ţină seamă de acestea. Pătaniile d-lui Harriman sînt convingătoare. El a făcut turul capitalelor latino-americane pentru a justifica debarcarea puşcaşilor marini. În Peru, preşedintele Belaunde Terry, care îşi înfăptuieşte politica sa cu sprijinul Statelor Unite, s-a mulţumit să-l asculte în linişte pe trimisul special, fără să-i ofere garanţii. Aşa sună comunicatul oficial.

Un fapt semnificativ s-a produs în Chile. Am asistat la citirea mesajului prezidenţial anunţînd reforma agrară. Partidele de stînga au refuzat să ia parte la ceremonie, declarînd într-un comunicat : abţinerea lor nu înseamnă ostilitate faţă de programul preşedintelui Frei, ci protestul lor împotriva prezenţei ambasadorului Statelor Unite. Acesta, de frica manifestaţiilor, a sosit cu o oră mai devreme şi a plecat cu o oră după.

Asemenea gesturi nu aparţin măruntelor vexaţiuni diplomatice. Ele sînt, dimpotrivă, semnele atenuate ale unei schimbări esenţiale. Am simţit profund aceasta cu prilejul conferinţelor pe care le-am ţinut în vreo 10 universităţi, în faţa studenţilor din rîndurile cărora vor ieşi conducători politici de mîine.

Două preocupări majore captau atenţia acestor tineri : în interior — lupta împotriva feudalismului agrar, iar în exterior lupta împotriva dependenţei economice şi aservirii politice faţă de Statele Unite.

Fără încetare revenea o problemă care-i frămîntă : cum trebuie procedat pentru a obţine o emancipare reală ? Aceeaşi întrebare apare frecvent în preocupările unor politicieni. După o dezbatere care a reunit două mii de studenţi ai Universităţii din Buenos Aires, preşedintele Illia m-a întrebat, în cursul unei întrevederi de 3 ore, cu prilejul dineului pe care l-a oferit la Casa Rosada : ce voiau studenţii ?

— Emancipare socială şi economică.

— Şi ce le-aţi răspuns ?

— Că pentru a reuşi trebuie să se pregătească.

În scopul eliberării de condiţia colonială, multe adeziuni întruneşte ideea integrării ţărilor latino-americane. Asociaţia liberului schimb (care cuprinde cîteva ţări latino-americane importante — n. n.) constituie o primă etapă spre o piaţă comună a emisferei, dar acestui efort orizontal trebuie să-i corespundă şi un efort vertical, ridicînd astfel şi populaţiile care trăiesc înafara civilizaţiei moderne la rangul de consumatoare, prin intermediul reformei agrare şi al industrializării. Dacă aceste condiţii ar fi îndeplinite, atunci O.S.A. n-ar mai putea sluji ca paravan deciziilor unilaterale ale Washingtonului.

Actualmente este în studiu un proiect chilian de piaţă comună, care ar excepta Statele Unite. La prima vedere, îndepărtarea S.U.A. surprinde, pare a fi o manevră politică. În fapt, e vorba de căutarea totuşi, a unei independenţe. Într-un fel, ţările Americii Latine sînt integrate Statelor Unite care le iau materiile prime şi le vînd produse finite. Toate bugetele naţionale sînt vulnerabile, căci preţul produselor de bază este în fluctuaţie, pe cînd preţul produselor finite este în constantă urcare. America Latină nu poate continua să depindă de un singur cumpărător-furnizor privilegiat. Ea trebuie, în acelaşi timp, să se industrializeze şi să cucerească pieţe, atît în exterior cît şi în interiorul continentului. La ce bun să legi de un uriaş, care posedă totul, nişte pitici care vor aştepta de la el totul pentru viaţa lor precară ?

Voinţa aceasta de emancipare, cristalizată cu prilejul evenimentelor de la Santo Domingo, se va lovi de rezistenţe îndîrjite, a căror capacitate scade însă din zi în zi. Mărturie stă şi următorul exemplu : Există în Peru, la Ancon, o plajă minunată, unde privilegiaţii au construit locuinţe splendide. În ultima vreme s-a răspîndit însă la Lima zvonul că *chulos,* sărăntocii, şomerii, dezmoşteniţii soartei, au invadat reşedinţele estivale. În alte timpuri, două reacţii s-ar fi putut produce : proprietarii refuză să creadă zvonul sau trimit poliţia. De data aceasta însă ei nu au trimis poliţia şi au crezut zvonul care, de altfel, era fals. De atunci, pe toate edificiile atîrnă triste pancarte : „de vînzare", „de vînzare", „de vînzare"...

Santo Domingo a grăbit o dublă evoluţie. Popoarele şi-au dat seama de subjugarea lor ; ele atribuie Statelor Unite toate nenorocirile lor — părere în parte greşită, dar care încă, mult timp, va avea puterea adevărului, condiţionînd opţiunile politice.

Clasele privilegiate au tremurat de frică şi teama lor la Santo Domingo s-a transformat în poveşti înfricoşătoare, abracadabrante. Ele au încredinţat grija pentru independenţa lor unor forţe străine, izolîndu-se astfel de popor. Ele oscilează acum între două atitudini extreme : resemnarea în faţa revoluţiei care se înfiripă, sau reacţia preventivă care de fapt duce tot la revoluţie.

Din acest tumult de pasiuni, din această confuzie politică, presimţim naşterea unei noi Americi Latine.

Paris, iulie

SCRISOARE DIN LONDRA

de la Konni ZILLIACUS
membru al Camerei Comunelor

Anglia şi divergenţele din N.A.T.O.

Criza din Pactul Atlanticului de Nord a devenit cronică. Ea va rămîne o problemă deschisă cel puţin pînă după alegerile parlamentare care vor avea loc în septembrie în Germania occidentală. Cauzele şi manifestările crizei sînt tot mai evidente : refuzul generalului de Gaulle de a mai accepta hegemonia americană, neliniştea crescîndă a aliaţilor Germaniei occidentale faţă de intransigenţa politică a guvernului de la Bonn, faţă de pretenţiile sale teritoriale şi ambiţiile nucleare ale vest-germanilor, cheltuielile colosale (şi mereu mai mari) impuse de angajamentele militare din cadrul Pactului şi, dominînd toate aceste aspecte, războiul dus de americani în Vietnam, care ar putea „escalada" într-un război mondial şi, în orice caz, riscă să împingă lumea într-un război rece de proporţiile şi intensitatea celui cunoscut în timpul războiului din Coreea şi imediat după el.

Guvernul laburist britanic se află într-o poziţie deosebit de vulnerabilă, s-ar putea spune în centrul furtunii care ameninţă să destrame în momentul de faţă alianţa N.A.T.O. Prin promisiunile sale anterioare alegerilor, guvernul laburist s-a angajat să susţină o politică în măsură să permită o dezangajare în Europa acceptabilă tuturor părţilor interesate. Acum însă el consideră, se pare, că încercarea de a aplica o asemenea politică ar putea duce la o agravare a crizei din N.A.T.O., întrucît unele din formulele ei nu ar conveni aliaţilor oficiali ai Angliei.

În timpul crizei cubane, defunctul preşedinte Kennedy a arătat limpede care este preţul aşteptat de la Marea Britanie pentru ca această ţară să-şi poată păstra dreptul de a se numi mai departe aliatul Americii în N.A.T.O., C.E.N.T.O. şi S.E.A.T.O. : „raliere fără drept de reprezentare". Acest punct de vedere nu se datorează unei stări de spirit anti-britanice în Departamentul de Stat al Statelor Unite, ci pur şi simplu caracterului armamentului nuclear şi felului în care este structurată puterea nucleară a alianţei occidentale ; hotărîrile în privinţa folosirii acestor arme trebuie adoptate atît de repede şi au un efect atît de decisiv încît nu există practic timpul pentru consultări între guverne, acestea neavînd nici măcar şansa de a ajunge la un acord în ce priveşte sinuciderea — adică decizia de a folosi sau de a nu folosi, în anumite împrejurări, arma nucleară.

Întrucît guvernul american dispune de 98 la sută din totalul armelor nucleare ale alianţei atlantice, Administraţia Statelor Unite poate lua singură hotărîri în măsură să-i împingă pe aliaţii Americii într-un război nuclear în interesul unei politici pe care aceşti aliaţi nu o pot discuta şi pe care nu o pot controla sau influenţa în vreun fel.

Pe măsură ce aceste fapte devin tot mai evidente, în N.A.T.O. încep să se manifeste o nelinişte şi agitaţie tot mai pronunţate. Pînă acum însă, preşedintele Franţei de Gaulle este singurul care a tras concluziile logice din aprecierea factorilor citaţi mai sus : el a respins orice atitudine de subordonare faţă de Statele Unite şi de renunţare la unele aspecte ale suveranităţii naţionale. El crede într-o alianţă între state suverane, păstrînd însă pentru Franţa un rol privilegiat în Europa occidentală continentală. El crede în valoarea unei forţe nucleare naţionale franceze ca instrument al politicii de independenţă. În consecinţă, el refuză orice integrare militară în cadrul alianţei atlantice şi nu acceptă baze militare americane pe teritoriul francez, — afară de cazul în care aceste baze s-ar afla sub controlul total al guvernului de la Paris, lucru cu care americanii nu sînt de acord.

Aplicînd cu consecvenţă această politică, preşedintele de Gaulle respinge orice formulă de supranaţionalitate sau de unificare a politicii externe sau militare a ţărilor membre ale Comunităţii Economice Europene. În acelaşi timp, el îşi intensifică şi valorifică tendinţele de extindere a legăturilor cu ţările Europei răsăritene. El oferă de asemenea Germaniei occidentale o alianţă aşa-zis „independentă", însă aceasta cu condiţia ca guvernul de la Bonn să accepte ca definitive actualele frontiere ale Germaniei şi să renunţe la orice pretenţie de participare la controlul asupra armelor nucleare. De asemenea, de Gaulle a stabilit relaţii cu Republica Populară Chineză, s-a opus războiului dus de americani în Vietnam şi a susţinut tot mai insistent neutralizarea Asiei de sud-est.

Cum este privită la Londra poziţia franceză ?

În Marea Britanie este privită cu o anumită admiraţie şi invidie politica franceză faţă de Statele Unite. La fel, respingerea de către guvernul francez a proiectului de forţe nucleare multilaterale ca şi poziţia adoptată la Paris în ce priveşte problemele Asiei de sud-est sau, în altă direcţie, apropierea de ţările Răsăritului, sprijinită de către diverse cercuri ale opiniei publice.

→

Atît conservatorii, cît în şi mai mare măsură stînga partidului laburist, se declară de acord cu respingerea de către de Gaulle a proiectului forţelor nucleare multilaterale. De altfel, refuzul de a accepta constituirea acestor forţe este în perfectă conformitate cu politica în baza căreia partidul laburist a fost în măsură să cîştige victoria la trecutele alegeri şi să se reinstaleze la putere în Anglia.

Exact acesta este punctul la care neliniştea crescîndă în legătură cu poziţia Germaniei occidentale devine o problemă acută în contextul actualei crize a alianţei atlantice. În cuvintele folosite de Harold Wilson în Camera Comunelor, cu nu prea multă vreme în urmă, partidul laburist britanic s-a angajat pe calea unei „totale, extreme şi neechivoce opoziţii — acum sau în orice alte împrejurări — faţă de orice sugestie ca Germania să ajungă, în mod direct sau indirect, să pună degetul pe trăgaciul atomic sau să capete vreo răspundere, directă sau indirectă, în ce priveşte folosirea armelor atomice şi nucleare".

Explicînd mai tîrziu această politică în Camera Comunelor, primul ministru Harold Wilson a spus că respingerea categorică de către guvernul laburist a oricărei participări a Germaniei occidentale la vreo formulă de înarmare nucleară (el se referea în mod concret la proiectul forţelor multilaterale) se datoreşte conştiinţei faptului că o asemenea participare nu ar face decît să aţîţe apetitul Germaniei federale pentru arme de acest fel şi ar fi considerată de Uniunea Sovietică ca un nou pas spre dobîndirea armamentului nuclear de către Bundeswehr.

În schimb însă, în momentul de faţă, sprijinul acordat de guvernul britanic altui proiect — cel al flotei atlantice multinaţionale — este considerat în cercuri largi ca reprezentînd o renunţare la unele poziţii intransigente adoptate anterior şi ca o atitudine care riscă să producă rezultate asemănătoare sau poate chiar exact de aceeaşi natură cu cele pe care Wilson se străduia să le evite în 1963, cînd respinsese proiectul forţelor nucleare multilaterale.

Pe lîngă aceasta, primul ministru, ministrul de finanţe, ministrul apărării şi numeroşi alţi membri de frunte ai cabinetului s-au plîns în repetate rînduri de costul insuportabil de ridicat al întreţinerii forţelor militare britanice staţionate în Germania occidentală — aşa-numita armată britanică de pe Rin şi au atras atenţia asupra presiunilor primejdioase exercitate asupra balanţei de plăţi britanice de aceste cheltuieli. Guvernul britanic insistă şi în legătură cu aceasta ca cheltuielile şi contribuţiile financiare ale Angliei în cadrul alianţei atlantice să fie reduse drastic.

Pînă acum însă, singura măsură practică adoptată de guvernul britanic în această problemă a fost iniţierea de tratative cu guvernul vest-german în ce priveşte unele comenzi viitoare de armament efectuate de R.F. Germană în Anglia, pentru a compensa în felul acesta cheltuielile militare ale britanicilor pentru armata lor de pe Rin.

Argumentele stîngii

Stînga cere însă guvernului să meargă mult mai departe : argumentele folosite de aceste cercuri atrag atenţia asupra faptului că Pactul atlantic nu constituie o obligaţie absolută ci un angajament cu valoare numai în cazul unei „agresiuni neprovocate". Atîta vreme — susţine stînga — cît guvernul vest-german va persista în atitudinea sa rigidă, va respinge propunerile de dezarmare şi dezangajare, sau de rezolvare cel puţin provizorie a problemei Berlinului, se va încăpăţîna să nu recunoască actualele frontiere ale Germaniei şi va menţine pretenţiile asupra armelor atomice etc. — guvernul britanic are tot dreptul să declare politica folosită de Germania occidentală drept provocatoare şi agresivă, să nu se mai considere legat de aranjamentele militare colective şi să-şi retragă forţele militare staţionate în Germania federală în cadrul aşa-numitei armate britanice a Rinului.

Toate aceste probleme au atins în ultima vreme un punct mai acut. Criza a fost adusă la paroxism de atmosfera creată de agresiunea nejustificată — şi care ia adesea forme barbare — dezlănţuită de S.U.A. împotriva Vietnamului. Valul crescînd al indignării manifestate în Anglia în legătură cu această agresiune este deosebit de puternic în rîndurile partidului laburist, unde un sindicat după altul îşi afirmă în conferinţele şi congresele lor dezaprobarea totală faţă de politica americană şi cer disocierea completă a guvernului englez de această politică şi adoptarea unei politici britanice independente care să contribuie în mod efectiv la restabilirea păcii. (Atitudinea adoptată recent de cel mai însemnat dintre aceste sindicate — cel al muncitorilor din transporturi şi al muncitorilor necalificaţi — este elocventă în această privinţă).

Este sigur că la conferinţa din luna septembrie a Congresului trade-unionurilor britanice şi la conferinţa anuală a partidului laburist — probabil cu o lună mai tîrziu — asemenea rezoluţii vor fi prezentate şi aprobate cu o majoritate covîrşitoare.

Ceea ce se petrece este nu mai puţin decît o destrămare a alianţelor de sub hegemonia americană. Devine tot mai evident că protestele împotriva politicii americane în Asia de sud-est şi dezacordul exprimat faţă de această politică înseamnă o revoltă împotriva S.E.A.T.O., şi, în mod automat, o răzvrătire împotriva altor pacte — C.E.N.T.O., de pildă — şi în ultimă analiză, împotriva Pactului atlantic însuşi. În ultimă analiză, aceasta înseamnă respingerea pretenţiilor Statelor Unite la rolul de conducător al alianţelor. Singura bază a unor relaţii internaţionale normale o constituie Carta Naţiunilor Unite şi, de fapt, aceasta este şi singura bază care poate asigura unitatea şi progresul în relaţiile dintre ţările membre ale Commonwealthului britanic. Politica de subordonare a Angliei faţă de Statele Unite s-a dovedit a fi de natură să facă imposibile asemenea relaţii normale în Commonwealth şi mai ales să ridice obstacole în calea spre pace. De fapt ea este o ameninţare pentru independenţa Angliei şi, mai grav, pentru şansele de supravieţuire ale omenirii şi civilizaţiei.

Londra, iulie 1965

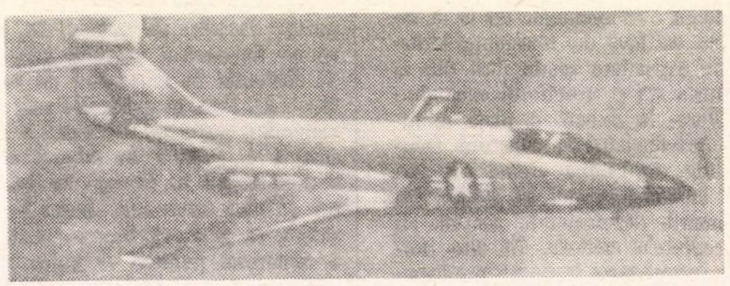

Avionul „rătăcit"

Faptele s-au produs în după-amiaza zilei de vineri, dar relatarea lor, în varianta franceză şi americană, este — în ansamblu şi în amănunte — neconcordantă. Nota de protest a Ministerului de Externe francez arată că avionul de recunoaştere american de tip RF-101 (echipat cu dispozitivele necesare fotografierii la raze infraroşii) a executat 175 de fotografii ale uzinei atomice franceze de la Pierrelatte (la sud de Lyon). Reperat de instalaţiile radar amplasate în zona uzinei, RF-101 a fost interceptat de cîteva avioane de vînătoare franceze Vautour care l-au identificat şi escortat, invitîndu-l să se înapoieze la baza sa de la Ramstein (R.F.G.). Dat publicităţii după nota franceză, comunicatul Pentagonului reia declaraţia anterioară a comandamentului armatei aeriene americane din Europa : avionul — care făcea parte dintr-o unitate aflată la dispoziţia N.A.T.O. — s-a rătăcit din cauza unei furtuni, nu a luat fotografii (cel puţin, în apropiere de Pierrelatte), a fost identificat de un singur avion francez şi s-a înapoiat la Ramstein de bunăvoie.

Unele detalii tehnice oferite de agenţiile de presă reliefau gravitatea incidentului. Uzina de la Pierrelatte, recent intrată în funcţiune (în ianuarie anul acesta), produce uraniu ameliorat, destinat scopurilor militare. Fotografiile de tipul celor pe care le putea executa avionul RF-101 ar permite obţinerea unui mare număr de date : numărul compresoarelor utilizate, capacitatea de producţie (cu aproximaţie, în funcţie de energia electrică utilizată), ritmul instalării (eventuale) a unor noi utilaje. Întrucît cooperarea franco-americană în domeniul tehnicii militare nucleare este practic nulă, asemenea informaţii nu puteau fi obţinute pe căile obişnuite de informare. De altfel, nota Ministerului de Externe francez cerea ca autorităţile americane să predea de îndată clişeele fotografice executate de avionul „rătăcit".

După publicarea notei de protest franceze, incidentul — aşa cum aprecia **A.F.P.** — a trecut de pe planul militar pe cel diplomatic. Reacţii la acest nou aspect s-au înregistrat în Congresul american, unde opoziţia republicană nu a scăpat această ocazie pentru a învinovăţi Administraţia de deteriorarea relaţiilor cu partenerii atlantici : „Ne tratăm aliaţii, şi în special Franţa, ca pe nişte copii inconştienţi" — a declarat, în Camera Reprezentanţilor, Paul Findley (republican din Illinois). El a cerut preşedintelui „să dea explicaţii complete americanilor şi francezilor", adăugînd că, dacă acuzaţia franceză este întemeiată, Statele Unite au comis „o gafă de mărimea întîia". Findley, care a vizitat recent Parisul în calitate de conducător al unui grup parlamentar republican însărcinat să studieze relaţiile franco-americane şi viitorul N.A.T.O., nu se înşeală : incidentul de la Pierrelatte este de natură să dăuneze relaţiilor dintre Franţa şi S.U.A., oricum departe de cordialitate.

M. M.

Construcţii noi la Varşovia

A 21-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII POLONIEI

Realizări şi perspective

Pentru economia R.P. Polone, anul 1965 are un caracter tranzitoriu, deschizînd o nouă perioadă de 20 de ani şi încheind o etapă de dezvoltare economică marcată prin planul cincinal.

Realizările economice ale celor 20 de ani pot fi apreciate în funcţie de o serie de coordonate — în comparaţie cu perioada antebelică, cu ţările vecine, sau cu ţările capitaliste dezvoltate. Vom folosi numai una dintre acestea, şi anume aceea legată de producţia pe cap de locuitor a Poloniei în comparaţie cu cea a R.F.G., Angliei, Franţei şi Italiei : dacă în 1937 Polonia producea numai 23 la sută, în 1964 ea produce 68 la sută.

Cu alte cuvinte, din punct de vedere al nivelului producţiei industriale pe locuitor, ne desparte de cele patru ţări occidentale o distanţă nu de cinci ori mai mare ca înainte de război, ci mai mică de jumătate. Reducerea acestei distanţe a avut loc însă în condiţii relativ favorabile pentru ţările capitaliste, adică în perioada conjuncturii înalte a anilor 1950—1960.

Această reducere s-a datorat succeselor economiei poloneze pe linia creşterii producţiei de energie electrică de peste zece ori în comparaţie cu anul 1938, a industriei de maşini de 33 ori, a celei de maşini electrice de peste 45 de ori etc.

Totuşi, este mult mai important ca, în afara realizărilor amintite, să atragem atenţia asupra altor fenomene. Industria poloneză este cotată în Europa printre cele mai tinere. În 1963, aproape 50 la sută din întreaga producţie, precum şi aproximativ 50 la sută din numărul salariaţilor au revenit întreprinderilor de producţie moderne, construite, sau în întregime modernizate în anii puterii populare. Corespondentul acestei industrii moderne îl constituie numărul mare de cadre tehnice cu o înaltă calificare. Înainte de război, existau în economia noastră 12 000 de ingineri ; astăzi numărul lor este de peste 100 000. Numărul persoanelor cu studii superioare corespunde nivelului celor mai dezvoltate ţări din Europa occidentală. Dacă adăugăm faptul că în viitorul apropiat, în cincinalul 1966—1970, vor intra în producţie peste 1,5 milioane tineri, dintre care mulţi cu studii tehnice, se poate afirma că există condiţii pentru dezvoltarea unei economii moderne.

Dezvoltarea economiei poloneze în perioada planului de perspectivă 1966—1985 pune noi sarcini în ce priveşte materia primă, comerţul exterior, precum şi în asigurarea posibilităţii folosirii resurselor crescînde de forţe de muncă. Enumerarea acestor sectoare dovedeşte în acelaşi timp că ele au constituit piedici specifice în dezvoltarea pînă în prezent a economiei ţării noastre. Etapa 1959—1965 se caracterizează prin dinamizarea comerţului exterior, printr-un efort mai mare de investiţii în industria extractivă ; dacă în 1950—1955 participarea investiţiilor în industria extractivă (fără huilă) a fost de 6,9 la sută, în anii 1959—1965 această cifră s-a ridicat la 12 la sută. Acest efort a fost destinat creşterii producţiei unor importante materii prime : lignit, gaz natural, sulf, cupru etc.

Toate acestea permit Poloniei trecerea într-o nouă etapă de industrializare, a cărei sarcină o constituie modernizarea multilaterală a economiei, realizarea unui nivel mondial pe sortimente în ceea ce priveşte calitatea producţiei, structura industriei şi a întregii economii. Trecerea la această nouă etapă necesită, de asemenea, perfecţionarea mecanismului de funcţionare a economiei naţionale. Schimbările în acest domeniu se înfăptuiesc începînd din 1957—1958. Totuşi, crearea unor noi mecanisme cere timp şi experienţă.

În viitorul apropiat, vor fi adoptate de către P.M.U.P. hotărîri corespunză-

toare privind planificarea economiei naţionale, locul şi rolul uniunilor şi întreprinderilor în economie.

Perfecţionarea sistemului de planificare şi conducere este un proces continuu, caracteristic economiei socialiste şi rezultă din transformările calitative în domeniul forţelor de producţie. În comparaţie cu schimbările permanente din cadrul forţelor de producţie, procesul de transformare a sistemului de planificare are loc în etape, pe fondul generalizării schimbărilor în caracterul forţelor de producţie şi al formulării noilor sarcini de dezvoltare. De aceea, tocmai intensificarea lucrărilor asupra îmbunătăţirii modului de funcţionare a economiei noastre coincide în general cu formularea sarcinilor planurilor pe mai mulţi ani. „În fiecare etapă de dezvoltare economică, se spune în Raportul la Congresul al IV-lea al P.M.U.P., partidul, concomitent cu directivele planului economic, indică direcţiile de perfecţionare a sistemului de planificare şi conducere în economia naţională".

Tendinţa spre efectuarea în următorii ani a unor schimbări importante în mecanismul funcţionării economiei îşi găseşte expresia în ţara noastră în special sub aspectul evoluţiei discuţiilor teoretice, precum şi din punct de vedere al experimentării şi aplicării în practică a unor soluţii. Acum problema esenţială o constituie sintetizarea acestei bogate experienţe într-un sistem de planificare şi conducere corespunzător condiţiilor Poloniei, care ar asigura în modul cel mai eficient realizarea sarcinilor planului cincinal în interesul dezvoltării economice continue şi ridicării nivelului de trai al populaţiei.

Este vorba, în special, de crearea unor asemenea condiţii, în care prevederile adoptate în domeniul repartizării venitului naţional, fondurilor de investiţie, sarcinilor globale de producţie şi bilanţurilor globale de materiale, precum şi în sectorul preţurilor şi salariilor, ar putea fi introduse în viaţă într-un mod cît mai corect posibil. S-au şi copt condiţiile pentru a depăşi practica potrivit căreia unităţile subordonate îşi concentrează atenţia în special asupra indicilor anuali, trimestriali şi lunari ai valorii globale a producţiei, angajărilor, productivităţii fondului de salarii, investiţiilor. Astfel, întreprinderile şi uniunile nu pot fi conduse corect fără a ţine seamă suficient de calitatea, caracterul modern şi rentabilitatea producţiei, privită într-un sens larg, precum şi de posibilităţile de export legate de ele.

În legătură cu aceasta, trebuie făcut un pas mult mai mare decît pînă acum în domeniul folosirii instrumentelor care reglementează şi facilitează repartizarea corectă a accentelor între diferitele sarcini îndeplinite de către verigile economice mai mici, instrumente ca: sistemul de acorduri între furnizori şi beneficiari, principiul de acoperire a cheltuielilor din veniturile proprii, stimulenţii legaţi de indicii sintetici ai activităţii întreprinderilor şi uniunilor, în special referitor la rentabilitate, acţiunea asupra mărimii şi structurii producţiei prin intermediul preţurilor etc. O folosire mai largă a acestor instrumente, cuprinse în general sub numele de folosirea relaţiilor marfă-bani, ajută la îmbinarea principiului de planificare centrală cu iniţiativa fiecărei unităţi în conducere. Este vorba de crearea unui asemenea mecanism de transmitere a sarcinilor centrale la verigile inferioare încît să se asigure realizarea lor printr-o folosire mai largă decît pînă acum a iniţiativelor provenite de jos. Baza unei asemenea îmbinări o poate constitui numai rolul crescînd al calculului economic, introdus pe baza criteriilor economice generale în unităţile situate la baza activităţii productive.

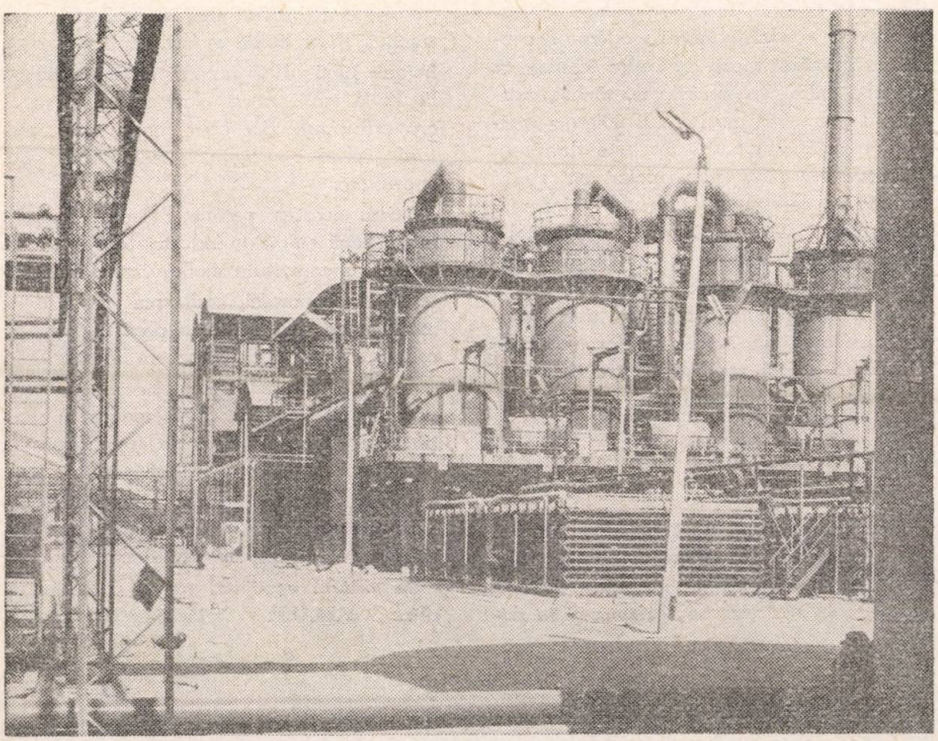

Instalaţiile noului combinat de acid sulfuric din Tarnobrzeg

Noul plan cincinal pe 1966—1970 nu a fost încă aprobat. Totuşi, în hotărîrile Congresului al IV-lea al Partidului Muncitoresc Unit Polonez din anul trecut au fost indicate principalele directive: venitul naţional va creşte cu cca 30 la sută; fondul de consum va creşte cu cca 27 la sută (pe locuitor cu cca 20 la sută); producţia globală industrială va fi mai mare cu 45—47 la sută; producţia agricolă cu cca. 14—15 la sută, producţia vegetală cu aproximativ 17 la sută, iar producţia animală cu cca. 11 la sută; cheltuielile generale pentru investiţii în următorii cinci ani se vor cifra la 830—840 miliarde zloţi, cu 36—38 la sută mai mult decît cheltuielile de investiţii în actualul plan cincinal.

Aceste sarcini generale trebuie să fie realizate, pe de o parte, prin ridicarea calităţii producţiei şi a caracterului ei modern, şi pe de altă parte prin asigurarea locurilor de muncă pentru tineret.

În perioada de după cel de-al doilea război mondial, Polonia a făcut parte din ţările cu cea mai înaltă creştere naturală din Europa. Creşterea medie anuală a populaţiei în perioada 1951—1964 a fost de 16 la 1 000 de locuitori, adică de două ori mai mare decît media din Europa în această perioadă (7,7). Creşterea populaţiei apte de muncă a fost şi mai mare — de patru ori în comparaţie cu media din Europa. De aceea, crearea unui număr corespunzător de noi locuri pentru rezervele de forţe de muncă, care cresc rapid, a constituit una dintre cele mai importante probleme. Sarcina creării posibilităţii angajărilor a avut, din această cauză, prioritate în raport cu creşterea nivelului consumului populaţiei deja angajate şi în raport cu construcţia de locuinţe. Importanta creştere a populaţiei a făcut necesare, în acelaşi timp, importante investiţii neproductive, care într-un anumit grad au redus posibilităţile de investiţii în producţie, influenţînd apoi asupra reducerii ritmului de creştere a venitului naţional.

În următorul cincinal forţa de muncă folosită în toate sectoarele economiei naţionale va creşte cu 1,5 milioane oameni. Din această cauză, politica economică în ţara noastră trebuie să asocieze creşterea economică cu creşterea nivelului de trai şi cu folosirea deplină a forţei de muncă.

Jerzy KLEER

redactor la revista Polityka-Varşovia

20 de ani de intervenţie şi agresiune americană în Vietnam

Sub acest titlu Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Democrate Vietnam a editat o Carte Albă consacrată evoluţiei amestecului american în afacerile interne ale poporului vietnamez. Bazată pe un vast material faptic, ilustrată cu o serie de hărţi şi fotografii, lucrarea constituie o puternică demascare a politicii agresive promovată de cercurile conducătoare americane faţă de R.D. Vietnam.

„De la sfîrşitul celui de-al doilea război mondial, se arată în Cartea Albă, Statele Unite au nutrit intenţia de a cuceri Vietnamul şi întreaga Indochină, de a transforma această zonă într-o bază militară americană şi de a-şi înfăptui planurile lor îndreptate împotriva ţărilor socialiste, a mişcării de eliberare naţională din Indochina şi sud-estul asiatic". Capitolul intitulat „Prima intervenţie a Statelor Unite în Vietnam" citează fapte petrecute încă în anul 1945 : vizita generalilor americani Gallangher şi Mac Lure în Vietnam ; propunerile S.U.A. ca ţările Indochinei să fie plasate sub tutela O.N.U., precum şi amestecul tot mai direct al Statelor Unite începînd din 1950 în afacerile interne ale statelor Indochinei.

La 16 martie 1950 — aminteşte Cartea Albă — la Saigon au ancorat un vas purtător de avioane american şi două crucişătoare însoţite de 71 de avioane pentru organizarea unei demonstraţii de forţă. La 15 iulie 1950 o primă misiune militară americană „soseşte la Saigon pentru a studia situaţia corpului expediţionar francez şi posibilităţile utilizării bazelor militare din Indochina". În 1951 Statele Unite creează o misiune a consilierilor americani la Saigon. „Cu toate acestea Statele Unite nu şi-au putut realiza planurile de intervenţie directă şi de extindere a războiului în Indochina datorită luptei viguroase a poporului francez şi a popoarelor din întreaga lume pentru restabilirea păcii în Indochina..." „Marea victorie repurtată de poporul vietnamez, laoţian şi khmer la conferinţa de la Geneva din 1954, subliniază Cartea Albă, a marcat falimentul total nu numai al războiului murdar dar şi al primei intervenţii americane în Vietnam. Totuşi Statele Unite n-au renunţat deloc la politica lor de intervenţie în ţara noastră".

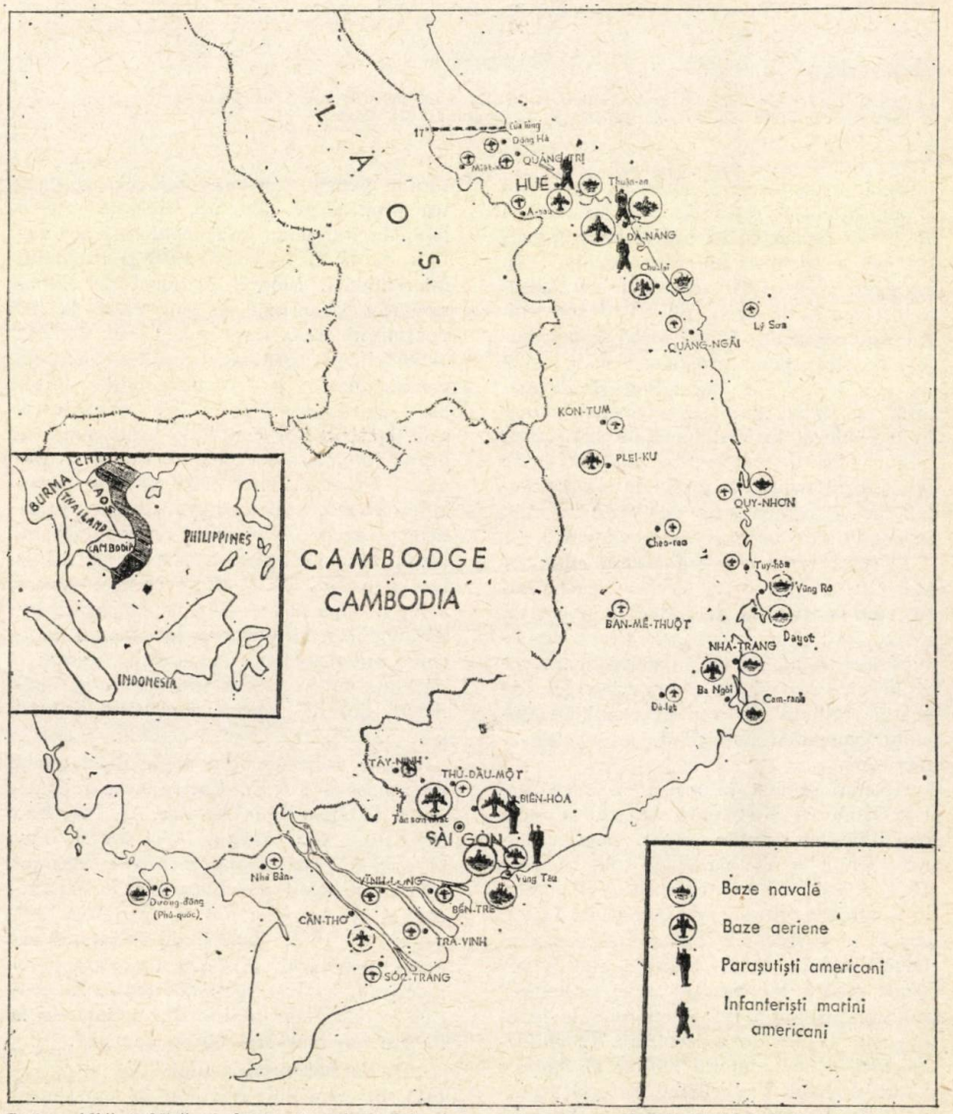

Cartea Albă publică şi harta cu principalele baze aeriene şi navale ale Statelor Unite şi ale administraţiei-marionetă în Vietnamul de sud

Cartea Albă trece în revistă „a doua intervenţie americană în Vietnam", ocupîndu-se de sabotarea sistematică de către S.U.A. a acordurilor de la Geneva. „În timp ce guvernul Republicii Democrate Vietnam a îndeplinit totdeauna cu corectitudine acordurile de la Geneva, Statele Unite au urmărit o politică diametral opusă în scopul continuării intervenţiei lor în Vietnam". Este amintită în această ordine de idei crearea la 8 septembrie 1954 a pactului S.E.A.T.O., care a plasat Vietnamul de sud, Cambodgia şi Laosul în „zona sa de protecţie".

Au urmat apoi momentele cunoscute ale evoluţiei periculoase a relaţiilor în sud-estul asiatic. „Statele Unite şi Administraţia Ngo Dinh Diem au comis violări din ce în ce mai grave ale clauzelor militare ale acordurilor de la Geneva. Statele Unite au pus pe picioare o armată marionetă, au →

Locuitori din satele sud-vietnameze eliberate în faţa unei mari cantităţi de arme şi muniţii capturate de forţele patriotice în regiunea Gia Dinh

introdus armamente şi material de război şi au stabilit o reţea de baze militare şi de şosele strategice în cadrul unor pregătiri active pentru un nou război". În perioada 1954—1960 armata de la Saigon a fost sporită la peste 200 000 de oameni. Au fost construite 57 de aerodroame ; autostrăzi strategice ; trei baze navale ; sute de mii de tone de armament şi alt material de război american au fost introduse în mod ilegal în Vietnamul de sud. „Prin politica lor de intervenţie Statele Unite au încălcat aspiraţiile profunde ale poporului sud-vietnamez spre un Vietnam unit, în condiţii de pace şi independenţă".

Evocînd momente din istoria ultimilor ani, Cartea Albă arată că mişcarea patriotică din Vietnamul de sud a cunoscut un avînt rapid şi a devenit un torent tumultuos care a ameninţat în permanenţă poziţiile Statelor Unite şi agenţilor lor. Această realitate vie a creat condiţiile eşecului general al politicii de intervenţie americană.

Acordul semnat în mai 1961 între Statele Unite şi Vietnamul de sud a creat condiţiile intervenţiei armate largi a Statelor Unite în Vietnamul de sud. În iunie 1961 a fost elaborat cunoscutul plan Staley, aprobat ulterior de Maxwell Taylor, expert în problemele militare al preşedintelui Kennedy. Planul Staley a stat la originea creării faimoaselor „sate strategice" în care populaţia rurală era plasată în adevărate lagăre de concentrare. În perioada 1960—1964 ajutorul militar al Statelor Unite destinat Vietnamului de sud s-a ridicat la 2,4 miliarde de dolari. A sporit considerabil şi reţeaua bazelor militare. Harta alăturată publicată în Cartea Albă fixează principalele baze aeriene şi navale ale Statelor Unite şi administraţiei marionetă în Vietnamul de sud. La începutul anului 1965 efectivele trupelor de la Saigon au crescut la 600 000 de oameni, existînd planuri pentru chemarea sub arme a încă 160 000.

„Dar populaţia eroică a Vietnamului de sud — continuă Cartea Albă — s-a ridicat cu arma în mînă la luptă împotriva agresorilor pentru salvarea naţională şi pentru propria sa eliberare. Aceasta este o luptă în întregime justă, conformă acordurilor de la Geneva din 1954 şi dreptului internaţional. Frontul Naţional de Eliberare din Vietnamul de sud creat la 20 decembrie 1960 este unicul reprezentant autentic al populaţiei sud-vietnameze, mobilizatorul şi organizatorul forţelor patriotice din Vietnamul de sud. Născut în condiţiile unui avînt al luptei împotriva forţelor americane şi diemiste, Frontul a unit toate păturile populaţiei, clasele sociale, naţionalităţile, partidele şi grupările politice, organizaţiile de masă, religioase, personalităţile patriotice fără deosebire de tendinţă politică pentru a lupta împotriva dominaţiei imperialismului american şi agenţilor lor, pentru obţinerea independenţei, democraţiei, pentru o viaţă mai bună, pace şi neutralitate în Vietnamul de sud, pentru a construi drumul spre reunificarea paşnică a ţării".

Citînd momente din lupta încununată de succes a F.N.E., Cartea Albă menţionează bătăliile de la Ap Bac, An Lao, Phu My, Binh Gia, Pleiku, Qui Nhon, Tuy Hoa, Soc Trang, Song Be, care „sînt tot atîtea înfrîngeri ale imperialiştilor americani şi ale agenţilor lor... În perioada 1961 — aprilie 1965, 550 000 de soldaţi ai armatei marionetă şi 4 890 de «consilieri» americani au fost scoşi din luptă. În aceeaşi perioadă dezertările din armata de la Saigon au atins 170 000 de oameni".

„De la începutul anului 1964 — se arată în capitolul referitor la agresiunea Statelor Unite împotriva Republicii Democrate Vietnam — cercurile guvernante americane au preconizat extinderea războiului spre nord". Strategii americani de la Departamentul de Stat şi Pentagon au elaborat planuri în acest scop. Frecvenţa atacurilor aeriene este oferită de următoarele cifre citate de Cartea Albă după statisticile oficiale de la Saigon şi Washington :

— în februarie 1965 : trei raiduri

— în martie 1965 : 18 raiduri ; au fost aruncate peste 1200 tone de bombe ;

— în aprilie 1965 : 98 de raiduri ; au fost aruncate 1700—1800 tone de bombe.

Avioanele americane şi sud-vietnameze — arată Cartea Albă — au bombardat şi mitraliat spitale ca cele de la Dong Hoi, Ho Xa, Nghia Dan, şcoli ca cele din Vinh Linh, Dong Hoi, Can Loc ; pagode şi biserici ca cele din Quynh Tam ; pieţe ca cele de la Ho Xa, Dung Soi, Tu Tru ; staţii de autobuz şi alte obiective paşnice.

„Războiul dus de imperialiştii americani în Vietnamul de sud şi actele de război împotriva Republicii Democrate Vietnam — se arată în Cartea Albă — au ridicat un val de indignare în aproape toate ţările lumii. Guvernele tuturor ţărilor socialiste au protestat cu vehemenţă împotriva agresorilor americani şi şi-au exprimat sprijinul fără rezerve pentru lupta justă patriotică a populaţiei din Vietnamul de sud, precum şi hotărîrea lor de a-şi îndeplini obligaţiile lor internaţionaliste faţă de Republica Democrată Vietnam, membră a lagărului socialist. Popoarele din ţările socialiste şi-au manifestat cu tărie solidaritatea militantă cu întregul popor vietnamez". Cartea Albă trece de asemenea în revistă sprijinul acordat de guvernele şi conducătorii numeroaselor ţări din Asia, Africa şi America Latină îngrijorate de evoluţia situaţiei din Vietnam, de numeroase organizaţii internaţionale, de zeci de milioane de oameni din lumea întreagă. „Niciodată de la sfîrşitul războiului din Coreea, imperialiştii americani n-au cunoscut o izolare atît de accentuată în Statele Unite şi în lume".

Condamnînd manevrele diplomatice ale Statelor Unite, afirmaţiile potrivit cărora S.U.A. „apără libertatea" populaţiei din Vietnamul de sud, precum şi propunerea de „tratative fără condiţii prealabile" formulate de preşedintele Johnson, Cartea Albă în ultimul capitol expune poziţiile Frontului Naţional de Eliberare şi a guvernului R.D. Vietnam pentru o reglementare justă a problemei vietnameze. „Poziţia invariabilă a guvernului R.D. Vietnam constă în respectarea absolută a acordurilor de la Geneva din 1954 asupra Vietnamului, aplicarea strictă şi loială a dispoziţiilor sale fundamentale". Conform acestor prevederi, Statele Unite trebuie printre altele să-şi retragă trupele şi personalul militar din Vietnamul de sud, să lichideze bazele militare, să pună capăt politicii sale de intervenţie şi de agresiune din Vietnamul de sud.

Este de asemenea relevată importanţa „reglementării problemelor sud-vietnameze de către poporul sud-vietnamez, urmînd programul politic al Frontului de Eliberare din Vietnamul de sud, fără nici un amestec străin".

„Este evident — conchide Cartea Albă — că poziţia noastră va fi aprobată şi sprijinită de toate guvernele şi popoarele animate de dorinţa păcii şi dreptăţii în întreaga lume".

I. R.

PUNCTE DE VEDERE

NEW YORK Herald Tribune

WALTER LIPPMANN DESPRE CRIZA PIEȚEI COMUNE

CRIZA Pieței comune a fost prilejuită de o controversă financiară de natură pur tehnică și cît se poate de solubilă, privind finanțarea agriculturii. Dar în această controversă este implicată o problemă profundă de care depinde structura viitoarei Europe. Această problemă ar putea fi și ea rezolvată în cele din urmă printr-un compromis. Dar așa cum se prezintă acum, ea ridică întrebarea dacă cele șase țări vest-europene trebuie să se îndrepte spre întreaga Europă, sau spre o federație exclusiv a lor, cu un guvern central, superior guvernelor de la Paris, Bonn, Roma ș.a.m.d.

Problema imediată de ordin practic este dacă evoluția Pieței comune poate fi despărțită pentru moment de o acțiune hotărîtoare afectînd viitorul constituțional al Europei. Criza actuală a fost precipitată de încercarea federaliștilor, ca dr. Hallstein, președintele Comisiei Pieței comune, de a grefa pe finanțarea agriculturii o hotărîre de foarte mare importanță urmărind crearea unui guvern european supranațional.

Cum anume ? În baza tratatului de la Roma, Piața comună urmează să fie „completată" pînă la 31 decembrie 1969, și există propuneri pentru accelerarea completării. Aceasta înseamnă că, cel mai tîrziu peste patru ani și jumătate, cele șase țări vest-europene — Franța, Germania occidentală, Italia, Belgia, Olanda și Luxemburg — urmează să aibă tarife comune față de restul lumii, să desființeze complet barierele vamale dintre ele și să plătească subvenții agricole și bonificări la export dintr-un fond comun.

Federaliștii, care doresc să creeze un stat vest-european supranațional, s-au gîndit că ar putea merge și mai departe, alimentînd acest fond agricol comun cu venituri provenite din taxele asupra produselor industriale. Potrivit propunerii federaliștilor, aceste venituri ar intra în tot mai mare măsură în tezaurul comunității, în loc să revină statelor membre. În 1972, toate veniturile de acest fel — în sumă de 2 miliarde dolari — ar intra în tezaurul comunității. În baza tratatului de la Roma, controlul bugetar asupra acestui fond ar rămîne în mîinile comisiei Hallstein, fiind supus aprobării consiliului statelor membre. Federaliștii urmăresc să-și întărească puterea prin participarea parlamentului european la procesul elaborării bugetului.

Este un mijloc ingenios de a folosi Piața comună pentru crearea unui stat federal vest-european. Ar fi un pas important, poate hotărîtor. Dar Franța gaullistă refuză să-l facă. Iată motivul crizei.

Rezistența generalului de Gaulle la crearea unui stat vest-european supranațional este considerată de unii drept un exemplu de naționalism reacționar care împiedică apariția unui mare stat nou. Firește, este foarte adevărat că generalul de Gaulle se opune energic reducerii suveranității franceze și oricăror măsuri în urma cărora Franța ar putea să devină, în Europa, ceva asemănător cu unul din statele Uniunii federale americane.

Dar putem oare să-l acuzăm ? Care președinte american sau Congres american ar fi dispus astăzi să intre într-un stat supranațional ? Nu trebuie să fim șocați sau surprinși că Franța este la fel de naționalistă ca Statele Unite.

De asemenea, ar trebui să reflectăm mai mult înainte de a afirma că de Gaulle are o concepție reacționară asupra Europei. Dacă federaliștii și-ar impune punctul de vedere și ar crea un stat supranațional, Parlamentului britanic, cu răspunderile lui mondiale, i-ar fi foarte greu să cedeze acestui stat elemente importante ale suveranității lui. În plus, existența unui guvern federal în Europa occidentală, cu un parlament supranațional, un cabinet supranațional și o birocrație supranațională, ar închide pentru multă vreme ușa relațiilor cu Europa răsăriteană.

De fapt, conflictul fundamental dintre generalul de Gaulle și federaliști este conflictul dintre o mică Europă strîns închegată, a celor șase țări, și o Europă mai mare, mai slab închegată, care ar cuprinde întreg continentul. Se poate oare susține că ideea unei Europe mai mari — care ar însemna reunificarea Germaniei și o reglementare cu Uniunea Sovietică — este reacționară ?

ПРАВДА

MOSCOVA

AMESTECUL STRĂIN ÎN LAOS

APROAPE în fiecare zi, de la bazele aeriene americane din Vietnamul de sud și Tailanda, de pe purtătoarele de avioane ale Flotei a 7-a a S.U.A. decolează bombardiere și avioane de vînătoare care se îndreaptă spre Laos. Pirații aerului violează cu sînge rece frontierele de stat. Asupra orașelor și satelor Laosului, aflate în zona forțelor patriotice, cad bombe. Regiuni întinse ale junglei sînt infectate cu substanțe toxice.

Pînă nu de mult, raidurile aeriene erau efectuate pe tăcute. Corespondenții americani transmiteau de la bazele aeriene : „Avioanele s-au îndreptat spre o direcție necunoscută". În prezent însă Laosul este atacat deschis. La baza americană din apropiere de orașul tailandez Korata s-a afișat pancarta : „Itinerarul aerian — 300 mile la nord" — (adică în regiunile ocupate de patrioții laoțieni).

Agresiunea S.U.A. în Laos nu a atins încă amploarea aventurii vietnameze a Washingtonului, intervenționiștii temîndu-se să-și disperseze forțele. Dar ea se extinde continuu. Pentagonul nu se mai limitează la raiduri aeriene. În munții care înconjoară Valea Ulcioarelor și în alte regiuni ale Laosului au fost create baze americane de diversiune. Peste 50 de avioane ale C.I.A., care acționează sub paravanul Societății de transport „Air America", aduc la aceste baze armament și instructori militari. Potrivit datelor revistei americane *Reporter*, grupul aviatic al C.I.A. are în Laos aproximativ 200 de platforme secrete de aterizare. De pe teritoriul Vietnamului de sud, după cum scria ziarul *New York Post*, soldații trupelor speciale ale S.U.A. efectuează sistematic raiduri îndepărtate în Laos.

Crește și primejdia agresiunii deschise a trupelor americane asupra teritoriului laoțian. Potrivit informațiilor care s-au strecurat în presa occidentală, la Pentagon se discută deja planul lui Colidge — „specialist în geopolitica Indochinei". Planul prevede ocuparea Laosului de sud și crearea unei zone unice de operațiuni militare din Tailanda pînă în Vietnamul de sud.

Statele Unite au încălcat și continuă să încalce acordurile de la Geneva din 1954, pe care s-au angajat să le respecte, cît și acordurile de la Geneva din 1962 cu privire la Laos, pe care se află semnătura reprezentantului guvernului american.

Cu agresiunea armată împotriva Laosului se împletesc strîns și intrigile politice ale Washingtonului și ale agenturii sale, avînd drept scop să submineze dinăuntru rezistența poporului laoțian.

Guvernul de coaliție, creat în baza unor principii care exclud rezolvarea unilaterală și au servit ca bază pentru promovarea unei politici independente, stătea în calea intențiilor agresive ale Washingtonului. Încălcînd acordurile de la Geneva, S.U.A. s-au orientat spre subminarea și lichidarea

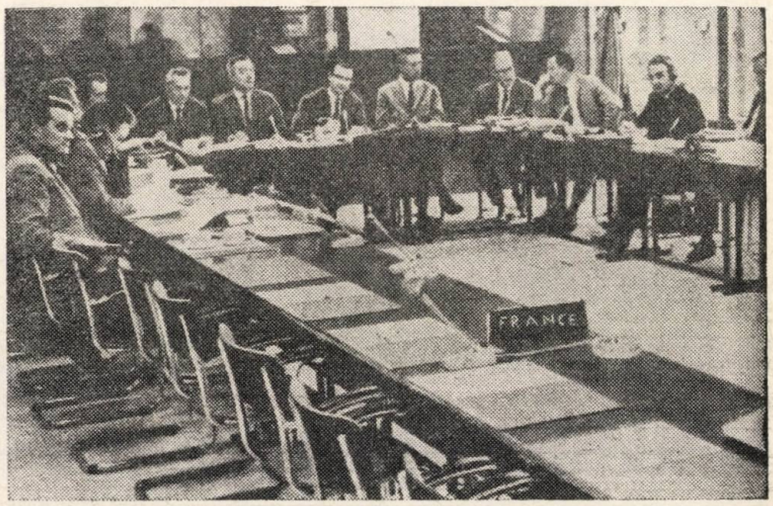

Bruxelles (sediul C.E.E.) Fotoliul gol...

guvernului de coaliție, căutînd să aducă în Laos un regim-marionetă după modelul celui de la Saigon.

Organizatorii comediei „alegerilor" din 18 iulie ignorează învățămintele istorice, dar nu au unde să se ascundă de ele. De două ori, în ultimul deceniu — în anii 1955 și 1960 — forțele de dreapta ale Laosului au încercat să organizeze „alegeri" fără participarea forțelor patriotice. Și de două ori au ajuns în impas. Guvernele create după „alegeri" au fost înlăturate de valul luptei populare.

În sfîrșit, zarva în jurul „alegerilor" a fost organizată fără a se ține seama de situația reală din Laos. Frontul Patriotic controlează, în prezent, trei cincimi din teritoriul țării pe care trăiește jumătate din populație. Pe cei care, încălcînd acordurile internaționale și politice interne, încearcă să nu țină seama de partidul Neo Lao Haksat în rezolvarea problemelor Laosului îi așteaptă un eșec inevitabil.

Liderii forțelor patriotice au propus, în repetate rînduri și cu perseverență, politicienilor de la Vientiane să restabilească activitatea guvernului de coaliție. În declarația C.C. al partidului Neo Lao Haksat, care demască caracterul ilegal al „alegerilor", este cuprins programul — clar și constructiv — al reglementării situației din Laos : încetarea agresiunii americane, reluarea tratativelor tripartite, restabilirea guvernului unității naționale, întrucît numai acest guvern are dreptul să reglementeze toate problemele importante ale țării, inclusiv organizarea de alegeri generale.

Lupta poporului Laosului împotriva agresiunii americane, pentru dreptul de a-și rezolva singur problemele interne, se bazează pe sprijinul forțelor iubitoare de pace din toate țările. Uniunea Sovietică acordă ajutor activ acestei lupte drepte, căutînd cu insistență să obțină încetarea acțiunilor agresive ale S.U.A. în Vietnam, cerînd respectarea acordurilor de la Geneva, restabilirea păcii pe pămîntul laoțian, pe baza acestor acorduri.

jeune afrique

TUNIS

KASAVUBU SAU CHOMBE ?

„DACĂ CINEVA dorește să dea o lovitură de stat în Congo l-aș sfătui să-mi indice ziua pe care a ales-o pentru executarea ei ; aș lăsa cheile în ușa biroului meu și aș rămîne acasă. Mi-e groază de ciocniri și, mai mult, de sînge".

Această butadă a fost lansată de președintele Kasavubu, în cursul unei convorbiri cu diplomații africani, a doua zi după asasinarea președintelui congolez (Congo-Brazzaville) Sylvianus Olympio, în ianuarie 1963. Cînd se vede însă îndîrjirea cu care președintele congolez își apără astăzi locul împotriva acțiunilor lui Chombe, se poate crede că el și-a schimbat între timp părerile.

Antagonismul dintre Kasavubu și Chombe a luat naștere de la prima lor întîlnire, după întoarcerea fostului președinte katanghez în Congo, în iulie anul trecut. Kasavubu i-a făcut o primire dintre cele mai reci. Părăsind vila prezidențială de pe muntele Leopold, Chombe și-a împărtășit impresiile cîtorva amici : „Acest om nu vorbește, nu spune nimic ; nu voi putea lucra cu el mai mult de trei luni". În acea vreme, Chombe credea că-i vor fi suficiente trei luni pentru a crea „un nou Congo". Exista oare în mintea sa o legătură între cele două previziuni ? În orice caz, el a fost nevoit să se împace cu situația care, zi de zi, se înrăutățea tot mai mult, după cum a trebuit să se obișnuiască cu președintele Kasavubu și cu multe alte lucruri.

Conflictul latent, Kasavubu-Chombe trebuia să explodeze în mod public cu ocazia închiderii scrutinului pentru alegerile legislative. Cu această ocazie, președintele republicii afirmase că mandatul guvernului Chombe avea să ia sfîrșit o dată cu anunțarea rezultatelor acestor alegeri. În aceeași zi, ministrul de interne Munongo, brațul drept al lui Chombe, îi răspundea : „Soarta guvernului este legată de aceea a președintelui republicii". Potrivit dispozițiilor tranzitorii, președintele republicii trebuia să rămînă în funcție o perioadă de șase luni, după alegerea noilor camere. Guvernul înțelegea să facă același lucru. Bătălia era angajată. Unele personalități belgiene au încercat să realizeze un compromis între cei doi. S-a propus președintelui Kasavubu să modifice constituția pentru a acorda mai multă putere primului ministru. Eforturi infructuoase. De aceea, se aștepta cu interes declarația pe care trebuia s-o facă președintele Kasavubu cu ocazia celei de a cincea aniversări a independenței Congoului. „Doresc să reamintesc — a spus el — că prezentarea guvernului în fața camerelor este o obligație personală a președintelui

JOHNSON ȘI OPINIA PUBLICA AMERICANA

Președintele Johnson se străduiește să obișnuiască opinia publică americană cu știrile proaste privitoare la războiul din Vietnam. Într-adevăr, pentru prima oară din februarie, el a declarat că situația nu este bună, că ea se va înrăutăți cu siguranță, înainte de a se îmbunătăți, că pierderile vor spori și că vor fi trimise noi trupe pe teatrul de operațiuni. De pe acum, la Washington se prevede că efectivele americane în Vietnam vor atinge în curînd cifra de 100 000 de oameni și că această cifră va fi depășită la rîndul său, așa cum au fost depășite toate cifrele publicate în ultimele luni. Proporțiile și calibrul războiului se schimbă : Vietnamul este pe cale să devină o nouă Coree.

Să ne amintim că datorită războiului din Coreea, „războiului lui Truman", democrații au fost înfrînți și că Eisenhower a devenit președinte promițînd pacea și înapoierea „băieților" în familiile lor.

Este adevărat că în Coreea erau mult mai multe în joc decît în Vietnam și că pierderile erau mai grele, dar această diferență tinde să dispară. Se poate prevedea, așadar, că opinia publică americană va ajunge într-o zi să se plictisească de afacerea vietnameză și că adversarii politici ai Administrației Johnson vor ști să exploateze în acel moment sentimentele de frustrare care îi cuprind întotdeauna pe americani cînd descoperă că s-au angajat într-o acțiune pe care nu o pot duce la bun sfîrșit.

Președintele Johnson știe că opoziția este prezentă, că ea așteaptă evenimentele, că există o agitație ascunsă, nu numai în cercurile republicane ci și în cele democrate. Astfel, de exemplu, senatorul Robert Kennedy a pronunțat în fața elevilor unei școli de poliție un discurs, în care a declarat între altele că napalmul și bombardamentele nu reprezintă un răspuns la un război revoluționar.

În această cuvîntare au existat sau au fost subînțelese și alte critici. În ultimul moment, Robert Kennedy a preferat să le șteargă din textul discursului, dar a avut grijă ca acest lucru să fie știut.

Semne de acest fel fac să se simtă, uneori, sub optimismul de fațadă, existența unei pături subterane de neliniște.

Deocamdată președintele nu pare incomodat de această situație. El a procedat de curînd la mai multe schimbări în personalul „familiei sale oficiale". Un tînăr texan, Bill Moyers, va fi însărcinat pe viitor cu relațiile dificile între Lyndon Johnson și presă. La Austin, capitala Texasului, sînt în curs de amenajare birouri „de vară", cu o mare desfășurare de circuite telefonice, teleimprimatoare și megafoane care difuzează muzică de ambianță.

Președinția și angrenajele sale devin pe zi ce trece într-o tot mai mare măsură emanația și reflexul personalității, ale susceptibilității secrete a stăpînului. De mai multă vreme, toată lumea a observat că Johnson este un adept al pronumelui personal : „Eu debarc, eu bombardez, eu ordon, eu propun...". El declară la fel de fără ocol : „Continui acțiunea mea în Vietnam pentru că nu văd ce anume altceva aș putea face".

N. CHATELAIN

(După „Le Figaro")

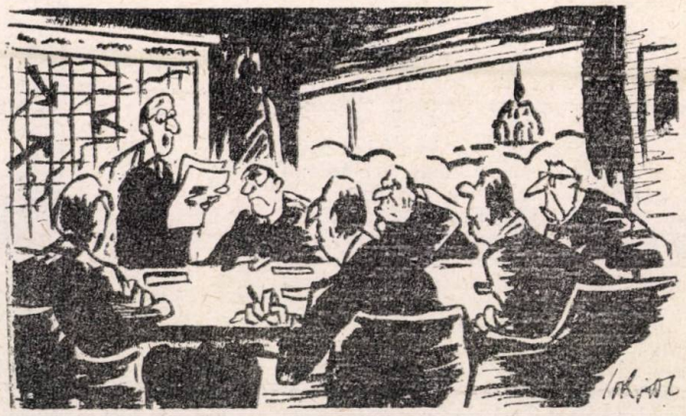

— Să rezumăm situația : Departamentul de Stat dispune de 5 milioane de dolari pentru stabilizarea acelui guvern, iar C.I.A. — de 10 milioane pentru a-l răsturna.

(Din Saturday Evening Post — **Boston)**

republicii şi că ea angajează creditul acestuia". Kasavubu rămînea pe poziţiile precizate cu două luni în urmă. Aceste două luni au fost folosite de preşedintele republicii şi de primul său ministru pentru a-şi îmbunătăţi fiecare şansele. Cel de al doilea a întrunit la Elisabethville Convenţia naţională congoleză, partid pe care el l-a creat în ajunul alegerilor şi care se pregăteşte să anunţe în mod oficial candidatura lui Chombe la preşedinţia republicii. La rîndul său, preşedintele Kasavubu, căruia nu-i place să se deplaseze, a efectuat de curînd un turneu în provinciile congoleze.

Cei doi oameni politici ştiu că centrul hotărîrilor în materie de politică congoleză — cu toţi cei cinci ani de independenţă — continuă să se găsească în străinătate. Amîndoi, şi în special Chombe, au condamnat în numeroase rînduri ingerinţele străine. Totuşi, ei continuă să caute, fiecare în parte, aliaţi externi care să le sprijine cauza. Dacă, aşa cum îi este obiceiul, Kasavubu se arată discret în această privinţă, Chombe dimpotrivă afişează în mod ostentativ prietenia cu ţările O.C.A.M. Dar nu O.C.A.M.-ul este cel care poate aplana această ceartă ; acest lucru ar trebui să-l facă noul parlament. Or, acesta nu urmează să se întrunească prea curînd. În Kwilu şi în Cuvette, rezultatele alegerilor legislative au fost infirmate. Trebuie deci să se voteze din nou. Echivocul, care domină viaţa politică congoleză, se poate prelungi încă multă vreme.

Dintre liderii forţelor opoziţioniste cel care a dat dovadă de seriozitate şi perseverenţă a fost Pierre Mulele. Chombe, care a anunţat în mai multe rînduri moartea lui, a trebuit să se resemneze să pună pe capul său un premiu de 1 milion de franci congolezi. Aceasta ar fi suficient pentru a indica temerile pe care Mulele le inspiră regimului Chombe.

După ultimele aprecieri, Mulele controlează aproximativ 12 000 de oameni şi, pe zi ce trece, îşi extinde acţiunea asupra teritoriului Kwilu. Paralel, Comitetul de eliberare naţională (C.E.N.) duce acţiuni de hărţuire în Katanga de nord şi în provincia răsăriteană.

În faţa acestei situaţii, singura soluţie logică ar fi regruparea tuturor forţelor congoleze, cu condiţia să fie eliminaţi politicienii compromişi. Aceasta este singura condiţie în care poporul congolez — obosit de cinci ani de promisiuni neţinute — ar subscrie la un nou contract de reconciliere naţională. O asemenea soluţie ar permite ţării să trăiască ani de pace, pe care i-ar folosi pentru a-şi forma cadrele de care are nevoie.

Dacă dezvoltarea începută între 1961 şi 1964 ar fi continuat în mod normal, s-ar fi putut spera că între 1970 şi 1972 Congo va ieşi din starea de subdezvoltare în materie de cadre. În acel moment, prima mie de elemente cu diplome universitare ar fi intrat în viaţa economică şi politică a ţării. În împrejurările actuale ar fi greu să se prevadă cum va evolua situaţia şcolară. Un lucru este însă sigur : ritmul formării cadrelor a fost încetinit în mod considerabil şi se poate prevedea de pe acum că în septembrie, într-o mare parte a ţării, şcolile vor rămîne închise.

Mohammed BAHRI

Labour's Independent Weekly

TRIBUNE

LONDRA

JAPONIA ŞI VIETNAMUL

POLITICA externă americană nu se desfăşoară în vid. Acest fapt a fost ilustrat în mod clar în ultimele săptămîni în Japonia, unde prestigiul american a ajuns la nivelul cel mai scăzut din ultimii cinci ani, datorită situaţiei din Vietnam şi altor probleme legate de aceasta. De la masivele demonstraţii împotriva tratatului de securitate S.U.A.-Japonia din 1960, care au provocat căderea guvernului Kişi, S.U.A. nu au fost niciodată atît de nepopulare în această ţară. Aproape toate păturile populaţiei japoneze, şi în special intelectualii, indiferent de părerile lor politice, sînt împotriva bombardării de către S.U.A. a Vietnamului de nord şi doresc o soluţionare grabnică a problemei vietnameze.

În ultimele două săptămîni, la Tokio au avut loc aproape zilnic demonstraţii împotriva politicii externe americane. Ele au luat forme numeroase, inclusiv vizite oficiale la ambasada americană făcute de li- →

În palatul Penarol din Montevideo, peste 10.000 de persoane au manifestat pentru respectarea dreptului popoarelor la autodeterminare

REFLECTOR

Criticile unui prim-ministru

Dr. Eric Williams, primul ministru al Republicii Trinidad şi Tobago, a formulat unele critici neobişnuit de aspre în legătură cu desfăşurarea recentei conferinţe a primilor miniştri ai Commonwealthului — a treia la care a participat.

Dr. Williams a declarat la Londra că guvernul britanic priveşte conferinţele primilor miniştri ai Commonwealthului ca pe un fel de subcomitet al Camerei Comunelor.

Conferinţele Commonwealthului nu pot avea o valoare reală dacă se fac declaraţii publice asupra dezbaterilor transformate astfel într-un joc de fotbal între politicieni britanici. Dr. Williams a arătat că mulţi primi miniştri ai ţărilor Commonwealthului sînt de acord cu el în această privinţă.

Cît despre Rhodesia de sud, situaţia a fost analizată din punctul de vedere britanic. De fapt, problema constituie unul din aspectele înaintării generale a ţărilor dependente spre independenţă, dar britanicii au cerut primilor miniştri afro-asiatici şi celorlalţi participanţi la conferinţă s-o considere drept o problemă interesînd exclusiv guvernul britanic. Dr. Williams a amintit că guvernul britanic a modificat constituţia Guyanei Britanice, astfel încît să prevadă o nouă procedură de vot, iar rezultatul acestei schimbări a fost venirea la putere a unui nou guvern. De ce nu ar putea să procedeze la fel guvernul britanic faţă de Ian Smith, primul ministru al Rhodesiei de sud ? Oare pentru că nu s-ar putea comporta cu un guvern alb aşa cum s-a comportat cu un guvern negru ?

A doua impresie a d-rului Williams, care, după cum a declarat el, a fost mai pronunţată decît la conferinţele anterioare, este că procedurile folosite nu ar fi fost acceptate de nici unul din primii miniştri sau preşedinţii din Commonwealth în propriile lor ţări.

Williams a adăugat că la conferinţele de acest fel se ţine seama de ţările mici numai din cauza votului lor în O.N.U. Guvernul britanic nu a avut în ultimii 40 de ani nici o politică pentru zona Caraibilor. De aceea, delegaţia Republicii Trinidad şi Tobago a trebuit să lupte din greu pentru a-şi face auzit glasul.

(După **The Times**)

Val de demisii la Washington

În cadrul echipei guvernamentale a preşedintelui Johnson au loc tot mai multe schimbări de personal, chiar dacă nu există nici o legătură politică între ele. Pe plan diplomatic, plecarea ambasadorului din Vietnamul de sud, Maxwell Taylor, înlocuit de Henry Cabot-Lodge, este cea mai spectaculoasă dintre ele, şi mulţi oameni politici o consideră drept o recunoaştere a carenţei „escaladei" care ia amploare în Vietnam.

Nu este însă vorba de un caz unic. În cursul ultimelor zile, guvernul S.U.A. a fost nevoit să anunţe un număr important de demisii. După demisia purtătorului de cuvînt al Casei Albe, cele mai semnificative sînt poate demisia lui Zuckert, ministrul aviaţiei al S.U.A. începînd din ianuarie 1961, şi a lui Carl Rowan, directorul Agenţiei de Informaţii a S.U.A. (U.S.I.A.). De altfel, se pare că preşedintele Johnson este nevoit să-i caute un succesor nu numai lui Rowan, dar şi directorului adjunct al U.S.I.A., Donald Wilson. Pe de altă parte, Norman S. Paul, în prezent ministru adjunct al apărării, însărcinat cu problemele efectivelor, a fost desemnat pentru a-l înlocui pe Brockway MacMillan, a cărui demisie din funcţia de ministru adjunct al aviaţiei va intra în vigoare la 30 septembrie.

În sfîrşit, o altă numire se referă la William True Davies jr., ambasador la Berna din octombrie 1963, care devine ministru adjunct al finanţelor, în locul lui James A. Reed, a cărui demisie este acum oficială.

În prezent, reiese din ce în ce mai clar că acest ansamblu de defecţiuni se referă în special la oameni numiţi în cursul Administraţiei Kennedy şi menţinuţi în echipa Johnson. Încă de pe acum echipa nu mai este formată, ca să spunem aşa, decît din credincioşi ai actualului preşedinte.

(După **La Nation**)

deri social-democrați, mari întruniri de protest și acțiuni directe în fața ambasadei americane la care au participat membrii organizației studențești militante Zengakuren. Chiar guvernul liberal-democrat aflat la putere, care în mod oficial sprijină politica americană, a cerut în mod discret unor diplomați în vizită în Japonia, cum ar fi Henry Cabot-Lodge, să adopte un punct de vedere mai moderat.

Două întruniri deosebit de semnificative oglindesc amploarea opoziției față de politica americană. În aprilie, partidul socialist japonez și Federația sindicală Sohyo au convocat o întrunire urmată de un marș spre ambasada americană din Tokio. La această acțiune au participat peste 6 000 de persoane, cu tot timpul nefavorabil, iar 20 de studenți au fost arestați, atunci cînd vreo 3 000 de membri ai organizației Zengakuren au încercat să se așeze în fața ambasadei. Această întrunire a reprezentat cea mai mare demonstrație de protest ținută la Tokio în ultimii cinci ani și ea a indicat intensitatea opoziției.

La 24 aprilie, „Grupul tăcut", un conglomerat de intelectuali necomuniști, dar în mod predominant de stînga, a ținut o întrunire la care au luat cuvîntul mai mulți tineri scriitori și artiști proeminenți, ca și corespondentul în Vietnam al unuia dintre cele mai mari ziare japoneze *Asahi;* ea s-a bucurat de sprijinul unui mare număr de scriitori, profesori și ziariști influenți. Întrunirea, la care au participat 1 500 de persoane, a fost comentată în mod favorabil, depășind cu mult așteptările organizatorilor ei. Ea a arătat că numeroși japonezi care în mod obișnuit nu participă activ la politică și nici nu fac parte din organizații de masă, sînt îngrijorați și dispuși să se angajeze în problema vietnameză.

Este interesant faptul că cele trei ziare principale, dintre care fiecare are peste două milioane de cititori, au adoptat o poziție foarte critică față de politica americană în Vietnam, și au publicat unele editoriale aproape violente, în contrast cu obișnuita lor atitudine rezervată față de majoritatea problemelor de politică externă. Nici unul din aceste ziare nu poate fi considerat ca avînd o atitudine radicală, ba chiar două din cele trei au tendința să sprijine politica liberală, în timp ce al treilea este în general conservator.

Această atitudine fățiș critică manifestată de presă a provocat unele comentarii din partea mai multor înalți funcționari ai Departamentului de Stat al S.U.A. La începutul lunii aprilie, fostul ambasador Douglas McArthur II a declarat în fața Comitetului senatorial pentru relațiile externe că două din ziarele cu circulație de masă din Japonia — *Asahi* și *Mainiți* (ambele comparabile cu *New York Times* în ceea ce privește tirajul și seriozitatea) ar fi „masiv infiltrate de comuniști". Această imixtiune într-o problemă internă a Japoniei a provocat o furtună de critici în Japonia. Ea l-a pus într-o situație foarte neplăcută pe ambasadorul american, Reischauer, care a încercat să potolească furtuna într-un mod cît mai demn posibil și, în decurs de o singură zi, a provocat o serie de declarații contradictorii din partea mai multor înalți funcționari americani. Pînă la urmă, ambasadorul a fost nevoit să publice o declarație în care dezmințea afirmațiile menționate.

Philip ALTBACH

COMBAT — LE JOURNAL DE PARIS

ÎNFRUNTARE ÎN GRECIA

ÎNFRUNTAREA din Grecia constituie un nou eșec al politicii S.U.A., care din martie 1947, cînd Londra a încetat să se „intereseze" de Grecia și de Turcia, a preluat ștafeta.

George Kennan, fost ambasador al S.U.A. la Moscova, apoi la Belgrad și în prezent profesor la Institutul de studii avansate din Princeton, afirmă de luni de zile, și astăzi mai mult ca oricînd, că N.A.T.O. nu mai este decît un pact fantomă și de prisos, menit să facă față unei agresiuni pe care nimeni nu dorește s-o dezlănțuie. Este un pact al cărui caracter „atlantic" a fost falsificat prin includerea Greciei și Turciei în baza protocolului încheiat la Londra la 22 octombrie 1951.

Așa-zișii neutraliști din armata greacă, ofițeri adepți ai ideilor liberale grupați în jurul societății „secrete" ASPIDA, recunosc pur și simplu că este în interesul patriei lor să se înțeleagă cu vecinii ei și să împiedice ca, sub pretextul orientării „occidentale", forțele armate grecești să cadă sub influența organizațiilor și elementelor de extremă dreaptă sau fascizante.

Această luptă pentru menținerea unei armate cu adevărat democratice constituie miezul problemei și nucleul antagonismului dintre primul ministru și curtea regală greacă. Primul ministru se sprijină pe pătura înaintată a națiunii, iar curtea pe oameni și pe influențe retrograde. Așa cum sublinia George Papandreu în discursul său de la 3 martie: „Dreapta invocă adesea pericolul comunist, nu din motive ideologice, ci exclusiv pentru a obține avantaje personale. Astfel, în cazul în care comunismul ar dispare, dreapta ar fi inconsolabilă, deoarece nu ar mai avea o rațiune de a fi..."

În alcătuirea guvernului a doua zi după strălucita sa victorie electorală de la 16 februarie 1964, Papandreu respectase în mod scrupulos aspirațiile minorității parlamentare. Astfel, el încredințase portofoliul apărării lui Garoufalias, omul de încredere al cercurilor conservatoare care constituie astăzi mărul discordiei între cabinet și suveran.

În cadrul încercării de forță dintre conducătorul în vîrstă de 77 de ani care în 1930, în calitate de ministru al instrucțiunii publice, efectua reforma sistemului școlar și construia într-un timp record 3 000 de școli noi, și tînărul rege Constantin, putem deosebi forțele care îl sprijină pe Papandreu înlăturat de la putere printr-un vicleșug. Este mai puțin ușor însă să desprindem siluetele „conspiratorilor" care îl sfătuiesc și îl călăuzesc pe rege. Dar le ghicim, în special dacă ne gîndim la „conflictul de familie" care a izbucnit la începutul lunii octombrie între Constantin și vărul său prințul Petru al Greciei, acesta reproșînd în mod fățiș tînărului monarh că se află sub influența „tiranică" a mamei lui, regina Frederika.

În orice caz, cercurile de afaceri și emisarii anumitor puteri financiare, susținuți de adversarii oricărei destinderi între Est și Vest, nu sînt străini de lovitura de stat și de atentatul împotriva constituției grecești inițiate de palatul regal.

Georges ANDERSEN

CÎND POLITICIENII VEST-GERMANI NU FAC CAMPANIE ELECTORALA

În urmă cu șase luni, într-o sală de un alb strălucitor se desfășura o ceremonie solemnă, iar documentul de pe masa de conferință părea de o importanță cel puțin epocală. Legat în marochin verde și imprimat pe pergament, documentul stabilea 11 reguli elementare în baza cărora urma să se desfășoare campania electorală din 1965. Potrivit documentului, principalele trei partide vest-germane — Uniunea creștin-democrată (U.C.D.), Partidul social-democrat (P.S.D.) și Partidul liber democrat (P.L.D.) — urmau să se limiteze la cheltuieli de 3 750 000 de dolari fiecare, iar campania trebuia să nu dureze mai mult de o lună, înainte de 19 septembrie, ziua alegerilor. „Acest document, a declarat candidatul P.S.D., Willy Brandt, este o formă de dezarmare politică, cu măsuri de garanție și control". Toată lumea a aplaudat și, apoi, politicienii s-au grăbit să-și înceapă abia voalat campaniile.

Brandt, cancelarul Ludwig Erhard (U.C.D.) și Erich Mende, conducătorul P. L. D., au monopolizat titlurile ziarelor cu călătoriile lor la Washington și aparițiile publice în întreaga Republică Federală. Presa și oficiul de informații ale guvernului au început să publice o serie de anunțuri care aveau pretenția că informează opinia publică asupra activităților cancelarului, dar de fapt prezentau un Erhard de proporții churchilliene.

Cu o săptămînă în urmă, pe cînd Bundestagul își încheia sesiunea, partidele au renunțat în mod practic la orice camuflaj. În primul rînd, politicienii au făcut tot felul de lucruri pe care se cade să le facă un bun politician și anume au adoptat proiecte de legi care reduc costul asistenței medicale lunare pentru funcționari și prevăd ajutoare pentru mame și femei gravide.

Sub masca unei conferințe de studiu a experților tehnici, auguștii membri ai Consiliului economic al U.C.D. au organizat o întrunire de două zile la Düsseldorf, în special pentru a elogia politica economică a cancelarului Erhard. Dar nici P.S.D.-ul nu s-a lăsat mai prejos; primarul Berlinului occidental, Brandt, a început o serie de călătorii fulger prin cîteva colțuri izolate ale provinciilor vest-germane. „Această călătorie — a explicat grijuliu un strateg electoral al P.S.D. — nu trebuie considerată un turneu electoral. Este vorba, mai degrabă, de o călătorie menită să verifice strategia noastră și planurile pentru campania efectivă de mai tîrziu".

Campania electorală însăși va fi mai degrabă o verificare strînsă a personalităților decît a problemelor, deoarece astăzi partidele se aseamănă mai mult decît se deosebesc. Una din anomaliile de pînă în prezent este că deși —potrivit sondajelor — P.S.D. conduce față de U.C.D. cu 1—5 procente, stegarul partidului, Willy Brandt, se află în urma lui Erhard cu 20 de puncte. Ca urmare, se așteaptă ca U.C.D. să mizeze pe popularitatea lui Erhard, în timp ce P.S.D. va încerca să concentreze campania asupra problemelor locale.

Dar indiferent de forma pe care o va lua campania, în septembrie o treime din deputații Bundestagului vor fi oameni noi. Vechea gardă, oamenii care își au rădăcinile politice în republica de la Weimar, vor dispare aproape toți de pe scenă. Unii se retrag din propria lor dorință. Dar majoritatea au fost înlăturați la conferințele electorale locale de către o nouă generație de ambițioși. Singura excepție o constituie un deputat de 89 de ani căruia îi plac trandafirii, pe nume Konrad Adenauer și care în circumscripția sa electorală sigură, Bonn, va candida pentru al cincilea mandat în Bundestag.

(Din **Newsweek**)

Profil

NGUYEN HUU THO

Constituit la 20 decembrie 1960, ca un centru unic care asigură unirea și conducerea tuturor forțelor patriotice în lupta împotriva regimurilor de la Saigon pentru independența deplină a țării, democrație și pace, Frontul de Eliberare Națională este cea mai reprezentativă și mai influentă organizație politică și militară din Vietnamul de sud. În componența sa intră în prezent 18 partide și organizații democratice care reprezintă cele mai largi pături ale populației sud-vietnameze : Partidul radical-socialist, Partidul popular-revoluționar, „Mișcarea pentru autonomia regiunilor muntoase", organizații țărănești, de tineret, ale femeilor etc.

Președintele prezidiului C.C. al Frontului, Nguyen Huu Tho, s-a născut în 1910, la Choion, în apropiere de Saigon. Între anii 1929—1932 el și-a făcut studiile de drept în Franța.

Nguyen Huu Tho a participat activ la lupta împotriva dominației coloniale. În ciuda amenințărilor autorităților, el și-a asumat în repetate rînduri apărarea patrioților vietnamezi urmăriți de către organele colonialiste de represiune. În luna martie 1950, Nguyen Huu Tho s-a aflat în fruntea unei mari demonstrații organizate la Saigon împotriva sosirii în Vietnamul de sud a unor vase de război și avioane americane. Arestat în urma acestei acțiuni și aruncat în închisoarea de la Song La, el a rămas acolo pînă în anul 1952 cînd, împreună cu alți prizonieri politici, a fost eliberat de către Armata populară.

După semnarea acordurilor de la Geneva din 1954, Nguyen Huu Tho a devenit vicepreședinte al organizației „Mișcarea pentru pace" din regiunea Saigon-Cholon. Pentru convingerile sale democratice, autoritățile lui Ngo Dinh Diem l-au aruncat din nou în închisoare.

În 1961 Nguyen Huu Tho a reușit să evadeze și s-a stabilit în regiunile eliberate. De la această dată el s-a încadrat direct în lupta împotriva intervenționiștilor americani și a regimurilor marionetă de la Saigon.

La primul congres al Frontului de Eliberare Națională din Vietnamul de sud (februarie-martie 1962), Nguyen Huu Tho a fost ales în unanimitate președinte al prezidiului C.C. al F.E.N. În ianuarie 1964, cel de al doilea congres al Frontului l-a reales în această funcție.

Programul F.E.N. elaborat în cadrul congresului de constituire și reafirmat apoi cu diverse prilejuri cheamă la lichidarea totală a regimurilor dictatoriale care se succed la Saigon și a condițiilor care le generează, precum și a organizațiilor politice reacționare ; militează pentru instaurarea unui regim democratic, pentru încetarea imediată a intervenției Statelor Unite și retragerea forțelor lor armate străine din Vietnamul de sud. Documentele F.E.N. prevăd ca Vietnamul de sud independent să promoveze o politică de neutralitate și neparticipare la blocurile militare. F.E.N. concepe reunificarea Vietnamului ca un proces treptat, care trebuie să se desfășoare pe baza înțelegerii reciproce, ținîndu-se seama de particularitățile ambelor zone.

C. V.

Presa acum 50 de ani

Ofensiva trupelor austro-ungare pe Vistula a fost oprită. Trupele ruseşti îşi menţin poziţiile şi în faţa unităţilor germane. În mai multe puncte, germanii au reuşit să ocupe poziţii ruseşti, după intense bombardamente cu obuze conţinînd gaze astixiante, dar contraatacurile ruşilor au restabilit situaţia.

■

Germanii au folosit obuze cu gaze asfixiante şi împotriva unităţilor britanice din Belgia şi nordul Franţei, dar acestea şi-au menţinut poziţiile. În Vosgi, trancezii au obţinut unele succese în lupte locale. Un singur asalt s-a soldat cu peste 800 de prizonieri germani. Dintre aceştia, răniţi au fost numai 33 care se aflau într-o ambulanţă ; ceilalţi s-au predat, practic, fără luptă.

■

Crucişătorul italian Amalfi a fost scufundat de un submarin austriac. Comunicatele italiene anunţă însă că echipajul a putut fi salvat, cu pierderi minime, de către navele aflate în apropiere.

■

Tot în legătură cu activitatea submarinelor Puterilor Centrale, se anunţă că în Statele Unite răspunsul Germaniei la nota de protest a guvernului american este considerat — aşa cum scrie New York Herald Tribune *— „nesatisfăcător şi chiar insolent". (Se ştie că submarine germane şi austriece au atacat vase din marina civilă şi comercială — Lusitania, Falaba, Gull-flight). Se crede totuşi că guvernul american nu va trece la acţiuni extreme decît în cazul unei provocări directe şi flagrante.*

■

Sărbătoarea naţională a Franţei, — 14 iulie — s-a celebrat anul acesta, cel de-al doilea an al războiului mondial, într-un spirit de sobrietate şi solemnitate neobişnuită. Punctul central al acestei festivităţi, care din cauza războiului a fost anul acesta lipsită de buna dispoziţie tradiţională, l-a constituit transferul osemintelor lui Rouget de Lisle de la cimitirul Choisy-le-Roi la Domul Invalizilor. Omagiul adus autorului Marseillaisei a înlocuit de data aceasta paradele militare care erau organizate în timp de pace „înainte ca — după cum scriu ziarele — fiii Franţei să fi fost chemaţi la luptă pentru izgonirea invadatorului de pe pămîntul francez".

■

Avioane germane au bombardat din nou oraşul Bari în Italia. Au fost ucişi 6 civili şi mai multe persoane au fost rănite. Populaţia şi-a păstrat calmul în timpul bombardamentului — se spune în comunicatul Marelui comandament italian.

1915.

Cu ajutorul unei praştii, soldaţii francezi lansează grenade spre tranşeele germane.

Fișier

Organizația Maritimă Consultativă Interguvernamentală (I. M. C. O.)

În curînd se va desfăşura la Paris cea de-a IV-a sesiune ordinară a Organizaţiei Maritime Consultative Interguvernamentale (I.M.C.O.), la care ţara noastră a aderat anul acesta.

I.M.C.O. este cea mai tînără instituţie specializată a O.N.U. Ea a luat fiinţă la 17 martie 1958, în urma intrării în vigoare a Convenţiei pentru crearea sa, încheiată la Geneva, la 6 martie 1948. În prezent I.M.C.O. numără 60 de state membre.

Plecînd de la faptul că în navigaţia maritimă, care cunoaşte o istorie milenară, au apărut şi s-au dezvoltat, în diferite ţări, practici diferite, în Convenţie s-a prevăzut drept unul din scopurile Organizaţiei lupta pentru abandonarea măsurilor discriminatorii aplicate de anumite guverne navigaţiei comerciale internaţionale, în vederea punerii serviciilor maritime la dispoziţia comerţului mondial fără discriminare. De asemenea, s-a prevăzut că I.M.C.O. va încuraja adoptarea generală a celor mai ridicate standarduri în ce priveşte securitatea maritimă şi eficacitatea navigaţiei şi va facilita schimbul de informaţii între guverne asupra problemelor studiate de către organizaţie etc.

I.M.C.O. are o structură asemănătoare cu a celorlalte instituţii specializate ale O.N.U. : Adunarea Generală, Consiliul (organ executiv) şi organe speciale (Comitetul securităţii maritime, Subcomitetul pentru tonajul navelor etc.) precum şi un Secretariat general. Organul suprem al organizaţiei este Adunarea generală, care se întruneşte în sesiuni ordinare o dată la doi ani. Potrivit principiului egalităţii suverane a statelor, în Adunarea generală fiecare stat membru dispune de un singur vot.

În Consiliul I.M.C.O. statele sînt reprezentate, potrivit procedurii stabilite în Convenţie (art. 17 şi 18) în funcţie de tonajul flotei lor maritime şi de interesul pe care-l prezintă pentru ele comerţul internaţional maritim. Această procedură este evident defavorabilă ţărilor în curs de dezvoltare. La ultima sesiune ordinară a adunării I.M.C.O. (1963) au fost făcute propuneri de modificare a articolelor respective, în sensul ca reprezentarea în acest organ să se facă în conformitate şi cu principiul repartiţiei geografice echitabile. Cea de a II-a sesiune extraordinară a adunării I.M.C.O., întrunită în septembrie 1964, a adoptat amendamente la art. 17 şi 18 în sensul propunerilor făcute în 1963.

În ce priveşte atribuţiile sale, I.M.C.O. are calitatea de a elabora recomandări către statele membre în problemele ce intră în competenţa sa. (Prerogativa de a adopta recomandări o are exclusiv Adunarea generală.) De asemenea, I.M.C.O. poate convoca conferinţe internaţionale în domeniul transporturilor maritime, poate pregăti proiecte de convenţii în problemele de care se ocupă şi furniza organelor O.N.U. informaţiile solicitate cu privire la transporturile maritime, în conformitate cu acordul încheiat între aceste două organizaţii. I.M.C.O. îndeplineşte şi funcţia de depozitar al unor acte internaţionale din domeniul maritim pentru care funcţia de depozitar a fost îndeplinită, pînă la crearea I.M.C.O., de guvernul Marii Britanii.

Deşi a trecut o perioadă scurtă de la înfiinţarea sa, I.M.C.O. a reuşit să desfăşoare o activitate însemnată în domeniul navigaţiei maritime. Contribuţia I.M.C.O. se remarcă în special în domenii ca : asigurarea securităţii navigaţiei maritime (adoptarea, în 1961, a codului internaţional de semnalizare, elaborarea unui ghid pentru ofiţerii de marină privind metode moderne de salvare, adoptarea unor rezoluţii în probleme privind prevenirea incendiilor, asigurarea comunicaţiilor în caz de sinistru pe mare etc.) ; elaborarea mijloacelor pentru prevenirea poluării apelor mării cu hidrocarburi ; difuzarea informaţiilor tehnice şi participarea la acordarea asistenţei tehnice de către O.N.U.

Ţara noastră a colaborat cu I.M.C.O. de la înfiinţarea acesteia, participînd la lucrările unor sesiuni ale adunării prin observatori. Sesiunea adunării din septembrie anul acesta va fi prima la care ţara noastră va putea participa în calitate de stat-membru, ceea ce va deschide posibilitatea intensificării colaborării, pe o bază multilaterală, cu celelalte ţări, în domeniul navigaţiei maritime.

A. E.

BREVIAR

14 iulie

Președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, a primit pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Arabe Siriene în Republica Populară Română, Nabih Al-Sabbagh, care și-a prezentat scrisorile de acreditare.

Președintele Consiliului de Miniștri, Ion Gheorghe Maurer, împreună cu Emil Bodnaraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, a primit pe Mohammed El Fasi, președintele Consiliului executiv al U.N.E.S.C.O. și rector al universităților din Maroc.

În dorința unei mai bune cunoașteri reciproce și a dezvoltării colaborării între Republica Populară Română și Republica Ruanda, guvernele celor două țări au hotărît să stabilească relații diplomatice la rang de ambasadă.

A fost ales noul Consiliu Mondial al Păcii din care fac parte aproximativ 500 de personalități care reprezintă mișcarea pentru pace din 104 țări. Din partea mișcării pentru pace din R. P. Română au fost aleși în Consiliul Mondial al Păcii — Athanase Joja, Horia Hulubei, Geo Boqza, Nestor Ignat și Sanda Ranghet.

15 iulie

Președintele Consiliului de Stat, Chivu Stoica, a primit pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, Iakșa Petrici, care și-a prezentat scrisorile de acreditare.

Între 20 iunie și 15 iulie, o delegație din R. F. Germană condusă de dr. Hans Smidt Horix, ambasador în Ministerul Afacerilor Externe, și dr. Walter Steidle, consilier ministerial la Ministerul Federal al Economiei, a purtat discuții la București, cu privire la stabilirea volumului schimburilor comerciale între R. P. Română și R. F. Germană. În urma tratativelor a fost semnat un Protocol, prin care s-a stabilit prelungirea Acordului comercial în vigoare, pînă la 31 decembrie 1969, precum și o majorare a listelor de mărfuri anexe la acest Acord.

La Praga, în cadrul lucrărilor sesiunii Comitetului Executiv al F.S.M. a luat cuvîntul președintele C.C.S. din R. P. Română, Constantin Drăgan.

16 iulie

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit în audiență de prezentare pe Iakșa Petrici, ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste Federative Iugoslavia la București.

17 iulie

În urma discuțiilor purtate între 9 iunie și 17 iulie la Viena, a fost parafat un nou Acord comercial de durată, valabil de la 1 ianuarie 1965 la 31 decembrie 1970, între R. P. Română și Republica Austria. Acordul urmează a fi semnat ulterior de către ministrul comerțului exterior al țării noastre și ministrul federal pentru comerț și reconstrucție al Austriei.

18 iulie

S-a reîntors în Capitală Constantin Drăgan, președintele Consiliului Central al Sindicatelor, membru al Comitetului Executiv al Federației Sindicale Mondiale, care a participat la lucrările celei de a 29-a sesiuni a Comitetului Executiv al F.S.M.

20 iulie

În cadrul dezbaterilor în legătură cu problemele planificării economice din Comitetul economic al Consiliului Economic și Social O.N.U. de la Geneva, a luat cuvîntul delegatul României.

POȘTA REDACȚIEI

Ion Mădescu, comuna Podu-Turcului, raionul Adjud. **Adevărul este că pînă în momentul de față nici unul din observatoarele astronomice importante (din U.R.S.S., S.U.A., Anglia, Japonia etc.) nu au confirmat existența faimosului „obiect cosmic" misterios. Abia în momentul în care oameni de știință competenți vor certifica prezența unui obiect cosmic și îl vor identifica, va fi cazul să renunțați la scepticism.**

■

Horia Despinescu, Moinești. **Observațiile dv. nu sînt îndreptățite.**

■

Bujor Ivănescu, Cîmpina. **Expulzarea se aplică îndeobște unor cetățeni străini care sînt considerați indezirabili într-o anumită țară. În privința foștilor dictatori din unele țări latino-americane, îndepărtați de la putere, de obicei ei sînt cei care preferă să fugă peste hotare pentru a nu fi deferiți justiției.**

■

Pavel C. Motea, Craiova. **În numărul precedent al revistei a apărut un articol consacrat relațiilor și prestigiului internațional al României. În prezent statul nostru întreține relații diplomatice cu 66 de țări. Tricolorul roșu-galben-albastru a fost ales ca semn distinctiv al țării noastre încă de la revoluția din 1848.**

■

H. Rozemberg, Bîrlad. **Despre deosebirile dintre legație și ambasadă citiți fișierul din nr. 6/1963 al revistei LUMEA. Dag Hammarskjoeld (1905—1961), fostul secretar general al O.N.U. era fiul lui Hjalmar Hammarskjoeld (1862—1953), prim-ministru al Suediei în timpul celui dintîi război mondial și președinte al Federației Premiului Nobel.**

■

Iordan Ioan Alois, Sibiu. **Vedeți răspunsul de mai sus.**

■

V. T. Grosescu, Arad. **În legătură cu nepotrivirile dintre lucrarea „Dimitrie Cantemir" de C. Măciucă și alte cărți mai vechi, referindu-se la probleme strict istorice, adresați-vă pentru precizări editurii sau unui for de specialitate.**

■

Idea Andreșoiu-Camozzi, Constanța. **Observația dv. este întemeiată și am comunicat-o și autorului.**

■

Prof. Eugen Trîmbițaș, Tg. Mureș. **Consemnăm aici dorința dv. — exprimată și de alți cititori — de a se retipări Dicționarul politic într-o ediție adusă la zi.**

Ion Ghiață, București. **Atunci cînd evenimentele ne-o permit preferăm să dedicăm rubrica Profil unei personalități în plină actualitate (de pildă un nou prim-ministru, un nou președinte de stat etc.). Tema de reportaj care vă interesează este inclusă în planul nostru. Vă mulțumim pentru bunele aprecieri.**

■

Ștefan Donose, Brașov. **Zece state (S.U.A., R.F.G., Franța, Italia, Anglia, Canada, Olanda, Belgia, Suedia și Japonia) au constituit în cadrul Fondului Monetar Internațional un grup financiar la care a aderat și Elveția în calitate de asociat. El concentrează în mîinile sale principalele rezerve de aur și valută ale lumii capitaliste. Statele membre se împrumută la nevoie, reciproc, așa cum s-a întîmplat de curînd cu împrumutul acordat Angliei pentru salvarea lirei sterline.**

■

Gheorghe Cososchi, Brașov. **Revenim pentru ultima oară asupra problemei introducerii calendarului gregorian în țara noastră. După cum reiese în mod limpede din numărul nostru precedent, calendarul s-a schimbat în mod oficial la 1 aprilie 1919, iar datele sărbătorilor religioase s-au modificat abia la 1 octombrie 1924. Nu este nici o contradicție aici. Menționăm de altfel că în Uniunea Sovietică, unde este în vigoare, bineînțeles, calendarul gregorian, biserica ortodoxă prăznuiește și acum sărbătorile după vechiul calendar iulian.**

■

V. Constantinescu, Iași. **Calitatea nesatisfăcătoare a hîrtiei de copertă la o serie de numere ale revistei ne-a fost reproșată și de alți cititori în afară de dv. Redacția face eforturile necesare pentru a se reveni, sperăm, în cel mai scurt timp, la coperta inițială.**

■

Cornel Popa, com. Groșeni, raionul Ineu.

Art. 1 din Convenția de la Geneva din 1958 cu privire la marea teritorială și zona contiguă definește „apele teritoriale" sau „marea teritorială" ca fîșia de mare, de o anumită lățime, care se întinde de-a lungul litoralului unui stat și care este supusă suveranității sale. Întrucît în dreptul internațional nu există o normă care să reglementeze lățimea apelor teritoriale acestea se stabilesc de către statele riverane, de regulă între 3 și 12 mile.

Eforturile pentru codificarea dreptului internațional în această materie nu au dat roade pînă în prezent. Problema a fost discutată pe larg la Conferința pentru codificarea dreptului internațional organizată la Haga în 1930, sub auspiciile Ligii Națiunilor. Din cauza marilor deosebiri de vederi în privința întinderii apelor teritoriale nu s-a putut ajunge la un acord asupra unui proiect de convenție. După cel de al doilea război mondial, Comisia de drept internațional a O.N.U. a studiat în 1949 problema regimului apelor teritoriale. Ea a fost reluată la conferințele de la Geneva din 1958 și 1960. Nici de această dată nu s-a ajuns la un punct de vedere comun.

■

Victor Tănăsescu, București. **În legătură cu întrebarea pe care ne-o puneți, precizăm că la Neuilly-sur-Seine a avut loc căsătoria Christianei Herve Dupenher, nepoata președintelui statului Togo, Grunitzky, cu Guillaume Houphouet-Boigny, fiul președintelui Coastei de Fildeș.**

■

M. Nahman, Botoșani. **Lucrarea a cărei recenzie ne-o trimiteți a fost prezentată în revista noastră imediat după apariția ei.**

■

St. M. Tara, București. **După toate aparențele sursa documentară folosită de dv. pentru evocarea unor episoade ale bătăliilor navale din timpul primului război mondial prezintă evenimentele într-un mod unilateral. Victoriile repurtate de flota militară britanică s-au datorat superiorității ei nete față de flota germană, nu unor manevre înșelătoare.**

■

Valeriu Dobrian, București. **Ne întrebați unde se află și cu ce se ocupă cunoscutul savant Josué de Castro de la înlăturarea sa de către guvernul brazilian din funcția de ambasador pe care o îndeplinea la Geneva. El a plecat la Paris, unde își continuă activitatea de cercetare științifică.**

lumea

Săptămînal de politică externă, editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Populară Română

Redactor șef GEORGE IVAȘCU

Redacția și administrația: București, Piața Scînteii 1, Tel. 17.60.10

Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"

CINEMATOGRAFIC BUCUREȘTI

NOI PRODUCȚII ALE STUDIOULUI

CARTIERUL VESELIEI

scenariul :
Ioan Grigorescu, Manole Marcus
regia :
Manole Marcus

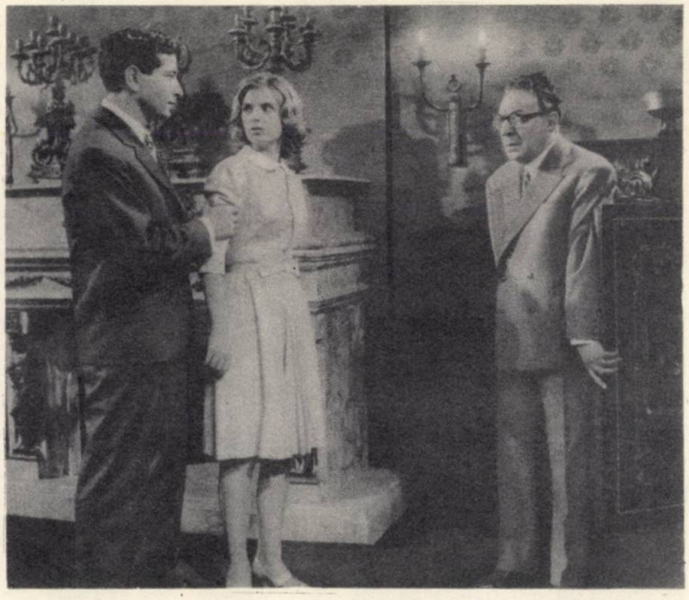

RUNDA 6

scenariul și regia :
Vladimir Popescu-Doreanu
după o idee de Dimos Rendis

LUMEA — PUBLICITATE

DE-AȘ FI... HARAP ALB

după basmul Harap Alb
de Ion Creangă
scenariul și regia : Ion Popescu-Gopo

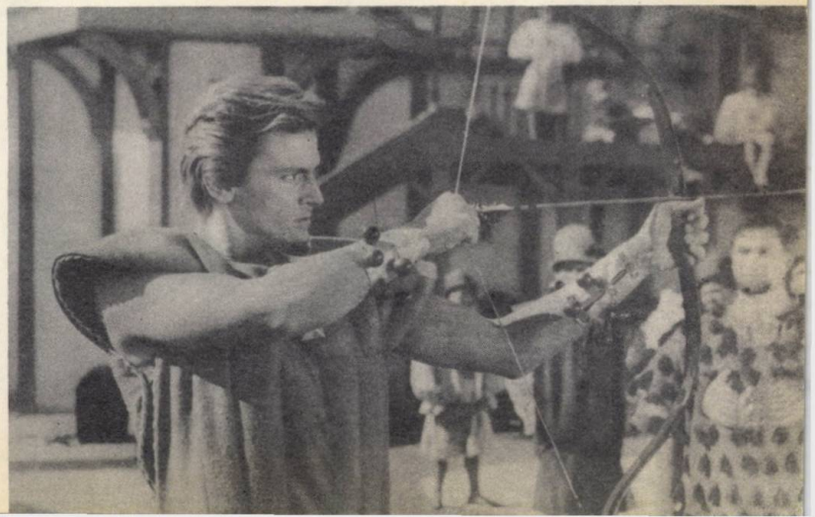

Combinatul siderurgic

HUNEDOARA

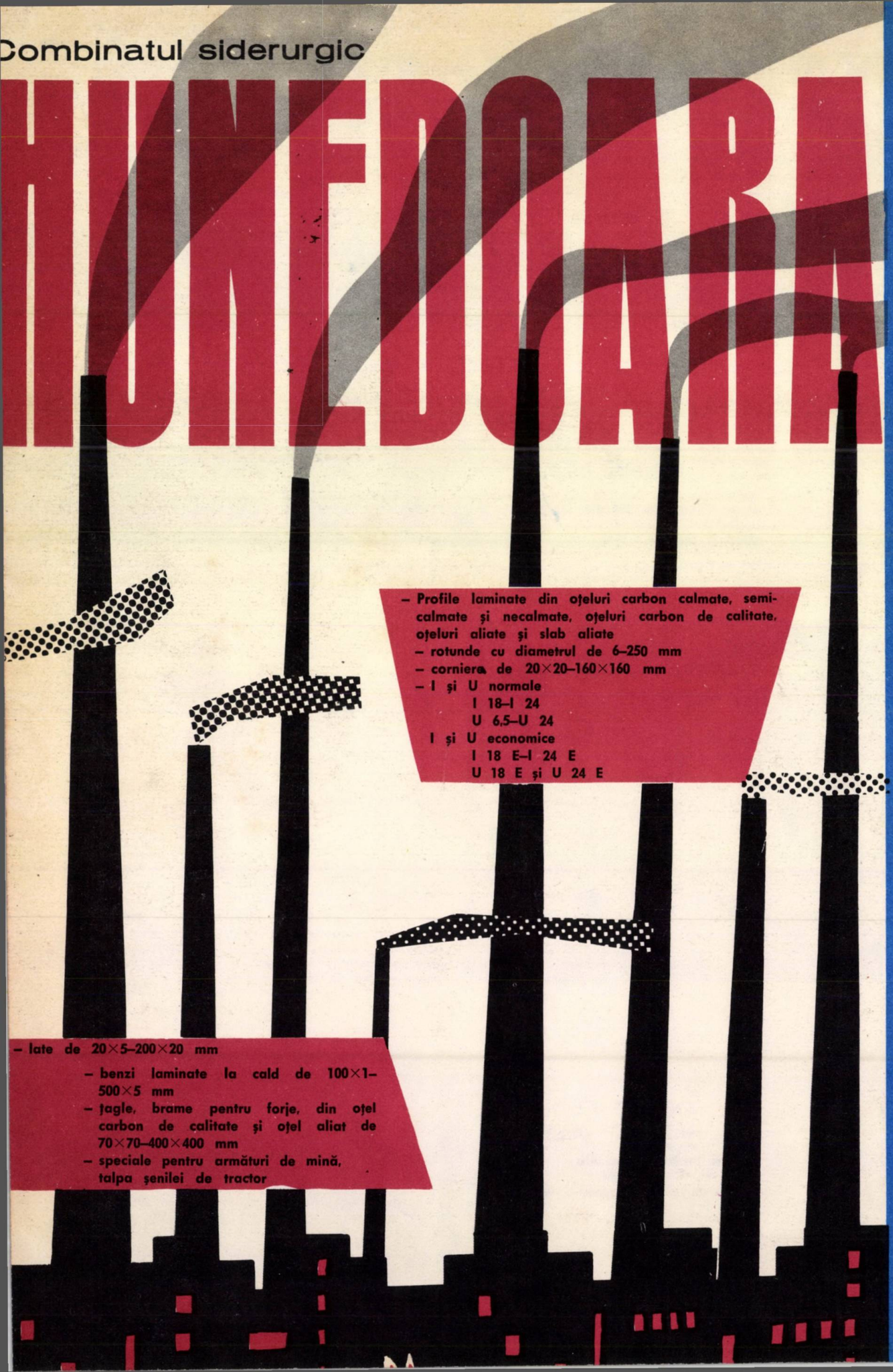

– Profile laminate din oţeluri carbon calmate, semicalmate şi necalmate, oţeluri carbon de calitate, oţeluri aliate şi slab aliate
– rotunde cu diametrul de 6–250 mm
– corniere de 20×20–160×160 mm
– I şi U normale
I 18–I 24
U 6,5–U 24
I şi U economice
I 18 E–I 24 E
U 18 E şi U 24 E

– late de 20×5–200×20 mm
– benzi laminate la cald de 100×1–500×5 mm
– ţagle, brame pentru forje, din oţel carbon de calitate şi oţel aliat de 70×70–400×400 mm
– speciale pentru armături de mină, talpa şenilei de tractor

2 lei

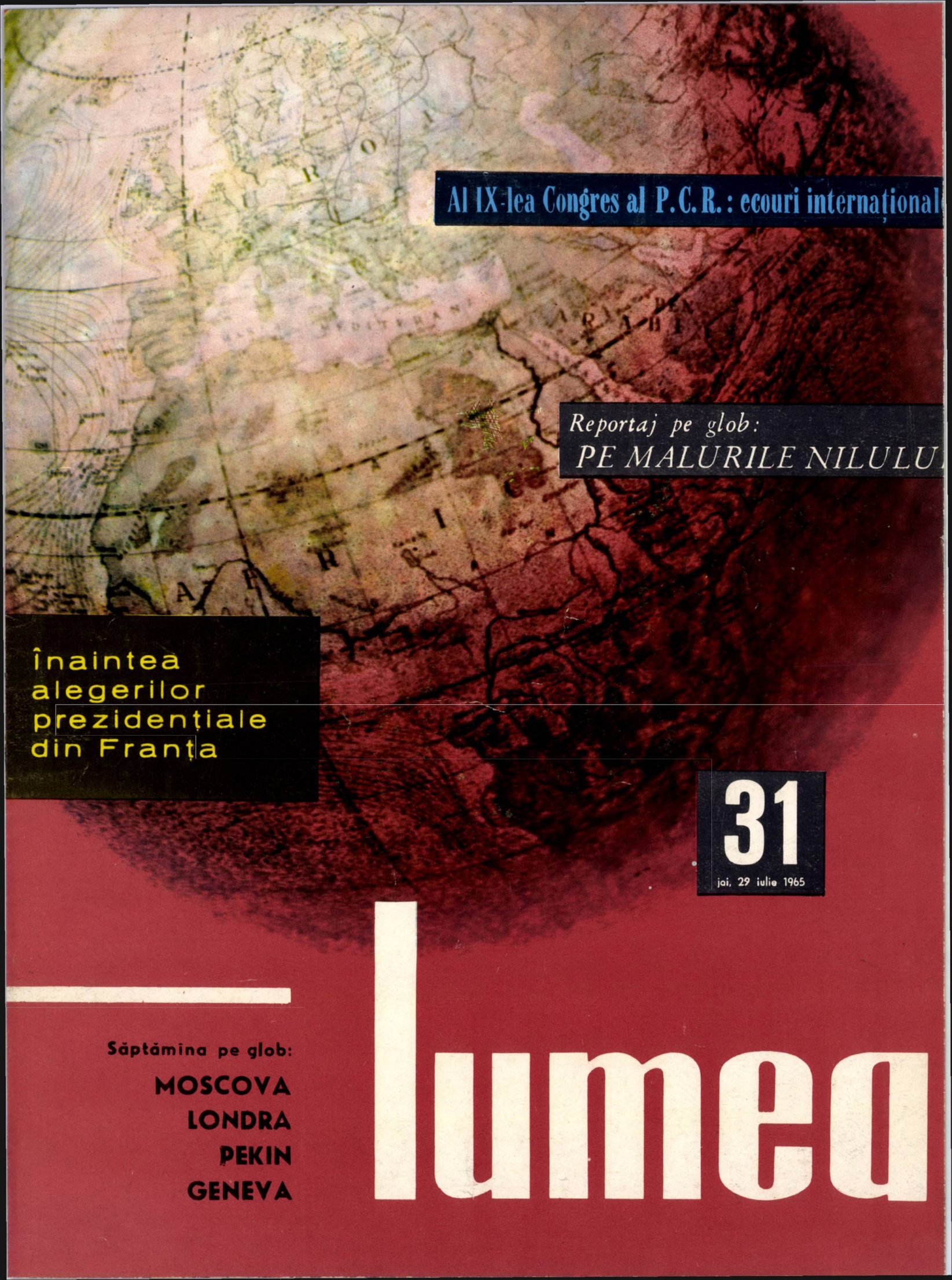

Al IX-lea Congres al P.C.R.: ecouri internaționale

Reportaj pe glob:
PE MALURILE NILULUI

înaintea alegerilor prezidențiale din Franța

31
joi, 29 iulie 1965

lumea

Săptămîna pe glob:
MOSCOVA
LONDRA
PEKIN
GENEVA

Conducătorii partidului împreună cu delegații partidelor comuniste și muncitorești care au participat la Congresul al IX-lea al P.C.R.

La ședința de închidere a Congresului

Anul III
Nr. 31 (92)

Joi
29 iulie
1965

sumar

CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

p. 2 Ședința plenară a C.C. al P.C.R.
3 Moțiune
4 Neabătut pe calea socialismului și păcii. **Eugen Pop**
5 Ecoul internațional al Congresului

LUMEA ÎNTR-O SĂPTĂMÎNĂ

p. 8 GENEVA — Reluarea lucrărilor Comitetului celor 18. **V. Barbu**
WASHINGTON — Continuarea escaladării. **Sergiu Verona**
10 NEW YORK — Problema dominicană în Consiliul de Securitate. **N. Pătrașcu**
BRUXELLES — Criza Pieței comune. **N. S. Stănescu**
12 LONDRA — Politica externă în centrul dezbaterilor parlamentare. **John Gritten**
13 MOSCOVA — Carnet diplomatic. **I. Radu**
14 ALGER — Acord franco-algerian. **C. Benga**
15 PEKIN — Oaspeți din Birmania. **N. Mihai**
ATENA — Situație neclară. **Ștefan Cornu**
16 LISABONA — Formalitatea alegerilor prezidențiale. **Corneliu Vlad**

ARTICOLE, REPORTAJE

p. 17 Franța. Preludii la campania electorală. **Florica Șelmaru**
19 Pe malurile Nilului. **Dana Alexandru**
21 Inima Cubei
22 Din tradițiile ideologiei progresiste românești. Iluminiștii și progresul. **Adrian Marino**
25 „Discurile zburătoare". **Charles Dauzats**

LUMEA ÎN CĂRȚI ȘI REVISTE

p. 23 Un ziarist american despre criza atlantică. **Mihai Matei**
24 „117 zile", de Ruth First. **John Gritten**

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

p. 26 New York Herald Tribune, Pravda, New York Times, Stuttgarter Zeitung, Die Presse, Le Monde

PROFIL

p. 31 Milton Obote

FIȘIER

p. 31 Asociația Internațională a Cinematografiei științifice

Lucrările Congresului al IX-lea al P.C.R.

au luat sfîrșit. În cadrul primei ședințe plenare a Comitetului Central al partidului au fost alese organele executive (pag. 2). În ședința de închidere, delegații la Congres au adoptat o moțiune de solidaritate cu lupta poporului vietnamez (pag. 3).

Reafirmării de către Congres a hotărîrii partidului, a întregului popor, de a pune și în viitor în centrul politicii externe alianța cu țările socialiste, de a dezvolta relațiile cu toate țările, indiferent de orînduirea socială, de a-și aduce contribuția la cauza păcii și prieteniei între popoare, îi este consacrat articolul „Neabătut pe calea socialismului și păcii" (pag. 4).

Interesul viu pe care l-a trezit Congresul în rîndurile opiniei publice mondiale este înfățișat în paginile 5–7.

Actualitatea internațională

este expusă în corespondențele și articolele despre deschiderea conferinței pentru dezarmare de la Geneva (pag. 8), intensificarea intervenției americane în Vietnam (pag. 8), despre situația politică din Grecia (pag. 15), Portugalia (pag. 16), despre vizitele diplomatice de la Moscova (pag. 13) și Pekin (pag. 15), despre semnarea acordului franco-algerian (pag. 14), dezbaterile de politică externă din Camera Comunelor (pag. 12) și criza Pieței comune (pag. 10).

Pe malurile Nilului,

„reportajul pe glob" pe care-l publicăm în paginile 19–20, înfățișează comorile de artă ale trecutului și marile lucrări moderne care vor aduce prefaceri profunde în economia R.A.U.

Campania electorală

din Franța nu s-a deschis încă, dar pregătirea ei dă naștere unor probleme politice interesante și semnificative, analizate în articolul din paginile 17–18.

Tradițiile

ideologiei progresiste românești sînt evocate în articolul „Iluminiștii și progresul" (pag. 22). La rubrica „Lumea în cărți și reviste" sînt analizate cărțile: „Criza Atlanticului", de ziaristul american Robert Kleiman (pag. 23) și „117 zile", de scriitoarea engleză Ruth First (pag. 24).

Şedinţa plenară a Comitetului Central al P. C. R.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român, ales la cel de-al IX-lea Congres, s-a întrunit în şedinţă plenară, în seara zilei de 23 iulie.

La deschiderea şedinţei, tovarăşul Gheorghe Apostol a făcut propunerea ca tovarăşul Nicolae Ceauşescu să fie ales secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Propunerea a fost primită cu puternice şi îndelungi aplauze.

În unanimitate, plenara l-a ales pe tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU în funcţia de secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

În continuare, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a propus să fie aleasă o comisie care să facă propuneri privind componenţa Comitetului Executiv, a Prezidiului Permanent şi a Secretariatului Comitetului Central.

Plenara a ales în unanimitate comisia formată din tovarăşii : Nicolae Ceauşescu, Chivu Stoica, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Stoica şi Vasile Vîlcu.

Comisia a propus plenarei ca din Comitetul Executiv să facă parte 15 membri şi 10 supleanţi, din Prezidiul Permanent – 7 membri, iar Secretariatul să fie format din 9 membri.

Puse la vot, propunerile au fost adoptate în unanimitate.

Apoi au fost supuse votului propunerile nominale prezentate de comisie pentru Comitetul Executiv, Prezidiul Permanent şi Secretariatul C.C. al P.C.R.

Toate propunerile au fost votate în unanimitate.

Au fost aleşi tovarăşii :

MEMBRII COMITETULUI EXECUTIV AL C.C. AL P.C.R.

NICOLAE CEAUŞESCU
Chivu Stoica
Ion Gheorghe Maurer
Gheorghe Apostol
Alexandru Bîrlădeanu
Emil Bodnaraş
Petre Borilă
Alexandru Drăghici
Constantin Drăgan
Alexandru Moghioroş
Paul Niculescu-Mizil
Leonte Răutu
Gheorghe Rădulescu
Leontin Sălăjan
Ştefan Voitec

MEMBRII SUPLEANŢI AI COMITETULUI EXECUTIV

Iosif Banc
Maxim Berghianu
Petre Blajovici
Dumitru Coliu
Florian Dănălache
Ianoş Fazekaş
Mihai Gere
Petre Lupu
Ilie Verdeţ
Vasile Vîlcu

MEMBRII PREZIDIULUI PERMANENT

NICOLAE CEAUŞESCU
Chivu Stoica
Ion Gheorghe Maurer
Gheorghe Apostol
Alexandru Bîrlădeanu
Emil Bodnaraş
Alexandru Drăghici

SECRETARIATUL

NICOLAE CEAUŞESCU
– Secretar general
Alexandru Drăghici
Alexandru Moghioroş
Mihai Dalea
Manea Mănescu
Paul Niculescu-Mizil
Vasile Patilineţ
Leonte Răutu
Virgil Trofin
– Secretari ai C.C.

De asemenea, plenara a desemnat Colegiul Central de partid în următoarea componenţă : Dumitru Coliu – preşedinte, Ion Vinţe – vicepreşedinte ; Andrei Cervencovici ; Ştefan Duduman ; Dumitru Ivanovici ; Gheorghe Ionescu ; Ion Medrea ; Dumitru Popa ; Ion Guran.

În aceeaşi seară a avut loc şedinţa de constituire a Comisiei Centrale de Revizie. Preşedinte a fost ales tovarăşul Constantin Pîrvulescu.

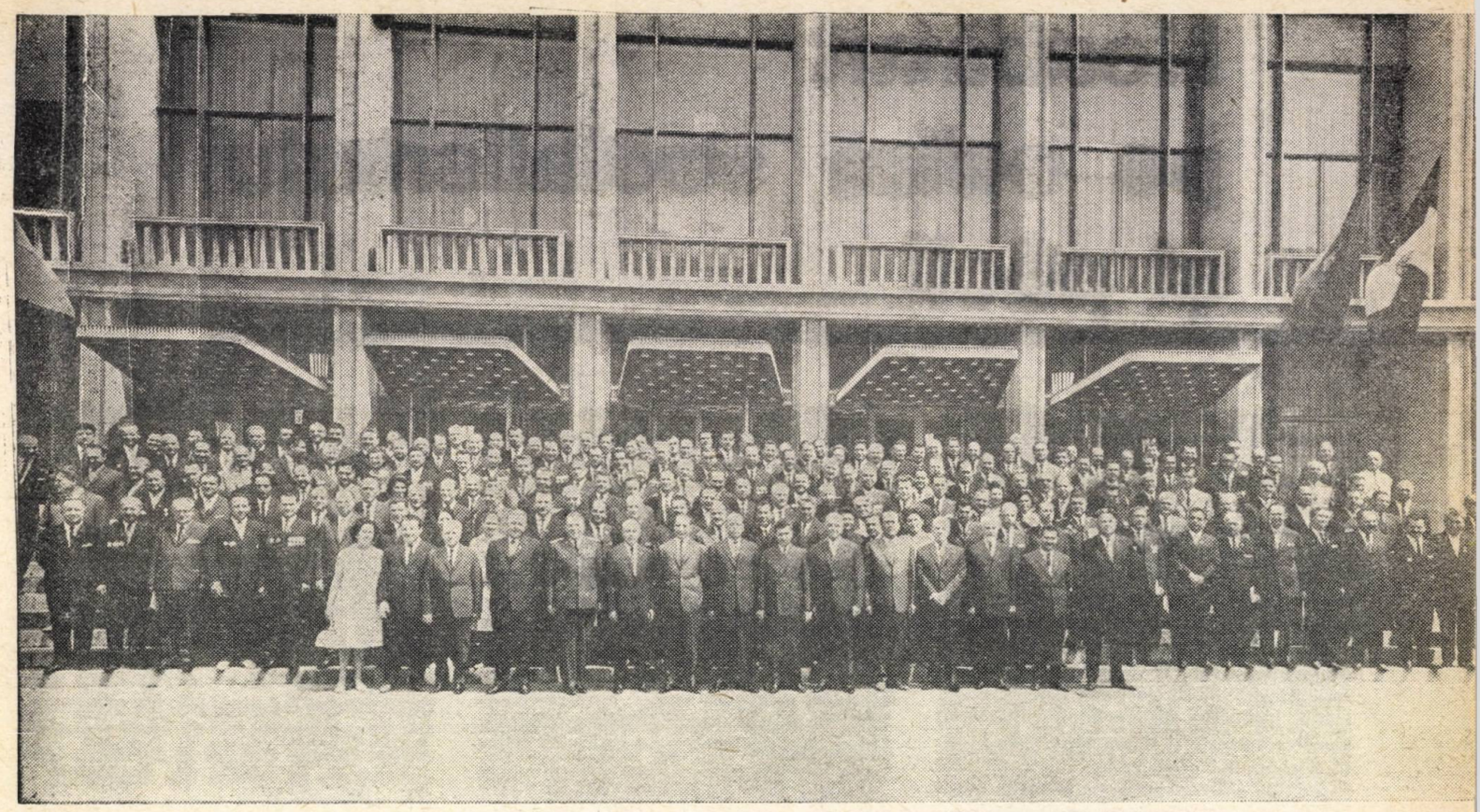

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

MOȚIUNE

În numele Partidului Comunist Român, al întregului nostru popor, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român adresează un fierbinte salut de solidaritate și frăție internaționalistă poporului vietnamez, care duce o luptă dîrză, plină de eroism, pentru libertate și independență. **(Aplauze puternice).**

Intervenția militară a imperialismului american împotriva poporului din Vietnamul de sud, agresiunea împotriva Republicii Democrate Vietnam – stat independent și suveran – bombardamentele barbare asupra orașelor și satelor vietnameze constituie acte de război fățișe, sfidează cele mai elementare norme ale dreptului internațional.

Nici un fel de declarații despre intenții pacifice nu pot ascunde adevărul cu privire la această agresiune. Ea creează pericolul extinderii războiului, al împingerii omenirii într-o conflagrație termo-nucleară care ar provoca distrugeri incalculabile, nimicirea imenselor valori materiale și culturale făurite de civilizația umană.

Toate acestea provoacă îngrijorarea opiniei publice mondiale, indignarea și mînia întregii omeniri. În lupta pentru apărarea independenței, pentru libertatea completă a patriei sale, pentru dreptul de a dispune singur de propria soartă, poporul vietnamez se bucură de sprijinul țărilor socialiste, al altor state iubitoare de pace și libertate, de solidaritatea tuturor popoarelor. **(Vii aplauze).**

Dînd glas gîndurilor și sentimentelor comuniștilor din țara noastră, ale întregului popor român, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român condamnă cu cea mai mare fermitate agresiunea S.U.A. în Vietnam, atacarea țării socialiste surori – Republica Democrată Vietnam –, își exprimă deplina solidaritate cu lupta Frontului Național de Eliberare, exponentul aspirațiilor fundamentale și unicul reprezentant legitim al poporului din Vietnamul de sud!

Cerem să se pună capăt acțiunilor agresive ale S.U.A., să înceteze bombardamentele împotriva R. D Vietnam, să fie retrase toate trupele străine din Vietnam! Să se respecte dreptul poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta, fără vreun amestec din afară, potrivit propriei sale voințe! **(Aplauze).**

Declarăm solemn că poporul român este hotărît să acorde poporului vietnamez întregul său ajutor frățesc! **(Aplauze puternice).**

În intervențiile lor, toate delegațiile partidelor comuniste, muncitorești, democratice, venite să salute Congresul nostru, au condamnat cu asprime agresiunea imperialismului american în Vietnam. Noi vedem în aceasta o puternică manifestare a solidarității mișcării comuniste și muncitorești internaționale cu lupta nobilă a poporului vietnamez! **(Aplauze puternice).**

În agresiunea împotriva Vietnamului, în intervențiile armate din Republica Dominicană, Congo, Laos își găsește expresie linia cercurilor imperialiste agresive, care se opun pretutindeni progresului social, încearcă să înăbușe mișcările de eliberare națională și aspirațiile de libertate ale popoarelor, să mențină în lume jugul colonial și opresiunea colonialistă, să susțină cu forța armelor rînduielile ultrareacționare, regimuri putrede de marionete, urîte și respinse de propriile popoare.

Aceasta este o linie sortită unui inevitabil eșec, care nu poate duce în cele din urmă decît la înfrîngerea promotorilor ei! **(Aplauze puternice).**

În actualele împrejurări sînt mai necesare ca oricînd creșterea vigilenței și întărirea unității tuturor forțelor libertății, păcii și progresului social. Ne exprimăm convingerea că întărind continuu unitatea lor, luptînd într-un singur front, țările socialiste, clasa muncitoare internațională, noile state independente, mișcarea de eliberare națională, toate forțele democrației și ale progresului au capacitatea reală să zădărnicească acțiunile agresive ale imperialiștilor, să salvgardeze pacea! **(Vii aplauze).**

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român urează poporului vietnamez să izbîndească deplin în lupta sa dreaptă pentru libertate și independență! **(Aplauze puternice).**

Dreptul sacru al fiecărui popor de a dispune liber de soarta sa, cauza nobilă a libertății și egalității popoarelor, cauza păcii în lume vor triumfa! **(Întreaga asistență în picioare aplaudă puternic).**

Neabătut pe calea socialismului şi păcii

„Cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român va rămîne înscris cu litere de aur în istoria României". Această apreciere cuprinsă în Raportul prezentat la Congres de tovarăşul Nicolae Ceauşescu este întrutotul justificată de conţinutul dezbaterilor şi hotărîrilor, de însemnătatea lor excepţională, cu adevărat istorică, pentru destinele ţării. Sînt hotărîri care exprimă rigurozitate ştiinţifică şi pasiune revoluţionară în conturarea precisă şi clară a drumului pe care îl va parcurge România socialistă în viitorii cinci ani. Este un drum măreţ, ale cărui jaloane au fost fixate la Congres cu forţă şi siguranţă. Cu acea forţă şi siguranţă ce-şi au izvorul în politica partidului, care se călăuzeşte neabătut după învăţătura marxist-leninistă, studiază în permanenţă realităţile, stabilind obiectivele concrete ale fiecărei etape în dezvoltarea patriei, căile de rezolvare a problemelor construcţiei socialiste, potrivit condiţiilor concrete din ţara noastră.

Cuvîntările delegaţilor la Congres au exprimat încrederea neţărmurită a comuniştilor, a întregului nostru popor în linia politică a partidului, a cărei justeţe şi eficacitate îşi găsesc o confirmare strălucită în marile realizări obţinute de ţara noastră, în practica socială care verifică cel mai bine activitatea unui partid.

Documentele de însemnătate istorică, dezbătute şi aprobate în unanimitate de cel de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, cuprind programul multilateral al dezvoltării ţării noastre, liniile directoare ale continuării, pe o treaptă superioară, a operei de desăvîrşire a construcţiei socialiste

În documentele şi dezbaterile Congresului un loc important îl ocupă politica externă a României, factor activ în lupta pentru triumful păcii şi socialismului, şi activitatea internaţională a partidului.

Cel de-al IX-lea Congres al P.C.R. a scos puternic în evidenţă principiile călăuzitoare ale politicii externe promovată de ţara noastră. Congresul a aprobat integral activitatea desfăşurată de partid şi guvern pe plan internaţional, apreciind că ea corespunde întrutotul intereselor fundamentale ale poporului român şi intereselor generale ale luptei pentru socialism şi pace.

Reliefînd faptul că, în perioada dintre cele două congrese, s-au dezvoltat multilateral legăturile noastre de prietenie şi de colaborare cu toate ţările sistemului mondial al socialismului, Congresul a hotărît ca, şi pe viitor, prietenia strînsă şi alianţa frăţească cu ţările socialiste să stea în centrul politicii externe a României.

În Rezoluţia Congresului se arată că partidul şi guvernul consideră ca o îndatorire internaţionalistă dezvoltarea continuă a relaţiilor frăţeşti cu toate ţările socialiste. Apreciind că legăturile economice reciproc avantajoase contribuie la dezvoltarea fiecărei ţări socialiste în parte şi la întărirea sistemului socialist mondial, România va continua în următorii ani să lărgească colaborarea cu ţările membre ale C.A.E.R., cu toate ţările socialiste, în cadrul diviziunii internaţionale socialiste a muncii. Prin înfăptuirea sarcinilor noului plan cincinal, aprobate de Congresul al IX-lea al P.C.R., poporul nostru va aduce o nouă contribuţie la întărirea sistemului socialist mondial, a forţelor care luptă pentru progres social, la victoria cauzei socialismului şi păcii în lumea întreagă

Acţionînd în spiritul coexistenţei paşnice, ţara noastră va dezvolta şi în viitor relaţiile economice, tehnico-ştiinţifice şi culturale cu toate statele, fără deosebire de sistem social, considerînd că schimburile multilaterale, pe baza avantajului reciproc, fără condiţii politice, fără restricţii şi discriminări contribuie la micşorarea încordării internaţionale şi la apropierea între popoare, constituie un important factor de întărire a păcii.

De la tribuna Congresului s-a făcut auzită, cu largă rezonanţă internaţională, hotărîrea partidului, a poporului român, de a-şi aduce şi pe viitor întreaga contribuţie la cauza păcii şi prieteniei între toate popoarele. „Temelia trainică, permanentă a politicii internaţionale a ţării noastre, se spune în Rezoluţia Congresului, o formează principiile suveranităţii şi independenţei popoarelor, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. România va milita pentru promovarea consecventă a acestor principii pe arena internaţională, considerînd că respectarea lor este o condiţie esenţială în vederea dezvoltării colaborării între state, întăririi încrederii între popoare, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-şi hotărî singur soarta".

În documentele Congresului se reafirmă poziţia României în principalele probleme ale vieţii internaţionale. Ţara noastră se pronunţă pentru îmbunătăţirea activităţii O.N.U., pentru universalitatea acestei organizaţii şi restabilirea drepturilor legitime ale R.P. Chineze, militează pentru încetarea cursei înarmărilor şi înfăptuirea dezarmării, crearea de zone denuclearizate, interzicerea necondiţionată a folosirii armelor atomice şi distrugerea totală a stocurilor existente, desfiinţarea bazelor militare şi retragerea tuturor trupelor aflate pe teritoriul altor state, înlăturarea rămăşiţelor celui de-al doilea război mondial, prin încheierea Tratatului de pace german, lichidarea blocurilor militare.

Aprecierile celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român în legătură cu desfăşurarea evenimentelor pe plan mondial, pornesc de la analiza profundă a situaţiei internaţionale şi a principalelor schimbări revoluţionare care au loc în lumea contemporană — caracterizate prin creşterea forţelor mondiale ale socialismului, care determină din ce în ce mai mult cursul întregii evoluţii a societăţii, prin continuarea procesului de destrămare a sistemului colonial şi sporirea rolului noilor state independente, prin amploarea crescîndă a luptei clasei muncitoare, a mişcărilor democratice, pentru progres social, prin adîncirea crizei generale a capitalismului. Congresul a salutat cu căldură partidele frăţeşti din ţările socialiste care conduc opera de făurire a societăţii socialiste şi comuniste în aceste ţări, a exprimat solidaritatea deplină a poporului nostru cu lupta dusă de oamenii muncii din ţările capitaliste, în frunte cu comuniştii, împotriva exploatării şi asupririi, pentru independenţă naţională şi eliberare socială. Congresul a dat glas sentimentelor profunde de solidaritate cu mişcarea de eliberare naţională, cu toate forţele păcii şi progresului social.

Agresiunea împotriva Vietnamului, intervenţiile militare din Republica Dominicană, Congo, Laos dovedesc intensificarea acţiunilor agresive ale imperialismului. Existenţa imperialismului constituie o permanentă sursă de pericole pentru pace, menţine terenul dezlănţuirii unui nou război mondial. Documentele Congresului subliniază că în faţa acţiunilor imperialismului se impune creşterea vigilenţei, consolidarea şi unirea tot mai strînsă a tuturor forţelor iubitoare de pace, care au capacitatea reală de a apăra pacea lumii şi de a salva civilizaţia umană de pericolul unui război mondial.

Congresul a exprimat cu tărie sprijinul faţă de lupta dîrză, plină de eroism, pe care o duce poporul vietnamez pentru libertate şi independenţă. În Moţiunea de solidaritate cu lupta poporului vietnamez se arată că : „Dînd glas gîndurilor şi sentimentelor comuniştilor din ţara noastră, ale întregului popor român, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român condamnă cu cea mai mare fermitate agresiunea S.U.A. în Vietnam, atacarea ţării socialiste surori — Republica Democrată Vietnam — îşi exprimă deplina solidaritate cu lupta Fron-

tului Național de Eliberare, exponentul aspirațiilor fundamentale și unicul reprezentant legitim al poporului din Vietnamul de sud".

Reprezentanții tuturor partidelor care au salutat Congresul au condamnat energic acțiunile agresive ale imperialismului american în Vietnam, ceea ce a constituit o puternică expresie a solidarității internaționaliste cu lupta poporului vietnamez.

O cerință esențială a menținerii păcii — subliniază documentele Congresului — o constituie respectarea dreptului fiecărui popor, mare sau mic, de a-și alege, fără nici un amestec dinafară, calea dezvoltării sale politice, sociale și economice, de a-și afirma ființa națională, de a-și rezolva singur treburile proprii.

Grija și preocuparea partidului nostru pentru întărirea unității și coeziunii țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești internaționale s-au manifestat la Congres cu principialitatea și consecvența caracteristice poziției Partidului Comunist Român care consideră că ceea ce unește partidele comuniste — ideologia comună, unitatea de țeluri și interese, misiunea istorică unică — reprezintă esențialul și trebuie să precumpănească asupra oricăror deosebiri de vederi. În cuvîntul rostit la încheierea lucrărilor Congresului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că: „Îndeplinind neabătut hotărîrile Congresului, partidul nostru, Comitetul său Central vor milita consecvent pentru întărirea continuă a unității țărilor socialiste, a coeziunii mișcării comuniste și muncitorești internaționale, care au un rol determinant în evoluția societății contemporane... Cu deosebită satisfacție Congresul a remarcat faptul că de la tribuna sa, în cuvîntul delegaților partidelor frățești, a fost subliniată importanța hotărîtoare, în condițiunile internaționale de azi, a unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste".

Politica internă a partidului nostru, ca și activitatea lui internațională puse în slujba cauzei păcii și socialismului, unității mișcării comuniste și muncitorești, s-au bucurat de o înaltă apreciere din partea oaspeților invitați la Congres.

Ecourile pe care le-au avut în lume lucrările Congresului, interesul pe care l-au produs în cercuri largi ale opiniei publice mondiale arată autoritatea de care se bucură politica partidului nostru, prestigiul internațional, în continuă creștere, al țării noastre.

Prin bilanțul marilor realizări obținute de poporul român, sub conducerea partidului, prin programul grandios al înfloririi patriei în viitorii cinci ani, prin stabilirea obiectivelor fundamentale și a sarcinilor de viitor în politica internă și externă a țării noastre, Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a constituit un eveniment de cea mai mare importanță în viața partidului, a întregului nostru popor care este ferm convins că hotărîrile adoptate corespund întrutotul intereselor sale de bunăstare și fericire și vor contribui la afirmarea tot mai largă, pe scară internațională, a ideilor socialismului și păcii.

Eugen POP

Ecoul internațional al Congresului

Lucrările și hotărîrile Congresului al IX-lea al Partidului Comunist Român continuă să rețină atenția opiniei publice și să ocupe un loc important în paginile presei internaționale.

Corespondențele speciale, articolele sau informațiile despre lucrările Congresului reflectă, prin sublinierile pe care le fac, aprecierile de care se bucură peste hotare vasta operă de construcție ce se desfășoară în țara noastră sub conducerea Partidului Comunist Român.

Presa din țările socialiste, ocupîndu-se de hotărîrile adoptate de Congres, subliniază importanța evenimentului, atît pe plan intern cît și în viața internațională.

„Congresul comuniștilor români, care a durat șase zile, și-a încheiat lucrările — scrie *Pravda*. Au fost adoptate hotărîri cu privire la problemele examinate, care vor avea o mare importanță în viața partidului și a întregului popor român".

Referindu-se la cuvîntarea de încheiere a lucrărilor Congresului rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, ziarul arată că dînd o înaltă apreciere liniei de industrializare socialistă a țării, Congresul a hotărît ca și pe viitor industrializarea să constituie obiectivul central al politicii economice a partidului. De la tribuna Congresului a răsunat puternic hotărîrea partidului, a întregului popor de a pune și pe viitor în centrul politicii externe alianța cu țările socialiste, de a dezvolta relațiile cu toate țările indiferent de orînduirea lor socială, de a-și aduce contribuția la cauza păcii și prieteniei între popoare. *Izvestia* consideră că „forumul făuritorilor României socialiste a stabilit noi orizonturi ale avîntului țării. Poporul român a întîmpinat acest program de acțiune cu o uriașă satisfacție. El va îndeplini cu succes planurile stabilite de Congres și va face un nou pas înainte pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste în România".

Alături de alte ziare, cum ar fi *Komsomolskaia Pravda, Sovietskaia Rossia, Trud, Krasnaia Zvezda, Moskovskaia Pravda*, ultimul număr al revistei *Novoe Vremia* subliniază că „cei cinci ani care au trecut de la Congresul al VIII-lea au fost ani de adînci transformări social-economice în viața României. În acești ani socialismul a învins definitiv la orașe și la sate. Aceasta a fost cea mai mare victorie a partidului după cucerirea puterii". Revista, ocupîndu-se de politica externă a României, subliniază „lupta României pentru slăbirea încordării internaționale".

Presa chineză — *Jenminjibao, Guanminjibao, Dagunbao, Pekinjibao* — a continuat să reflecte lucrările și rezultatele Congresului al IX-lea al P.C.R. „Congresul s-a încheiat victorios" — scrie *Jenminjibao*. Arătînd că forumul comuniștilor români a aprobat întrutotul activitatea rodnică a Comitetului Central între cele două congrese și reproducînd extrase largi din rezoluția Congresului, ziarul subliniază „aprobarea obiectivelor fundamentale ale planului cincinal; industrializarea socialistă va rămîne și pe viitor în centrul politicii partidului; creșterea rolului statului și dezvoltarea multilaterală a națiunii în condițiile desăvîrșirii construcției socialiste". De asemenea, presa chineză se referă la acele paragrafe din rezoluție privitoare la activitatea în direcția dezvoltării relațiilor cu partidele comuniste și muncitorești și pentru întărirea unității lagărului socialist și a mișcării muncitorești și comuniste internaționale, la aprobarea dată de Congres analizei privind situația internațională etc.

Rabotnicesko Delo, care apare la Sofia, arată în corespondența sa din București că „delegații aprobă documentele Congresului și își exprimă convingerea că indicii prevăzuți în proiectul de directive vor fi îndepliniți și depășiți". Publicînd extrase din rezoluția Congresului, rezultatele alegerii organelor conducătoare și cuvîntul de încheiere al tovarășului Nicolae Ceaușescu, *Rabotnicesko Delo* scrie că în documentele adoptate a fost exprimată hotărîrea Partidului Comunist Român, a Comitetului său Central de a milita consecvent pentru întărirea continuă a unității țărilor socialiste,

→

a coeziunii mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale.

Presa cehoslovacă a informat la rîndul ei despre închiderea Congresului şi hotărîrile adoptate. „De la tribuna Congresului, scrie *Rude Pravo,* a răsunat puternic hotărîrea partidului, a întregului popor de a pune şi în viitor în centrul politicii sale externe alianţa cu ţările socialiste, de a dezvolta relaţiile cu toate ţările, indiferent de orînduirea lor socială, de a-şi aduce contribuţia la cauza păcii şi prieteniei între popoare".

În Republica Democrată Germană ziarele, posturile de radio şi televiziune s-au ocupat de lucrările Congresului al IX-lea. Presa a reprodus declaraţia tov. W. Ulbricht în legătură cu importanţa evenimentului care a avut loc în viaţa poporului român. „Raportul Comitetului Central, ca şi cuvîntările rostite de muncitori, ţărani, oameni de ştiinţă, scriitori, artişti — a declarat primul secretar al C.C. al P.S.U.G. — au arătat cu mîndrie succesele covîrşitoare obţinute în transformarea vechii Românii într-un stat socialist înfloritor, a cărui economie s-a dezvoltat multilateral datorită industrializării socialiste şi cooperativizării agriculturii... Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a fost o înflăcărată mărturisire de credinţă faţă de lupta de neîmpăcat împotriva imperialismului, ceea ce a fost subliniat în primul rînd printr-o declaraţie de solidaritate cu poporul vietnamez. Datorită declaraţiilor marelui număr de delegaţii de partide comuniste şi muncitoreşti din toate continentele, Congresul a constituit cea mai mare demonstraţie de pînă în prezent a mişcării comuniste mondiale împotriva războiului murdar al S.U.A. în Vietnam şi pentru victoria poporului vietnamez".

Un spaţiu amplu au consacrat Congresului al IX-lea presa şi posturile de radio şi televiziune din Iugoslavia. „Congresul P.C.R., care a durat şase zile, arată trimisul special al ziarului *Politika,* s-a desfăşurat într-o atmosferă de entuziasm extraordinar şi de unitate deplină în toate problemele, fie că a fost vorba de aprecierea trecutului, fie de stabilirea planului de dezvoltare în viitor. În această privinţă s-au reliefat în mod deosebit preocupările actuale — dezvoltarea cît mai intensivă şi calitativă a forţelor de producţie, respectiv angajarea tuturor forţelor ţării, atît materiale, cît şi spirituale, pentru industrializarea cît mai rapidă. În acest cadru industrializarea socialistă a căpătat atributul progresului hotărîtor al întregii societăţi româneşti. De aceea ea a şi fost proclamată sarcina centrală a politicii economice a partidului".

„În ceea ce priveşte aprecierea situaţiei internaţionale a României — continuă ziarul — Congresul a subliniat din nou principiile proclamate anterior cu privire la egalitatea în drepturi, suveranitatea naţională şi neamestecul în treburile interne ale altor ţări, precum şi principiul că fiecare ţară, mare sau mică, poate şi trebuie să contribuie la victoria păcii în lume, aplicînd în mod consecvent politica de coexistenţă paşnică".

Din numeroasele articole apărute în aceste zile în presa poloneză se desprinde sublinierea succeselor importante repurtate de poporul român şi a perspectivelor largi de dezvoltare ale ţării. Sub titlul „Rezoluţia-program a comuniştilor români", ziarul *Dziennik Ludowy* arată : „Rezoluţia declară că directivele adoptate de Congres constituie programul înfloririi multilaterale a României socialiste. Ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii este ţelul întregii politici a partidului. Congresul al IX-lea a aprobat pe deplin activitatea C.C. care — în spiritul internaţionalismului proletar — se pronunţă pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu partidele comuniste şi muncitoreşti şi pentru întărirea coeziunii mişcării comuniste internaţionale". *Trybuna Ludu, Zolnierz Wolnosci* s-au ocupat de asemenea de rezultatele Congresului, redînd pe larg din rezoluţia finală.

„Congresul P.C.R. a aprobat documente importante", scrie ziarul *Nepszabadsag* într-un articol despre încheierea Congresului.

Sub titlul „A luat sfîrşit Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român", *Nepszabadsag* redă partea din cuvîntarea de încheiere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu în care se arată că Partidul Comunist Român, Comitetul său Central vor milita consecvent pentru întărirea continuă a unităţii ţărilor socialiste, a coeziunii mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale.

În Republica Democrată Vietnam, agenţia de presă, posturile de radio şi ziarele au acordat la rîndul lor un spaţiu larg lucrărilor Congresului al IX-lea al P.C.R. „La şedinţa de închidere — transmitea agenţia *V.N.A.* — Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a adoptat o moţiune care condamnă în mod hotărît agresiunea Statelor Unite împotriva Vietnamului şi exprimă solidaritatea sa frăţească cu poporul vietnamez". În presă şi în general în opinia publică a avut un larg ecou reafirmarea atitudinii Partidului Comunist Român, în ce priveşte problema Vietnamului. Este subliniată poziţia Congresului, care condamnă cu cea mai mare fermitate agresiunea S.U.A. în Vietnam, atacarea ţării socialiste surori — Republica Democrată Vietnam — îşi exprimă deplina solidaritate cu lupta Frontului Naţional de Eliberare, exponentul aspiraţiilor fundamentale şi unicul reprezentant legal al poporului din Vietnamul de sud.

În presa albaneză au apărut materiale despre încheierea lucrărilor Congresului, alegerea Comitetului Central şi a Comisiei Centrale de Revizie şi alegerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu ca secretar general al C.C. al P.C.R.

Ca şi săptămîna trecută, în presa din Occident a apărut un mare număr de articole consacrate Congresului al IX-lea al P.C.R. Semnate de corespondenţii lor speciali la Bucureşti sau de cunoscuţi publicişti, aceste articole scot în evidenţă hotărîrea poporului român de a înfăptui programul grandios trasat de Congres. Corespondenţele relevă principalele prevederi ale rezoluţiei, subliniind importanţa acestui document pentru dezvoltarea internă a României şi pentru continuitatea politicii sale externe.

L'Humanité a publicat relatări despre adoptarea documentelor Congresului.

Oprindu-se pe larg asupra perspectivelor economice ale dezvoltării economiei aşa cum sînt oglindite în documentele Congresului, diferite ziare franceze au insistat asupra ritmului înalt de dezvoltare a industriei româneşti. „Prioritatea industriei grele se va menţine, paralel cu o creştere simţitoare a bunurilor de cosum" — este opinia revistei franceze *Démocratie '65.* Sacha Simon, trimisul special al ziarului *Figaro,* scrie : „Bilanţul, trebuie s-o spunem fără idei preconcepute, este pozitiv. Pe plan intern, politica de utilare industrială a ţării, recunoscută de multă vreme atît de prietenii cît de inamicii regimului, a dat roade. Ea va fi continuată". Acelaşi ziar a publicat un editorial semnat de André François Poncet, care consemnează printre altele faptul că „exemplul dat de România... aduce un argument în favoarea coexistenţei paşnice".

Şi celelalte ziare franceze, posturi de radio şi televiziune şi agenţii de presă au reflectat lucrările Congresului. Printre altele, *France Presse* prezintă astfel rezultatele Congresului : „În momentul în care au luat sfîrşit lucrările desfăşurate cu însufleţire timp de o săptămînă în vastul amfiteatru în care a avut loc al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român, observatorii din Bucureşti sînt în general de părere că bilanţul acestui congres este pozitiv pentru România, atît pe plan intern cît şi pe plan extern". Subliniind că Congresul s-a desfăşurat „sub semnul unităţii rîndurilor comuniste, primul său merit fiind acela de a fi dovedit că participanţii se raliază acestei teze", agenţia *France Presse* insistă în continuare asupra aspectelor economice, precizînd că „ritmurile de creştere sînt în progres constant..."

Presa americană — în egală măsură — s-a ocupat de lucrările şi concluziile Congresului al IX-lea al P.C.R. Cele două mari agenţii de presă americane — *United Press* şi *Associated Press* ca şi ziarul *New York Times* — reprezentate în grupul ziariştilor acreditaţi la Congres — au transmis zilnic relatări despre lucrările Congresului. Henry Shapiro, corespondentul agenţiei *U.P.I.,* a subliniat în corespondenţele sale perspectivele economice care se deschid dezvoltării României. „Ţara se va bizui în special pe propriile sale eforturi şi resurse — scria el — pentru îndeplinirea planului care prevede creşterea cu 65 la sută a pro-